

การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบกับการใช้สถานการณ์จำลอง
ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร

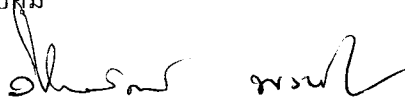
ปริญญานิพนธ์
ของ
พวงพันธ์ ยศสระ

25 ส.ย. 2542

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2542
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

ประธาน

(อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน

(อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

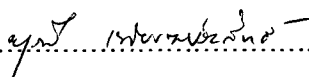
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

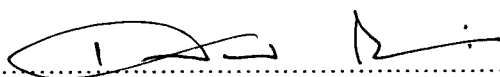
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธมณี)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียรพระสิทธิ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสรมศักดิ์ วิศาลทธรณ์)

วันที่ 13 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2542

ประกาศศุภกฤต

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์ณี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียรหมประสิทธิ์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ อีกทั้งช่วยปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนช่วยกระตุ้น ให้กำลังใจในการทำวิจัยฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ในพระคุณ และความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุวดี เทียรหมประสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมริดา แสนคำเครือ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจและปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ อาจารย์ประสพจิต นิมอนงค์ อาจารย์สุกัลลักษณ์ มิ่งขวัญ อาจารย์ณภัทร ศรีละมัย และคณะอาจารย์โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ที่ได้ให้ความร่วมมือ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษาที่ให้ความช่วยเหลือและ เป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

และที่สำคัญที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่และพี่สาว ที่ได้ให้กำลังใจ ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

พวงพันธ์ ยศสระ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิคแม่แบบ	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิคแม่แบบ	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิคแม่แบบ	16
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง	27
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	29
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	38
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	43
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	43
การดำเนินการทดลอง.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	48

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	53
บทย่อ	53
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	53
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	53
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	53
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	54
การดำเนินการทดลอง	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	55
อภิปรายผล	55
ข้อเสนอแนะ	58
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก	68
ภาคผนวก ก	69
ภาคผนวก ข	81
ประวัติย่อของผู้วิจัย	145

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Two Group Pretest - Posttest Design.....	46
2	แสดงการเปรียบเทียบแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ.....	50
3	แสดงการเปรียบเทียบแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง.....	51
4	แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการใช้ ใช้สถานการณ์จำลอง.....	52
5	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	77
6	แสดงคะแนนแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการทดลอง.....	78
7	แสดงคะแนนแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการทดลอง.....	79
8	แสดงผลต่างของคะแนนแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการทดลอง.....	80

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาซึ่งการพัฒนาประเทศจะประสบความสำเร็จและเจริญก้าวหน้าไปด้วยดีนั้นต้องตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนา “คน” และ “คุณภาพของคน” เนื่องจากคนเป็นเหตุปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 1) ที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางโดยมุ่งให้ทุกคนมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและมีโอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศทุก ๆ ด้านอย่างเต็มที่ กระบวนการที่สำคัญที่สุดในการพัฒนากำลังคนก็คือ กระบวนการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2526 : 1)

เมื่อ “คน” มีการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสร้างสรรค้พลังครอบครัว ชุมชนและสังคมที่จะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องที่จะช่วยในการพัฒนาประเทศดำเนินไปอย่างรวดเร็ว นั่นก็คือ การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (จรรยา สุวรรณทัต , ดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. 2521 : 25) ดังเช่นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว นั้นประชากรของประเทศมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าประเทศที่มีความล่าช้าทางเศรษฐกิจ ในทางตรงกันข้ามถ้าคนในชาติใดมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำการพัฒนาเศรษฐกิจก็จะเป็นไปอย่างเชื่องช้า ดังนั้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคนไทยเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศ เพราะประเทศไทยยังมีประชากรที่มีบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยแบบดั้งเดิม กล่าวคือ มีลักษณะเฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้น ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ขาดการมุ่งมั่นอดทน ยึดถือ โชคชะตา (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2523 : 24 - 25 ; อ้างอิงมาจาก ละม้ายมาศ สรทัตต์. 2509) ซึ่งแมคเคลแลนด์ (McClelland. 1953 : 110 - 111) กล่าวว่า แรงจูงใจที่สำคัญยิ่งและควรปลูกฝังให้เกิดแก่พลเมืองคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลจากการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะทำให้ประเทศชาติประสบความสำเร็จก้าวหน้าทางเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว แมคเคลแลนด์ให้ความสนใจเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งตามทัศนะของเขาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับการเรียนรู้เป็นสิ่งที่กำหนดไว้ ตั้งใจไว้ก่อนที่จะได้รับความสำเร็จโดยยึดมาตรฐานอันดีเลิศเป็นเกณฑ์

ซึ่งสอดคล้องกับเจียรนัย ทรงชัยกุล และประดินันท์ อุปรมัย (2532 : 436) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เปรียบเสมือนเป็นพลังผลักดันให้บุคคลก้าวไปข้างหน้าและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อความเป็นเลิศในสิ่งที่ทำ ดังนั้นบุคคลใดที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจึงมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จสูงและด้วยมาตรฐานที่ดีเยี่ยมกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและผู้ที่ยขาดแรงจูงใจ

นอกจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะเป็นองค์ประกอบสำคัญของบุคคลซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาประเทศได้เจริญก้าวหน้าแล้วยังเป็นสิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางการเรียน เพราะในด้านการศึกษานั้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบที่จะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ ไวนเนอร์ (Weiner, 1972 : 203 - 215) กล่าวว่า การที่บุคคลต้องการความสำเร็จ หรือมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับต่างกันก็จะประสบผลสำเร็จในการทำงานและการศึกษาต่างกันและจากการศึกษาของบุญชม ศรีสะอาด (ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ, 2533 : 5 ; อ้างอิงมาจาก บุญชม ศรีสะอาด, 2524) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะขาดความสนใจ ไม่ตั้งใจเรียน และประสบความล้มเหลวในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเคสเดน โบม (ประกายทิพย์ พิชัย, 2539 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Kestenbaum, 1969) พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักประสบความสำเร็จในการเรียน ดังนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงมีบทบาทและมีความสำคัญต่อพฤติกรรมการเรียนรู้และความสำเร็จของนักเรียน การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งจะเป็แนวทางในการพัฒนาตนเองและเป็นประชากรที่มีคุณภาพในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้เต็มตามศักยภาพ

จากการที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนว โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร จากสถิติข้อมูลตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 ถึง 2540 นักเรียนมาขอรับคำปรึกษารวมทั้งที่อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำวิชาและฝ่ายวิชาการได้ส่งต่อให้งานแนะแนวช่วยแก้ปัญหาและติดตามผล นักเรียน จำนวน 250 คน และเมื่อได้สำรวจปัญหาของนักเรียนที่มารับคำปรึกษาทั้งหมด พบว่า มีปัญหาด้านการเรียน ร้อยละ 53 ปัญหาด้านครอบครัว ร้อยละ 29 ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 13 และปัญหาด้านการปรับตัว ร้อยละ 5 ซึ่งจากสภาพปัญหาดังกล่าว ปรากฏว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุดโดยแยกเป็นระดับชั้น ดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 30 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 42 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 28 และจากการสำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 พบว่า ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.00 ดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 46 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 54 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 31 จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.00 จำนวนมากกว่าระดับชั้นอื่น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 221 คน ตอบแบบสอบถามปลายเปิดว่า นักเรียนรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับการเรียน พบว่า ร้อยละ 79 รู้สึกท้อแท้ เบื่อหน่าย จู้จี้จิกเรียน ไม่ชอบทำการบ้าน ไม่อ่านตำรา ไม่มีความพยายามในการเรียน สัมผัสอุปสรรคการเรียนมา ชอบลอกการบ้านเพื่อน ชอบคุยกับเพื่อนในเวลาเรียนมากกว่าเรียน ไม่กล้าถามครูเวลาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ซึ่งสอดคล้องกับผลที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์อาจารย์ประจำชั้น จำนวน 12 คน และอาจารย์ประจำวิชา จำนวน 13 คน พบว่า ร้อยละ 81 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ เฉื่อยชา ไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียน ไม่วางแผนเป้าหมายในการเรียน ไม่สนใจเรียน ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนและการสอบ ไม่สนใจที่จะติดตามแก้ผลการเรียน ไม่ทำการบ้าน ไม่ส่งงานตามกำหนดเวลา ไม่นำอุปกรณ์การเรียนมาให้ครบ ไม่เก็บรักษาหนังสือและอุปกรณ์การเรียน ไม่สนใจอ่านตำรา ซึ่งจากลักษณะพฤติกรรมดังกล่าวนี้ ตรงกับคุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เนื่องจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีปัญหา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาเฉพาะนักเรียนกลุ่มดังกล่าว โดยควบคุมเขาวรรณปัญญาให้อยู่เฉพาะกลุ่มที่มีระดับเขาวรรณปัญญานานกลางเท่านั้น ดังที่ ฮิลเดรท (ประกายทิพย์ พิชัย.2539 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Hildreth. 1966) กล่าวว่า เด็กฉลาดที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น มีสาเหตุมาจากนิสัยในการเรียนที่ไม่ดี ขาดความสนใจในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูงขึ้น เพราะว่าเมื่อนักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้วย่อมทุ่มเทให้กับการเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2523 : 89 - 90) และการที่ไม่ศึกษากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทั้งหมด เพราะอาจมีนักเรียนบางคนที่มีระดับเขาวรรณปัญญาค่ำกว่าระดับปานกลางโดยไม่เกี่ยวข้องกับการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำด้วย

การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นนั้นสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น การให้คำปรึกษา การใช้กิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น กิจกรรมกลุ่มเป็นวิธีหนึ่งที่น่าสนใจซึ่งมีหลายวิธี เช่น กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติและเทคนิคแม่แบบ ดังที่ ฮอฟมัน (Hoffman. 1977 : 113 - 114) กล่าวว่า การฝึกให้บุคคลเกิดค่านิยมมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้นอาจทำได้โดยใช้ตัวแบบ การสวมบทบาท ใช้อิทธิพลกลุ่มเพื่อน ส่วนแมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 207 - 256) ได้เสนอแนวทางเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้กระบวนการกลุ่ม การเรียนรู้จากการเล่น การสอนให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กัน เป็นต้น ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจที่จะเปรียบเทียบ 2 วิธี คือ การใช้เทคนิคแม่แบบกับการใช้สถานการณ์จำลอง ทั้งนี้เพราะเทคนิคแม่แบบเป็นกลวิธีในการสร้าง

หรือสอนพฤติกรรมใหม่ โดยที่ผู้เรียนจะสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบและผลจากการสังเกต พฤติกรรมจากตัวแบบจะทำให้บุคคลนั้นเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบหรือเกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ ที่พึงประสงค์ได้ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 70) นอกจากนี้ แบนดูรา (Bandura.1977 : 22 - 27) กล่าวว่าพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้จากแม่แบบ โดยกระบวนการสังเกต ได้แก่ การสังเกต พฤติกรรมผลที่เกิดขึ้นจากกระทำของผู้อื่น เช่น การได้ยินคำบอกเล่า การได้อ่านข่าวสารบันเทิง ซึ่งการเรียนรู้ทางอ้อมและจะเป็นข้อมูลที่บุคคลนำมาพิจารณาสำหรับการกระทำพฤติกรรมใหม่ ๆ ในอนาคต ผู้ที่ช่างสังเกตและช่างคิด ก็จะมีโอกาสเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้มากกว่าและลึกซึ้งกว่า และผู้เรียนที่ประสบตัวอย่างหรือแบบอย่างที่แตกต่างกันก็จะเกิดการเรียนรู้ที่ต่างกันด้วย เมื่อบุคคลได้เห็นแม่แบบที่จะสามารถรับรู้สัญลักษณ์ของการกระทำนั้น และสัญลักษณ์เหล่านี้ จะชี้นำให้แสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม ดังเช่น วีระ อุดสาหะ (2534 : 66 - 69) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียน ปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับมารยาทในชั้นเรียนดีขึ้นกว่ากลุ่มที่ให้ข้อสนเทศ

สำหรับการใช้สถานการณ์จำลองนั้นก็ใช่อีกวิธีการหนึ่ง ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการนำเอาสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง หรือคล้ายความจริงมาจำลองสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงทำให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียน และเกิดความคิดที่จะนำไปปฏิบัติ ดังนั้นการใช้สถานการณ์จำลอง เป็นวิธีที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น (กรมวิชาการ. 2521 : 28) นอกจากนี้ สำเริง เวชสมุทร (2523 : 18 - 19) กล่าวว่า สถานการณ์จำลอง คือการจำลองสถานการณ์หรือสภาพการณ์นั้นจำลองมาจากสภาพที่เป็นจริงหรือคล้ายคลึงกับสิ่งที่เป็นจริงในสังคมมากที่สุดทำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ แสดง ออกความคิดเห็นหรือหาทางแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้นทำให้ผู้เรียนมีโอกาสตัดสินใจและแก้ปัญหาของเขาได้ ดังเช่น เกลเลอร์ (Geller. 1978 : 219 - 235) ได้ศึกษาการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังความเชื่อของนักเรียน ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการจำลองสถานการณ์นั้นมีความเชื่อฟังเพิ่ม มากกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้สถานการณ์จำลอง นอกจากนี้ พุทธาติ เพชรสถิต (2535 : 57 - 62) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการอภิปรายกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมและการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมสูงกว่านักเรียนที่ใช้การอภิปรายกลุ่ม

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบวิธีพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร โดยใช้เทคนิคแม่แบบกับการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เรียนของนักเรียน

✓ ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
3. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

✓ สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้นหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ
2. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

✓ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแนวทางให้ครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ซึ่งมีความชำนาญในการใช้เทคนิคแม่แบบกับการใช้สถานการณ์จำลองได้นำวิธีการดังกล่าวไปพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

✓ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีเขาวนัปัญญาระดับปานกลาง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 34 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีเขาวนัปัญญาระดับปานกลางและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรและสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน

ซึ่งแบ่งออกเป็น

3.1.1 การใช้เทคนิคแม่แบบ

3.1.2 การใช้สถานการณ์จำลอง

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

✓ นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้เทคนิคแม่แบบ หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยการสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมแม่แบบจากวิดีโอที่แสดงโดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ผลจากการสังเกตทำให้นักเรียนมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบโดยมีขั้นตอนการใช้เทคนิคแม่แบบดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยนำเสนอเข้าสู่การเสนอแม่แบบโดยการสนทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้นักเรียนสังเกตในครั้งนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

1.2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวิดีโอที่แสดงเกี่ยวกับการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งทางบวกและทางลบให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

1.2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไร

1.2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวก

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการใช้เทคนิคแม่แบบแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและให้ไปฝึกปฏิบัติต่อที่โรงเรียนและที่บ้าน

การใช้เทคนิคแม่แบบนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1

2. การใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการจัดสถานการณ์ให้คล้ายคลึงกับสภาพที่เป็นจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน แล้วจัดให้นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์นั้นเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และเกิดแนวคิดในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนให้สูงขึ้น การใช้สถานการณ์จำลองมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม

ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองให้นักเรียนทราบ
จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาท

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินกิจกรรม

ให้นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ
10 - 15 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลงผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์
ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์
จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การใช้สถานการณ์จำลองนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2

3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของนักเรียนที่มุ่งมั่น
ปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ

3.1 ความกระตือรือร้น ได้แก่ ขยันทำแบบฝึกหัด ชักถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจ
ในบทเรียน มีการเตรียมให้พร้อมก่อนเรียนเสมอ ตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน ไม่ผลัดวัน
ประกันพรุ่ง

3.2 ความรับผิดชอบต่อตนเอง ได้แก่ ตั้งใจทำงานให้สำเร็จ ทำงานที่ได้รับมอบหมาย
ให้ดีที่สุด ส่งงานตามกำหนดเวลา เก็บรักษาหนังสือและอุปกรณ์การเรียนของตนเอง ติดตามแก้
ผลการเรียนของตนเอง

3.3 การคาดการณ์ล่วงหน้า ได้แก่ การวางแผนในการเรียนโดยมีการวางแผนเป้าหมาย
ในการเรียน เตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ จัดแบ่งเวลาเรียน
ได้อย่างเหมาะสม วางแผนในการอ่านหนังสือสอบล่วงหน้า

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนโดยได้คะแนน
ตามเกณฑ์ประเมินผลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (กรมวิชาการ. 2535 : 24) ซึ่งกำหนดเกณฑ์
ไว้ดังนี้

4 หมายถึง ผลการเรียนรู้ดีมาก	ได้คะแนนร้อยละ 80 - 100
3 หมายถึง ผลการเรียนรู้ดี	ได้คะแนนร้อยละ 70 - 79
2 หมายถึง ผลการเรียนรู้ปานกลาง	ได้คะแนนร้อยละ 60 - 69
1 หมายถึง ผลการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	ได้คะแนนร้อยละ 50 - 59
0 หมายถึง ผลการเรียนรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	ได้คะแนนร้อยละ 0 - 49

ในที่นี้ผู้วิจัยคัดเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คือ นักเรียนที่มีคะแนนตั้งแต่ 1 ลงไป หรือได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ 59 ลงไป

5. เชวอนปัญญาปานกลาง หมายถึง ระดับความสามารถทางสมองของนักเรียนที่ได้จากแบบทดสอบ แสตนด์การ์ด โพรเกรสซีฟ แมทริซิส ของราเวน (Standard Progressive Matrices) (Raven. 1958) ซึ่งมีค่าระหว่าง 90 -109

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยจัดเรียงลำดับ
ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

1.1.1 ความหมายของเทคนิคแม่แบบ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 52) ได้ให้ความหมายของเทคนิคแม่แบบว่า หมายถึง กลวิธีในการสร้างหรือสอนพฤติกรรมใหม่วิธีหนึ่งโดยผู้สังเกตหรือผู้ประสงค์จะเลียนแบบ จากตัวแบบสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบที่ผู้สังเกตหรือผู้ประสงค์จะเลียนแบบสนใจ

1.1.2 ความหมายของแม่แบบ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 22-29) ได้ให้ความหมายของแม่แบบว่า หมายถึง สิ่งที่เป็นแบบหรือตัวอย่างที่นำมาให้เห็นเพื่อเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบ และเพื่อเป็นแบบอย่างในการเลียนแบบ

1.1.3 กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบ

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 22-29) ได้กล่าวถึง กระบวนการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมซึ่งเกิดจากการเรียนรู้จากแม่แบบเป็นส่วนมาก

การที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมที่แปลกใหม่ และเหมาะสมจากผู้อื่นจะช่วยชี้แนะการกระทำของเราได้ และยังช่วยมิให้เกิดการผิดพลาดจากการกระทำนั้น ๆ ด้วย ในกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม แม่แบบจะเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก เมื่อบุคคลได้เห็นการกระทำของแม่แบบก็จะสามารถรับรู้ความหมายของการกระทำนั้นได้อย่างเหมาะสม กระบวนการเรียนรู้จากแม่แบบนี้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการเรียนรู้จากการสังเกตซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. กระบวนการให้ความสนใจ (Attention Process) เป็นกระบวนการรับรู้ลักษณะสำคัญ ๆ ของแม่แบบไว้อย่างละเอียดโดยการสังเกตและรวบรวมสิ่งที่รับรู้มาเป็นขั้นตอน บุคคลจะไม่สามารถเรียนรู้ได้โดยถ้าขาดความสนใจและขาดการเรียนรู้พฤติกรรมที่แม่แบบแสดงออก สิ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการให้ความสนใจในการเรียนรู้ด้วยการสังเกตนี้ คือ

1.1 ลักษณะของผู้สังเกตในด้านการรับรู้ การรวบรวม การแปลความหมาย จากสิ่งที่ได้สังเกตอันเป็นผลจากประสบการณ์เดิมของผู้สังเกต ได้แก่ อารมณ์ การรับรู้ การเสริมแรงหรือรางวัลที่เคยได้รับ

1.2 ลักษณะหรือการแสดงออกของแม่แบบที่เด่นชัดจดจำได้ง่าย แปลก หรือดึงดูดความสนใจ นอกจากนี้ถ้าพฤติกรรม กิจกรรมและลักษณะของแม่แบบมีความสำคัญใกล้เคียง และเกี่ยวข้องกับผู้สังเกตรวมทั้งพฤติกรรมที่แม่แบบแสดงออกมีประโยชน์ต่อผู้สังเกตจะ โน้มโน้มจิตใจผู้สังเกตให้สนใจได้มาก

2. กระบวนการจำ (Retentional Process) เป็นการรวบรวมรูปแบบพฤติกรรมของแม่แบบที่สังเกตทุกครั้ง การเก็บจำนี้จะทำในรูปของสัญลักษณ์ซึ่งจะช่วยให้จำพฤติกรรมของแม่แบบแม้ว่าจะเห็นแม่แบบเพียงช่วงเวลาอันสั้น

การเก็บจำในรูปของสัญลักษณ์ กระทำได้ 2 ลักษณะ คือ มโนภาพ (Imaginal Coding) และ ภาษา (Verbal Coding) การเก็บจำในรูปมโนภาพจะง่ายเมื่อแม่แบบแสดงให้เห็นบ่อย ส่วนการเก็บจำในรูปภาษาพัฒนาหลังจากมีมโนภาพและช่วยให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น เพราะสัญลักษณ์ในรูปแบบภาษาสามารถให้ข้อมูลมากพอและง่ายต่อการสะสมความรู้ที่ได้มาไว้ด้วย โดยทั่วไปแล้วกระบวนการจำนี้เกิดขึ้นจากการฝึกฝนจะช่วยให้ผู้สังเกตจำพฤติกรรมของแม่แบบได้ดียิ่งขึ้นและการฝึกคิดหรือทำตามแบบยังช่วยให้การเรียนรู้จากการสังเกตได้ผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นการเลียนแบบจึงอาจเกิดขึ้นตามการกระทำของแม่แบบโดยตรงทันทีหรืออาจเกิดขึ้นหลังจากการสังเกตแม่แบบมาแล้วสักระยะหนึ่ง

3. กระบวนการแสดงออก (Motor Reproductional Process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตเปลี่ยนสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นพฤติกรรมของแม่แบบที่เก็บไว้ในรูปของความจำ มาเป็นการกระทำหรือการแสดงออกที่เหมาะสมโดยการใช้ความคิด เพราะฉะนั้นกระบวนการแสดงออก

จึงขึ้นอยู่กับระดับความคิดของผู้สังเกตและความซับซ้อนของพฤติกรรมในระยะแรก การคัดแปลงสัญลักษณ์ให้เป็นการกระทำที่เหมาะสมนั้นทำได้ยากแต่เมื่อทราบข้อบกพร่องระหว่างสัญลักษณ์กับการคัดแปลงให้เป็นพฤติกรรมก็จะช่วยให้การกระทำตามแม่แบบในคราวต่อไปถูกต้องมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ผู้เรียนจะสังเกตพฤติกรรมของตนเองเทียบกับแม่แบบและจะติดตามผลของการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ด้วยถ้าได้ผลเป็นที่น่าพอใจการเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Process) เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างความรู้ที่ได้รับมากับการแสดงออกตามปกติ ในการรับรู้ของมนุษย์ ในการแสดงออกนั้นในชีวิตจริงของบุคคลจะไม่สามารถกระทำตามแบบได้ทั้งหมด บุคคลจะเลือกที่จะกระทำ เมื่อการกระทำนั้นก่อให้เกิดผลดีตอบแทนมากกว่าการกระทำที่ก่อให้เกิดผลเสีย ผู้สังเกตจะเลียนแบบพฤติกรรมที่พึงพอใจนั้นไว้และนำมาคัดแปลงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น กระบวนการจูงใจด้วยการให้รางวัลหรือการเสริมแรงทางบวกเพื่อกระตุ้นให้ผู้สังเกตแสดงพฤติกรรมการเลียนแบบออกมาและเป็นการเสริมให้พฤติกรรมนั้นเกิดมากยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าตัวแบบที่มีพฤติกรรมเหมาะสมจะได้รับผลตอบแทนที่ดีจากพฤติกรรมนั้นจะก่อให้เกิดการเลียนแบบได้เป็นอย่างดีจากคนส่วนใหญ่

ดังนั้นการเรียนรู้จากตัวแบบจะต้องจัดวางรูปแบบองค์ประกอบของการเรียนรู้จากแม่แบบอย่างเหมาะสมโดยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจต่อแม่แบบอย่างจริงจังจนสามารถจดจำและสร้างสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมแม่แบบได้ประกอบกับการจูงใจอย่างเหมาะสมและเพียงพอจะทำให้ผู้เรียนแสดงการตอบสนองคือ การเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบได้ในที่สุด

1.1.4 ประเภทของเทคนิคแม่แบบ

การเรียนรู้ของเด็ก โดยใช้เทคนิคแม่แบบนั้นเด็กเรียนรู้ตามแม่แบบ ซึ่งแม่แบบจะทำหน้าที่เป็นสื่อและเป็นสื่อกลางให้ผู้เรียนได้สังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมายแบบดิวรา (Bandura, 1977 : 40-51) ได้แบ่งแม่แบบไว้เป็น 2 ชนิด คือ แม่แบบที่เป็นชีวิตจริงและแม่แบบที่เป็นสัญลักษณ์โดยการเสนอแม่แบบได้ 2 รูปแบบ คือ

1. การเสนอแม่แบบจากชีวิตจริง (Live Models) เป็นการให้ผู้สังเกตได้เห็นตัวแบบในสถานการณ์จริง คือ ตัวแบบสามารถเพิ่มเติมหรือปรับปรุงพฤติกรรมเพื่อให้การแสดงพฤติกรรมชัดเจนหรือเหมาะสมกับสภาพการณ์มากขึ้น

2. การเสนอตัวแบบในรูปสัญลักษณ์ (Symbolic Models) การเสนอตัวแบบลักษณะนี้ ได้แก่ หุ่นเชิดมือ วิทยุทัศน์ สไลด์ การ์ตูน ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง เป็นต้น ซึ่งการเตรียมเรื่องราวของตัวแบบไว้เรียบร้อยแล้ว ทำให้มีผลดีในการที่จะเน้นจุดสำคัญ

ของการแสดงพฤติกรรมและยังสามารถควบคุมพฤติกรรมและผลกระทบต่อตัวแบบได้ ทั้งยังสามารถเก็บไว้ใช้ในการให้ตัวแบบครั้งต่อไปได้ และยังสามารถใช้ได้ทั้งบุคคลเดียวหรือทั้งกลุ่มได้

1.1.5 อิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกต

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 41-45) สรุปอิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกตดังนี้ คือ

1. การสร้างพฤติกรรมใหม่ เมื่อสังเกตได้เห็นการกระทำที่ไม่เคยพบเห็นมาก่อนของแม่แบบ ผู้สังเกตจะรวบรวมรูปแบบของการกระทำใหม่นี้ในรูปแบบของสัญลักษณ์และถ่ายทอดมาเป็นพฤติกรรมใหม่
2. การสร้างกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่ จะเกิดขึ้นในสภาพที่ผู้สังเกตเห็นการกระทำของแม่แบบในลักษณะต่างๆ และถ้าการตอบสนองส่งผลทางบวก ผู้สังเกตจะรวบรวมรูปแบบลักษณะของแม่แบบในรูปแบบต่าง ๆ แล้วนำมาสร้างเป็นกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่
3. การสอนความคิดและพฤติกรรมสร้างสรรค์ การมีแม่แบบจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์เพราะเมื่อมนุษย์เห็นแม่แบบกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งมนุษย์อาจใช้ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ประกอบการกระทำของแม่แบบมาพัฒนาเป็นความคิดหรือพฤติกรรมใหม่ขึ้นมา อย่างไรก็ตามยังมีข้อจำกัดสำหรับแม่แบบเชิงสร้างสรรค์แม่แบบนี้มีประสิทธิภาพไม่เพียงพอหรือผู้สังเกตมีทักษะจำกัด พฤติกรรมสร้างสรรค์จะไม่มีอิทธิพลเพียงพอต่อการกระทำตามของผู้สังเกต
4. การยับยั้งการกระทำและการลดความหวั่นเกรงที่จะกระทำ การที่ได้เห็นแม่แบบถูกลงโทษผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำตามแม่แบบนั้น และในทำนองเดียวกัน ถ้าได้เห็นแม่แบบกระทำพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องและถูกห้ามปราม และไม่มีผลกระทบใด ๆ ตามมา ผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะกระทำตามแม่แบบ
5. การส่งเสริมการกระทำ การมีแม่แบบจะมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการกระทำทั้งที่เป็นทางบวกและทางลบ ถ้าผู้สังเกตได้เห็นแม่แบบและแสดงพฤติกรรมหนึ่ง และได้รางวัล ผู้สังเกตก็มีแนวโน้มที่จะกระทำตามมากขึ้น ในทำนองเดียวกันถ้าผู้สังเกตได้เห็นแม่แบบที่แสดงความก้าวร้าวและได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งที่ดี ผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะกระทำตามมากขึ้น ดังนั้น การเสนอแม่แบบในสังคมจำเป็นต้องมีความระมัดระวังอย่างยิ่งเพราะอาจจะมีผลต่อการเพิ่มพฤติกรรมทางลบได้
6. ทางด้านอารมณ์ การมีแม่แบบนอกจากจะส่งผลต่อการกระทำแล้วยังมีผลต่ออารมณ์ของผู้สังเกตให้รุนแรงเพิ่มขึ้นและกระตุ้นให้เกิดอารมณ์คล้ายตามไปด้วย

7. การเอื้ออำนวยให้เกิดกระทำตามแม่แบบ การกระทำใดที่คนให้คุณค่า และมีความชื่นชอบอยู่เสมอ การกระทำของแม่แบบนั้นก็จะทำให้ผู้สังเกตกระทำได้รวดเร็วและกระทำตามได้ง่าย นอกจากนี้เมื่อคนสามารถกระทำตามแม่แบบได้เร็วจะทำให้เกิดการแผ่ขยายจากสังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่งได้โดยเร็ว ดังจะเห็นได้ว่าการมีแม่แบบนอกจากจะกระทำให้ผู้สังเกตมีความเปลี่ยนแปลงภายในตนเองแล้วยังทำให้สังคมนั้น ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอีกด้วย

1.1.6 กลวิธีในการเรียนรู้จากตัวแบบ

ในการนำทฤษฎีของเบนดูราไปใช้ เพื่อให้ผู้สังเกตเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นนั้น แบล็คแมนและซิลเบอร์แมน (Blackman and Silberman. 1975 : 57) ได้สรุปเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติ ดังนี้

1. กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้
2. มีแบบซึ่งแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้ที่เหมาะสม
3. ให้แรงเสริมกับแม่แบบ เมื่อแม่แบบสามารถแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้

วัชร ทรัพย์มี (2525 : 212-213) สรุปหลักการเรียนรู้จากตัวแบบไว้ ดังนี้

1. การเรียนรู้พฤติกรรมใหม่จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ จะช่วยให้ผู้รับบริการเรียนรู้ทักษะในการก่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่
2. ผู้รับบริการอาจจะรับรู้มาก่อนแล้วถึงวิธีการที่จะนำสู่พฤติกรรมที่พึงปรารถนา แต่ยังไม่ได้ทำหรือคาดว่าจะทำไม่ได้ จากการสังเกตพฤติกรรมแม่แบบจะช่วยกระตุ้นให้ผู้รับบริการแสดงพฤติกรรมที่เรียนรู้แล้วนั้น
3. แม่แบบจะต้องมีลักษณะที่น่าสนใจเพื่อเป็นแรงจูงใจหรือส่งเสริมให้ผู้รับบริการเลียนแบบ
4. หลังจากผู้รับบริการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบแล้ว ผู้รับบริการจะจดจำพฤติกรรมแม่แบบไว้ในความทรงจำ เพื่อนำไปแสดงพฤติกรรมตามที่ได้จดจำไว้นั้นในอนาคต
5. หลังจากผู้รับบริการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบแล้วให้โอกาสผู้รับบริการฝึกฝนพฤติกรรมนั้น และผู้ควบคุมจะเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแต่ผู้รับบริการด้วย การฝึกนั้นอาจจะทำในสถานการณ์สมมติก่อน

ได้มีผู้นำกลวิธีในการเรียนรู้จากตัวแบบเพื่อใช้ในการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านต่าง ๆ โดยให้ผู้สังเกตแม่แบบที่แสดงลักษณะที่พึงประสงค์และแม่แบบที่ได้รับแรงเสริมจากการแสดงพฤติกรรมนั้นซึ่งสามารถทำได้หลายรูปแบบด้วยกัน ได้แก่

1. ให้สังเกตพฤติกรรมของบุคคลนั้นจริง ๆ (Live Models) ในลักษณะของการปะทะสัมพันธ์ระหว่างแม่แบบกับสิ่งเร้าที่กำหนดให้โดยตรง ในการแสดงพฤติกรรมของแม่แบบนี้ควรได้รับแรงเสริมทางบวกด้วย
2. การให้แม่แบบภายใน (Covert Models) เป็นกลวิธีที่ให้ผู้สังเกตหรือผู้รับการบำบัดจินตนาการว่า ตนเองกำลังสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบที่แสดงในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามคำสั่งของผู้บำบัด
3. แม่แบบที่อยู่ในรูปสัญลักษณ์ (Symbolic Models) โดยให้ผู้สังเกตหรือผู้รับการบำบัดสังเกตแม่แบบที่เป็นคนหรือกลุ่มคนในภาพยนตร์หรือวิดีโอซึ่งแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สังเกตสนใจ

1.1.7 บุคคลที่เด็กเลียนแบบ

สวนา พรพัฒน์กุล (2525 : 2-7) กล่าวว่าบุคคลที่เด็กจะเลียนแบบนั้นจะเริ่มต้นจากคนใกล้ชิดที่สุดแล้วค่อย ๆ ห่างออกไปจากตัวเด็กตามพัฒนาการทางสังคมของเขา ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

1. เลียนแบบจากพ่อแม่และครู ในช่วงที่เด็กเริ่มเลียนแบบได้เด็กจะเลียนแบบบุคคลที่ใกล้ชิดที่สุด คือ พ่อแม่ ซึ่งมีความหมายถึง ผู้ปกครองและผู้เลี้ยงดูเด็กแทนพ่อแม่ด้วย เมื่อเด็กเติบโตขึ้นเด็กไปโรงเรียนใช้เวลาครึ่งหนึ่งของชีวิตในแต่ละวันอยู่กับครู ดังนั้นความสำคัญของครูในการเป็นแม่แบบจึงพอ ๆ กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูจึงควรเป็นแบบที่ดีแต่ไม่ต้องเสแสร้งแสดงบทบาทของตัวแบบให้แก่เด็ก
2. เลียนแบบจากตัวแบบที่เด็กชอบจะต้องเป็นตัวแบบที่ก่อให้เกิดความพอใจแก่เด็กอาจเป็นเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ ที่แวดล้อมเขาอยู่
3. เลียนจากตัวแบบที่ตรงกับความสนใจ การเลียนแบบจะเกิดขึ้น เมื่อตัวแบบนั้นตรงตามความสนใจ เด็กหญิงจะเลียนแบบแตกต่างไปจากเด็กชายเนื่องจากความสนใจแตกต่างกัน เช่น เด็กหญิงบางคนสนใจเลียนแบบการทำงานในบ้านของพ่อแม่ แต่บางคนอาจจะสนใจศิลปะการแสดงที่ตนได้พบในรายการโทรทัศน์และพยายามเลียนแบบนั้นก็ได้
4. เลียนแบบจากผู้กล้าหาญ ไม่ว่าจะเป็นเด็กหญิงหรือเด็กชาย ย่อมจะมีผู้กล้าหาญที่ตนยกย่อง และพอใจจะเลียนแบบตามผู้กล้าหาญของตน ตัวแบบอาจมาจากเรื่องจริงหรือไม่จริงก็ได้ ตัวแบบของเด็กมักได้แก่ บุคคลที่มีอายุมากกว่า
5. เลียนแบบจากตัวละคร ซึ่งเป็นตัวละครในนวนิยาย ภาพยนตร์ และโทรทัศน์ เป็นต้น

1.1.8 การให้ตัวแบบ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 53) กล่าวถึง การให้แม่แบบอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องพิจารณาองค์ประกอบต่อไปนี้

1. การคัดเลือกตัวแบบ

1.1 แม่แบบจะต้องมีชื่อเสียง มีความน่าเชื่อถือและเป็นตัวแบบที่ได้รับการคัดเลือกแล้วว่าเป็นตัวอย่างที่ดีเหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าประสงค์ ซึ่งจะทำให้ผู้เลียนแบบมั่นใจที่จะเลียนแบบตัวแบบมากยิ่งขึ้น

1.2 ตัวแบบและผู้เลียนแบบหรือผู้สังเกต ควรจะมีความคล้ายคลึงกัน หรือมีลักษณะหรือคุณสมบัติร่วมกัน ซึ่งจะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้สังเกตและจะช่วยให้ประสิทธิภาพของการเลียนแบบสูงขึ้น เช่น อยู่ในวัยเดียวกัน เป็นเพื่อนกัน ฯลฯ

1.3 ลักษณะของกิจกรรมที่เลียนแบบควรจะเป็นกิจกรรมที่ประกอบด้วยพฤติกรรมที่ไม่สลับซับซ้อน ทั้งนี้เพราะว่าหากพฤติกรรมที่จะเลียนแบบไม่สลับซับซ้อน การเลียนแบบก็จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดึงดูดความสนใจของผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบและจะทำให้เกิดการเลียนแบบได้ง่ายขึ้น

2. วิธีการให้ตัวแบบ

2.1 เสนอตัวแบบควบคู่กับการเสริมแรง โดยจะต้องให้แรงเสริมแก่ตัวแบบ และให้แรงเสริมแก่ผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบ เมื่อสามารถแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เช่นเดียวกับตัวแบบหรือเกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2.2 เสนอตัวแบบควบคู่กับสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่างโดยสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่างนี้จะทำหน้าที่เป็นสัญญาณบอกให้อินทรีย์รู้ว่า ถ้าแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์แล้วจะได้รับการเสริมแรงและการเสริมแรงจะช่วยให้การเลียนแบบเกิดขึ้นอย่างคงทนและมีประสิทธิภาพ

2.3 เสนอตัวแบบควบคู่กับสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่างการเสริมแรงทางบวกและการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ถูกต้อง

1.1.9 ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการให้ตัวแบบ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 65) กล่าวถึง ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการให้ตัวแบบ ดังนี้

1. ข้อดีของวิธีการให้ตัวแบบ

1.1 จะทำให้ความถี่ของการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ค่อย ๆ เกิดขึ้นและค่อย ๆ มีความถี่สูงขึ้นและจะคงทนถาวรยิ่งขึ้นและจะคงทนถาวร

ยิ่งขึ้น เมื่อให้การเสริมแรงแก่อินทรีย์ภายหลังที่อินทรีย์สามารถเลียนแบบ หรือแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้เช่นเดียวกับตัวแบบหรือพฤติกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างเหมาะสม

1.2 จะช่วยให้ผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบเกิดพฤติกรรมใหม่ที่ไม่เคยเกิดมาก่อน

1.3 จะช่วยเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบ

1.4 จะช่วยเอื้ออำนวยให้เกิดพฤติกรรมของผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบที่เคยเรียนรู้มาก่อนและมีแนวโน้มที่จะแสดงออก

2. ข้อจำกัดของวิธีการให้ตัวแบบ

2.1 หากใช้การให้ตัวแบบอย่างเดียวในการสร้างหรือสอนพฤติกรรมใหม่ การเกิดพฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์อาจเกิดได้ช้า ด้วยเหตุนี้ควรใช้การให้ตัวแบบควบคู่กับการเสริมแรงทางบวก การให้ข้อมูลย้อนกลับและสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่างเพื่อให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ต้องการจะสร้างหรือสอนนั้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

2.2 การคัดเลือกตัวแบบตลอดทั้งกิจกรรมที่จะให้เลียนแบบ ผู้คัดเลือกตัวแบบและกิจกรรมที่จะให้เลียนแบบจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องดังกล่าวนี้ เพราะมีฉะนั้นจะทำให้เสียเวลาในการทดลองโดยไร้ประโยชน์

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแม่แบบดังกล่าว สรุปได้ว่า การให้ตัวแบบเป็นวิธีการสร้างหรือสอนพฤติกรรมใหม่วิธีหนึ่ง โดยผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบจะเลียนแบบจากแบบที่สนใจ แม่แบบมีหลายลักษณะ เช่น แม่แบบที่เป็นชีวิตจริง แม่แบบที่เป็นสัญลักษณ์ ดังนั้นการให้ตัวแบบจึงควรคัดเลือกตัวแบบ กำหนดพฤติกรรมของตัวแบบให้ชัดเจน สังเกตง่ายไม่ซับซ้อน เหมาะสมและน่าสนใจ นอกจากนี้ควรใช้ควบคู่กับการเสริมแรงทางบวก การให้ข้อมูลย้อนกลับและสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่างเพื่อให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ต้องการสร้างเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบ

1.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

แบนดูรา รอสและรอส (ขจรศักดิ์ จอมหงษ์. 2535 : 53 ; อ้างอิงมาจาก Bandura, Ross and Ross. 1963) ศึกษาผลของการใช้แม่แบบต่อการเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าวโดยจัดแบ่งแม่แบบเป็น 3 ลักษณะ คือ แม่แบบที่เป็นจริง แม่แบบที่เป็นภาพยนตร์แสดงด้วยคนจริงและแม่แบบที่ทำเป็นภาพยนตร์การ์ตูน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กก่อนวัยเรียน ผลการทดลองพบว่า เด็กที่ได้รับ

แม่แบบก้าวร้าวแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น กลุ่มที่ไม่ได้รับแม่แบบไม่ค่อยมีพฤติกรรมก้าวร้าวปรากฏและแม่แบบที่เป็นภาพยนตร์มีผลต่อพฤติกรรมของผู้สังเกตัดเทียบกับแม่แบบที่มีชีวิต

โอ คอร์เนอร์ (อิจรา ซิวาพัฒนานวนวงศ์. 2536 : 19 ; อ้างอิงมาจาก O'Comer. 1969) ศึกษาการปรับพฤติกรรมของเด็กที่แยกตัวเองในเด็กก่อนเข้าโรงเรียน โดยแบ่ง 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ให้สังเกตภาพยนตร์ที่มีตัวแบบแสดงการปะทะสัมพันธ์ทางสังคมมากขึ้น กลุ่มที่ 2 ให้ดูภาพยนตร์อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ผลปรากฏว่า เด็กกลุ่มที่ 2 ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในการปะทะสัมพันธ์ทางสังคม

เจฟฟ์และคาร์สัน (พรพันธ์ วันศุกร์. 2534 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Jaffe and Carson. 1972) ศึกษาบทบาทของตัวแบบที่มีประสิทธิภาพในการลดความวิตกกังวลในการสอนโดยใช้นิสิต 30 คน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ผลปรากฏว่า ผู้ถูกทดลองทั้ง 5 กลุ่ม มีความวิตกกังวลลดลงกว่าและถ้าพิจารณาจากคะแนนการเรียน ปรากฏว่าผู้ถูกทดลองที่ได้ดูตัวแบบที่มีความวิตกกังวลจะมีคะแนนการเรียนเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มที่ดูตัวแบบที่ไม่มีความวิตกกังวล

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สุปรียา อินทวิโรทัย (2529 : 70) ศึกษาผลของการใช้แม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้และทัศนคติในการเรียน โรงเรียนจันทบุรีประดิษฐารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้และทัศนคติในการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรพันธ์ วันศุกร์ (2534 : 69-70) ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบสไลด์การ์ตูนกับโปรแกรมการพัฒนานิสัย ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบันไดม้า จังหวัดนครราชสีมา ผลปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบสไลด์การ์ตูนมีสุขนิสัยด้านการรักษาความสะอาดของร่างกายและด้านกิจวัตรประจำวันสูงกว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการใช้โปรแกรมพัฒนาสุขนิสัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จรัสศักดิ์ จอมหงษ์ (2535 : 77) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบสไลด์การ์ตูนที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านสามัคคีธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสามัคคีวิทยาคาร จังหวัดอุบลราชธานี ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบสไลด์การ์ตูน มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคีธรรมสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มีผู้นำเทคนิคแม่แบบมาใช้ในการปรับและพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่าง ๆ เช่น การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

ทัศนคติ การปรับตัวทางสังคม ความสามารถในการเรียน ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแม่แบบจึงมีอิทธิพลต่อผู้สังเกตอย่างมาก การให้แม่แบบโดยวิธีต่าง ๆ ที่เด็กสนใจและเหมาะสมเป็นสิ่งเร้าให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดียอมรับพฤติกรรมนั้นมาปฏิบัติ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง

2.1.1 ความหมายของสถานการณ์จำลอง

สถานการณ์จำลองเป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในการสอนวิธีหนึ่งซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ครูยแซงค์ (จันทวิช พันธุ์สุข. 2533 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Cruickshank. 1972) กล่าวว่า สถานการณ์จำลอง คือ ผลผลิตที่เกิดขึ้นเมื่อมีสถานการณ์หรือผลของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นแล้วสถานการณ์จำลองนี้จะรวมไปถึงเรื่องจำลอง ภาพทิวทัศน์และการเล่นละครด้วย

ชูลซ์ (วัชรพร จัปเกตุ. 2535 : 7 ; อ้างอิงมาจาก Schultz. 1972) กล่าวถึงสถานการณ์จำลองว่าเป็นการปฏิบัติการที่ใช้แบบทดลอง หรือกระบวนการต่าง ๆ ให้คล้ายคลึงกับสภาพที่เป็นจริงโดยฝึ กให้อยู่ในสถานการณ์ได้ฝึ กปฏิบัติและแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง

สำหรับการศึกษาของไทยได้ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522 : 104) ให้ความหมายว่า สถานการณ์จำลอง คือ การจัดสภาพแวดล้อมเลียนแบบของจริงให้ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด และให้ผู้เรียนได้ฝึ กฝนการแก้ปัญหาและตัดสินใจในสถานการณ์ที่เขากำลังเป็นอยู่

ทิสนา แหมมณี (2522 : 202) ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองว่า คือ การจำลองสถานการณ์จริงหรือสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงแล้วให้ผู้เรียนลงไปอยู่ในสถานการณ์นั้นและมีปฏิกริยาโต้ตอบ วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทดลองแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนอาจจะไม่กล้าแสดงเพราะอาจเป็นการเสี่ยงต่อผลที่จะได้รับจนเกินไป

สุนทร จันทรรตรี (2530 : 424) กล่าวว่า การจำลองสถานการณ์หรืออาจเรียกว่า การสร้างสถานการณ์สมมติเป็นการสมมติสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับความเป็นจริงเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดความรู้สึกรจริง ๆ ทั้งนี้ผู้แสดงจะต้องตัดสินใจและแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่กำหนดให้

บุญทัน อยู่บุญชม (2533 : 154) ได้ให้ความหมายของสถานการณ์จำลอง ไว้ว่า สถานการณ์จำลองคือ การจัดเลียนแบบสถานการณ์จริงให้มากที่สุดให้ผู้เรียนได้กระทำเพื่อฝึกคิด แก้ปัญหาและตัดสินใจจากสภาพการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่นั้นราวกับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวเอง โดยตรงและตัวนักเรียนยังมีโอกาสทราบว่าความคิดเห็นของเขานั้นเป็นอย่างไร จากการอภิปราย ร่วมมือกับเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน

จากการศึกษาความหมายของสถานการณ์จำลองดังกล่าวสรุปได้ว่า การใช้สถานการณ์จำลองเป็นการจำลองเหตุการณ์หรือเลียนแบบสภาพการณ์ให้ใกล้เคียงกับสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด โดยให้ผู้เรียนได้ทำการฝึกการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจเลือกวิธีการในการแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ให้เหมือนกับว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวเองโดยตรง

2.1.2 ความมุ่งหมายในการใช้สถานการณ์จำลอง

ดวงเดือน เทศวานิช (2530 : 106) กล่าวถึงความมุ่งหมายในการใช้สถานการณ์จำลอง ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบ รู้จักแก้ปัญหาในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักหัดคิด สามารถนำเหตุผลมาอภิปรายเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ แก้ปัญหา
3. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาในการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักวิพากษ์วิจารณ์ อดทน ต่อการถูกวิจารณ์ มีวินัยในตนเอง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตำนึกในสิทธิของตนและผู้อื่น
4. เพื่อเป็นการเปลี่ยนกิจกรรมการสอนจากการยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง มาเป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2.1.3 องค์ประกอบของการสร้างสถานการณ์จำลอง

โคลแมน (ทรายทอง ตั้งวงศ์ถาวรกิจ. 2537 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Stadsklve. 1974 : 15 ; citing Coleman. 1967.) กล่าวถึง องค์ประกอบของเกมสถานการณ์จำลอง ดังนี้

1. ผู้เล่นหรือผู้แสดงซึ่งถูกกำหนดให้เป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละคนต้องพยายามทำให้ประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์
2. กฎเกณฑ์จะเป็นตัวกำหนดขอบเขตและคำจำกัดความในการกระทำที่ถูกต้องตามธรรมชาติของผู้เล่นและกฎเกณฑ์ยังสร้างคำสั่ง เหตุการณ์และ โครงสร้างพื้นฐานในขอบเขตของการกระทำหรือการแสดงที่ถูกจัดขึ้น
3. เวลา จะเกี่ยวข้องกับความต้องการของเวลาในการเล่นและการจบเกม

4. กิจกรรมของชีวิตจริงและกฎเกณฑ์ของพฤติกรรมซึ่งถูกกำหนดโดยกฎเกณฑ์ กิจกรรมนี้จะทำหน้าที่แทนสถานการณ์จำลองและเป็นตัวกำหนดวัสดุอุปกรณ์ในการเล่น

นาตยา ภัทรแสงไทย (2525 : 292 – 294) กล่าวถึงองค์ประกอบของเกมสถานการณ์จำลองว่า ประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมาย จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในเกมต้องชัดเจนว่าเกมที่ออกแบบไว้นี้มุ่งที่จะสอนอะไร จุดมุ่งหมายอาจมีลักษณะของการพัฒนาสติปัญญา เช่น ความคิด ความคิดรวบยอดและการให้เหตุผลหรือการพัฒนาด้านจิตพิสัย เช่น ค่านิยม คุณธรรม อารมณ์และเจตคติ หรือพัฒนาทั้งสองอย่าง สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ จะต้องแยกความแตกต่างระหว่างจุดมุ่งหมายของการเรียนและจุดมุ่งหมายของเกม จุดมุ่งหมายของเกม หมายถึง เป้าหมายของผู้เล่นเกม จุดมุ่งหมายของเกมจะเน้นวิถีทางที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของการเรียน

2. สารของเกม สารของเกมต้องแสดงให้เห็นถึงลักษณะของความเป็นจริง แม้ว่าสารของเกมนั้นไม่อาจถอดแบบลักษณะของสภาพที่เป็นจริงได้ทั้งหมดก็ตาม แต่ต้องให้มีลักษณะใกล้เคียงที่สุดและต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายมากที่สุด การออกแบบต้องคำนึงถึงความรู้ที่จะให้แก่ผู้เรียนด้วย นั่นคือการจะให้ผู้เรียนเล่นเกมใดต้องให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะเล่นด้วย

3. ปฏิกริยาลักษณะของความเป็นจริงจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เล่นมีปฏิกริยาต่อกัน การออกแบบเกมต้องคำนึงถึงว่า การกระทำของผู้เล่นแต่ละคนมีผลต่อผู้เล่นคนอื่น ๆ อย่างไร

4. บทบาท เกมสถานการณ์จำลองจะต้องสร้างขึ้นตามสถานการณ์ของสังคม เพื่อที่จะให้ผู้เล่นต้องปฏิบัติตามนั้น ถ้าผู้เรียนยังไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับบทบาทที่ผู้เรียนจะเล่น ครูจำเป็นต้องให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ก่อน กิจกรรมนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ผู้เล่นเข้าใจว่าบทบาทที่เล่นคืออะไร และจะต้องแสดงบทบาทตามนั้นได้อย่างไร

5. กฎ กฎที่กำหนดไว้ในเกมถือเป็นการจำกัดและการกำกับการแสดงของผู้เล่น การกำหนดกฎเกณฑ์ต้องทำให้ชัดเจนว่า ผู้เล่นแสดงเป็นตัวอะไร เป้าหมายและอุปกรณ์การแสดงคืออะไร การจัดลำดับเหตุการณ์และกำหนดเวลาระหว่างช่วงหรือขั้นตอนของการแสดงผู้แสดงจะสามารถทำหรือไม่ ทำอะไรได้บ้าง กฎที่กำหนดขึ้นต้องสะท้อนให้เห็นสถานการณ์ในชีวิตความเป็นจริงมากที่สุด

6. การอภิปราย การอภิปรายหลังจากที่เล่นเกมแล้วเป็นสิ่งสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของกิจกรรมนี้ การอภิปรายต้องร่วมกันทุกฝ่ายทั้งตัวครู ผู้แสดงและผู้ดู การอภิปรายต้องพยายาม

ค้นหาวาอะไรเกิดขึ้นและทำไมจึงเกิดขึ้น การอภิปรายจะช่วยให้ครูประเมินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของเกมและควรทำทันทีหลังจากที่เกมจบไม่ควรให้เวลาผ่านไป แล้ว ลักษณะของการอภิปรายมีหลายอย่าง ครูอาจใช้คำถามที่เน้นการประเมินผลผู้เรียนในเกม เช่น ให้ผู้เรียนอภิปรายว่าผู้เรียนมีความคิดและได้พิจารณาอะไรบ้างต่อการกระทำของตนในระหว่างที่เล่นเกม ยุทธวิธีอะไรบ้างที่ผู้เรียนใช้เป็นต้น และการอภิปรายยังเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สภาพของผู้เล่นทั้งหมด

2.1.4 หลักการและกระบวนการเรียนรู้ของเกมนสถานการณ์จำลอง

เสตคเสคป (ทรายทอง ดังถาวรกิจ. 2537 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Stadsklve. 1974)

ได้เสนอหลักการ EIAG และกระบวนการเรียนรู้ 2 กระบวนการ คือ กระบวนการเรียนรู้โดยประสบการณ์ (Experiential Processing) และกระบวนการจัดกระทำข้อมูล (Information Processing) ดังรายละเอียด

1. หลักการ EIAG รูปแบบพื้นฐานการเรียนรู้จากเกมนสถานการณ์จำลอง

หลักการ EIAG นี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมของเกม สถานการณ์จำลองให้เป็นไปอย่างเป็นระบบ และสามารถนำประสบการณ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพประกอบด้วยโครงสร้างดังนี้ คือ

1.1 E - Experience “Do” การกระทำกิจกรรมอันเป็นประสบการณ์ตรง

1.2 I - Identify “Look” การจำแนกแยกและการสังเกต โดยเป็นการพรรณนาหรือ อภิปรายกระบวนการ สัญลักษณ์ ความรู้สึก ความคิดและพฤติกรรมที่นักเรียนได้กระทำ กิจกรรมเกมสถานการณ์จำลอง

1.3 A - Analysis “Think” การวิเคราะห์ โดยเป็นการคิดวิเคราะห์เพื่อที่จะทำให้มองเห็นสาเหตุและผล เพื่อทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่เกิดขึ้นในกระบวนการของเกม สถานการณ์จำลองหรือการวิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์การตัดสินใจที่ได้กระทำลงไป วิเคราะห์ความคิดความรู้สึกที่เกิดขึ้น ซึ่งผลจากการคิดวิเคราะห์นี้จะนำมาซึ่งความเข้าใจ ความเป็นไปและต่อสู้กับเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้

1.4 G - Generalize “Learn” การลงความเห็นสรุปและการเกิดการเรียนรู้ เป็นหลักการสุดท้ายภายหลังจากที่นักเรียนได้ผ่านประสบการณ์ ผ่านการอธิบาย และผ่านการวิเคราะห์ ซึ่งทำให้ได้รับข้อมูลและความเข้าใจในสิ่งที่ได้เกิดขึ้นจากกิจกรรมเกมสถานการณ์จำลอง ครบถ้วน แล้วจึงพร้อมที่จะลงความเห็นหาข้อยุติเกี่ยวกับความคิดรวบยอด หลักการการแก้ปัญหา การตัดสินใจหรือวิธีการที่จะเผชิญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงของกิจกรรมสถานการณ์จำลองที่ได้กระทำไปแล้วได้

2. กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ของกิจกรรมเกมสถานการณ์จำลอง 2 กระบวนการประกอบด้วย

2.1 กระบวนการเรียนรู้โดยประสบการณ์ (Experiential Processing)

มีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 การแสดงผลหรือการกระทำ (Action) เป็นขั้นแรกของการเรียนรู้โดยประสบการณ์ คือ ผู้เรียนได้กระทำหรือแสดงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและทำให้มองเห็นความเป็นไปและผลกระทบของการกระทำหรือการแสดงนั้น

2.1.2 การเข้าใจกรณีเฉพาะ (Understanding the Particular Case) เป็นขั้นที่ทำให้เกิดความเข้าใจในความเป็นไปและผลกระทบของการแสดงหรือการกระทำที่ได้รับประสบการณ์มา โดยมีหลักการว่ามนุษย์จะเรียนรู้ผลของการกระทำภายหลังจากที่มีประสบการณ์ในกรณีนั้น ๆ มาก่อนและเกิดการเรียนรู้ว่าจะทำอย่างไรเมื่อพบกับสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

2.1.3 การลงความเห็น (Generalizing) หลังจากที่ได้เข้าใจในความเป็นไปและผลกระทบของการกระทำจากประสบการณ์ที่ได้จัดให้แล้วขั้นต่อไป คือ การลงความเห็นสรุปหลักการหรือกฎเกณฑ์ในสถานการณ์หรือพฤติกรรมดังกล่าวพร้อมทั้งเชื่อมโยงหลักการกฎเกณฑ์ที่ได้ลงความเห็นกับประสบการณ์หรือสถานการณ์พิเศษนอกเหนือไปจากที่ประสบมาแล้ว

2.1.4 การแสดงพฤติกรรมใหม่ (Acting in a New Circumstance) เมื่อเกิดความเข้าใจในหลักการหรือกฎเกณฑ์แล้วจึงลงข้อสรุปขั้นต่อไปคือการแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องอันเกิดจากความเข้าใจในหลักการหรือกฎเกณฑ์เหล่านั้น พฤติกรรมที่แสดงในขั้นนี้จะแตกต่างไปจากพฤติกรรมที่ได้แสดงไปในขั้นตอนที่ 1 เพราะบุคคลนั้นได้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แล้ว กล่าวคือประสบการณ์ที่เขาได้รับจะนำมาซึ่งผลประโยชน์ในการกระทำในอนาคตของเขา

2.2 กระบวนการจัดกระทำข้อมูล (Information Processing) มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 การรับข้อมูล (Reception of Information) เป็นการสื่อสารข้อมูลตลอดจนเครื่องหมายหรือสิ่งที่แสดงเป็นนัยกลาง ๆ ข้อมูลที่ถูกสื่อสารเกี่ยวข้องกับกฎทั่ว ๆ ไป และตัวอย่างเฉพาะซึ่งเป็นส่วนประกอบของกฎเหล่านั้น

2.2.2 การเข้าใจกฎทั่ว ๆ ไป (Understanding the General Principle) เป็นขั้นที่เกิดความเข้าใจในกฎทั่ว ๆ ไปและตัวอย่างเฉพาะซึ่งเป็นตัวอย่างของกฎนั้น ๆ คือ เกิดการเรียนรู้ความหมายของข้อมูลและการรับรู้ข้อมูลนั้นเป็นความรู้

2.2.3 รายละเอียดหรือส่วนพิเศษของข้อมูล (Particularizing) เป็นขั้นที่สามารถลดลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งพิเศษหรือรายละเอียดปลีกย่อยของกฎทั่ว ๆ ไปได้ และสามารถที่จะเชื่อมโยงกฎเกณฑ์นั้นกับกรณีหรือสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้

2.2.4 การกระทำ (Acting) เมื่อเกิดการเรียนข้อมูลที่สมบูรณ์แล้วขั้นนี้จึงเป็นการนำข้อมูล อันได้แก่ กฎทั่ว ๆ ไป รายละเอียดอันเป็นส่วนประกอบของกฎนั้น ๆ ไปกระทำให้เกิดประโยชน์

ประนอม เดชชัย (2531 : 137 - 138) ได้เสนอหลักการสำคัญของเกมสถานการณ์จำลอง 5 หลักการ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสถานการณ์จำลองยึดหลักการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ควรเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา จึงเน้นให้จัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2. กระบวนการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในเกมสถานการณ์จำลองนั้นถือว่าเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีความสำคัญมาก หากผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะในเรื่องนี้แล้วจะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และคำตอบต่าง ๆ ที่ตนต้องการได้ หลักการจัดจึงควรเน้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการต่าง ๆ ในการแสวงหาคำตอบด้วยไม่ใช่มุ่งเน้นแต่คำตอบอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงกระบวนการและวิธีการที่ได้คำตอบนั้นมา

3. หลักการเรียนรู้ที่ดีต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจ จึงจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำและสามารถใช้การเรียนรู้นั้นให้เกิดประโยชน์ได้ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนค้นพบด้วยตัวเองนั้น มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจลึกซึ้งจดจำได้ ฉะนั้นการจัดเกมสถานการณ์จำลองจึงจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพยายามค้นหาและค้นคำตอบด้วยตัวเอง การค้นพบด้วยตัวเองนี้จะเกิดความรู้สึกซึ่งออกมาจากภายในตัวเองที่ต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้มากกว่าฟังคำเตือนจากผู้อื่น

4. การเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ มิใช่เกิดจากการแสวงหาจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง เพียงแหล่งเดียว ประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญซึ่งการจัดจะเน้นการที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากกลุ่มให้มาก ทั้งนี้เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมจำเป็นต้องอาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่นซึ่งความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แตกต่างกันจะมีผลกระทบต่อกันและกันเสมอ การให้ผู้เรียนฝึกการเรียนรู้ในลักษณะกลุ่มนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจและเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

5. ยึดความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเกมสถานการณ์จำลองจึงควรจัดส่งเสริม

ให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดหาแนวทางที่จะนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งพยายามติดตามผลการปฏิบัติของผู้เรียนด้วย

2.1.5 การสร้างสถานการณ์จำลอง

การสร้างสถานการณ์จำลองควรสร้างสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความจริงที่สุด และสถานการณ์นั้นอาจเกิดขึ้นได้เสมอแต่ไม่ควรยากและซับซ้อนเกินความสามารถของผู้เรียน เมื่อฝึกให้คิดแก้ปัญหา แล้วนักเรียนเห็นประโยชน์ที่จะนำเอาประสบการณ์จากการฝึกนี้ไปเป็นเครื่องช่วยแก้ปัญหาในชีวิตจริง (ชาญชัย ศรีไสยเพชร, 2525 : 133)

2.1.6 ขั้นตอนในการสร้างสถานการณ์จำลอง

ทเวลเกอร์ (สมบูรณ์ เสนียังค์ ณ อยุธยา, 2525 : 17-20 ; อ้างอิงมาจาก Twelger : 1969) กล่าวถึงการสร้างสถานการณ์จำลองว่า ในการออกแบบสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อการสอน ควรพิจารณาถึงสิ่งสำคัญดังต่อไปนี้

1. จะสอนเนื้อหาอะไร
 2. จะสอนอย่างไรจึงจะได้ผลดี ต้องคำนึงถึงภูมิหลังของผู้เรียนด้วย
 3. ทำอย่างไรระบบที่ออกมาจึงจะสมบูรณ์ ซึ่งต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์
- สุทิน บุญชูวงษ์ (2530 : 84-87) ได้ให้ขั้นตอนในการสร้างสถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. ขั้นสำรวจและวิเคราะห์

ก่อนสร้างสถานการณ์จำลองต้องศึกษาและสำรวจวัตถุประสงค์ว่าต้องการให้ผู้เรียนรู้อะไรบ้าง ศึกษาสถานการณ์ต่าง ๆ เมื่อได้พิจารณาและศึกษาเป็นอย่างดีแล้วนำมาวิเคราะห์ว่าสถานการณ์จำลองนั้นจะมีผลต่อการเรียนรู้อะไรและจะทำให้ผลเสียอะไร สถานการณ์ที่นำมาวิเคราะห์นั้นใกล้เคียงกับความจริงแค่ไหนเพื่อให้สถานการณ์นั้นมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้มากที่สุด

2. ขั้นกำหนดจุดประสงค์

ในการกำหนดจุดประสงค์นั้นมุ่งให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอะไร เมื่อนักเรียนเรียนรู้จากสถานการณ์จำลองแล้วนักเรียนจะเป็นอย่างไร การสร้างสถานการณ์จำลองก็ต้องสร้างให้ตรงกับจุดประสงค์

3. ขั้นการเลือกสถานการณ์

สถานการณ์ที่เป็นจริงและสามารถจำลองมาใช้ในชั้นเรียนต้องสอดคล้องกับที่กำหนดไว้ขั้นต้น พิจารณาเลือกและสามารถนำสถานการณ์ที่เป็นจริงมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับ

การใช้ในชั้นเรียน โดยสถานการณ์จำลองนั้นได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ ก่อให้เกิดการเรียนรู้และทักษะที่ต้องการใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

4. ขั้นตอนการโครงสร้างของสถานการณ์จำลอง

การกำหนดโครงสร้างของสถานการณ์จำลองประกอบด้วยสิ่งสำคัญ ดังนี้

4.1 การกำหนดจุดประสงค์ของสถานการณ์จำลอง

4.2 การกำหนดบทบาทของผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละคน

4.3 เตรียมข้อมูล ข่าวสารที่จำเป็น เนื้อหา

4.4 กำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมือนจริงในสังคม

4.5 ลำดับขั้นของเหตุการณ์ เวลาและปัญหาจากสถานการณ์

4.6 จบสถานการณ์ สรุป อภิปราย

5. ขั้นการสร้างและออกแบบสื่อการเรียนรู้และสร้างกฎเกณฑ์

การสร้างและออกแบบสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบกิจกรรม เช่น บัตรคำ รูปภาพ บัตรคำตั้งเป็นต้น สื่อการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด ในกิจกรรม ควรวางแผนในแต่ละขั้นตอนว่าต้องกำหนดการเล่นตามลำดับเหตุการณ์นั้น ๆ อย่างไร

6. ขั้นการทดลองใช้

เมื่อสร้างสถานการณ์เสร็จแล้วควรนำสถานการณ์จำลองนั้นไปใช้กับนักเรียน กลุ่มอื่นเพื่อตรวจสอบความพร้อมด้านวิธีการ ภาษา ตลอดจนการใช้สื่อและเงื่อนไขต่าง ๆ ว่าควรแก้ไข และปรับปรุงในแง่ใดบ้าง เพื่อให้ได้สถานการณ์จำลองที่สมบูรณ์เหมาะที่จะนำไปใช้กับนักเรียน แต่ละวัยได้อย่างเหมาะสม

2.1.7 ขั้นตอนในการใช้สถานการณ์จำลอง

สมพงษ์ จิตระดับ (2530 : 76-77) กล่าวถึงขั้นตอนในการใช้สถานการณ์จำลอง ในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่เริ่มนำเข้าสู่บทเรียน โดยการให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่นักเรียน การเล่าเรื่องสรุปสถานการณ์ที่นำมาใช้ บอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ แนะนำ รูปแบบของสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น ประสพการณ์ ข้อมูล ความเข้าใจเบื้องต้น การแบ่งกลุ่ม การทำความเข้าใจกับกฎเกณฑ์ กติกาต่าง ๆ บทบาทของนักเรียนบางคน เป็นต้น

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ในขั้นนี้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่ระบุไว้ตามบทบาทที่ได้รับ

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลงควรควรนำให้นักเรียน ได้วิเคราะห์ประสพการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติตามกิจกรรม สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นของกิจกรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างกฎเกณฑ์ กติกา การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาร่วมกัน

4. ขั้นสรุป เน้นให้ผู้เรียนเปรียบเทียบเนื้อหาของสิ่งที่เรารู้กับชีวิตจริง ประยุกต์เหตุการณ์จริงกับสถานการณ์จำลองให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

2.1.8 วิธีการเสนอสถานการณ์จำลอง

บุญทัน อยู่บุญชม (2533 : 154-155) กล่าวถึงวิธีเสนอสถานการณ์จำลองไว้ว่า การใช้สถานการณ์จำลองหากจะให้เหมือนจริงไปทุกเรื่องอาจเป็นเรื่องยาก ครูควรเลือกเอาแบบง่าย แต่บรรลุจุดประสงค์ได้เหมือนกันซึ่งมีให้เลือกหลายแบบหรือหากจะใช้ทุกแบบก็ได้ เพราะเด็กจะไม่เบื่อซึ่งการเสนอสถานการณ์จำลองอาจทำได้ ดังต่อไปนี้

1. เล่าให้ฟังเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหรือใช้กรณีตัวอย่าง
2. ให้อุปภาพแล้วเล่าเรื่องประกอบ
3. ให้อุปภาพซึ่งเรียงลำดับตามเหตุการณ์
4. ให้อุปภาพยนตร์หรือสไลด์ เกี่ยวกับสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้น
5. ให้อุปภาพสถานที่ที่ตกแต่งให้เหมือนสถานที่จริงและมีผู้แสดงบทบาทด้วย
6. ให้อุปภาพการแสดงบทบาท (Role Play)

2.1.9 ประโยชน์ของการใช้สถานการณ์จำลอง

สมพงษ์ จิตระดับ (2530 : 74-75) กล่าวว่า วิชาสถานการณ์จำลองเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าและประโยชน์หลายประการ โดยเฉพาะในการเสริมทักษะประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ดังต่อไปนี้

1. สถานการณ์จำลอง เป็นรูปแบบและกระบวนการที่ฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นปัญหาต่าง ๆ การรู้จักหาแหล่งข้อมูล การติดต่อสื่อสาร การแก้ปัญหา การค้นพบ การวินิจฉัยและการตัดสินใจ
2. สถานการณ์จำลองจะช่วยสร้างความเข้าใจในการบูรณาการระบบต่าง ๆ ในสังคมที่ก่อให้เกิดปัญหาทางจริยธรรมได้ รู้จักสัมพันธ์ความคิดข้อมูลที่ได้รับและเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติจริงได้
3. สถานการณ์จำลองสามารถพัฒนาความเจริญส่วนบุคคลได้ในเรื่องของลักษณะนิสัยที่มีอยู่ ความรู้สึก ความพึงพอใจ การช่วยเหลือ การทำงานกลุ่ม การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การปรับตัวพฤติกรรม ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตในสังคมและผู้อื่นอยู่เสมอ

4. สถานการณ์จำลองเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในการแสวงหาข้อเท็จจริง การทดลองกับระบบข้อมูล ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวเองทำให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต เปรียบเทียบ ระมัดระวัง ละเอียดยรอบคอบ ในเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจริง

ครุยแชงค์ (Cruickshank. 1972 : 17-19) กล่าวถึงส่วนดีที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งแสดงออกมาภายใต้สถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง
2. จากการปฏิบัติของผู้เรียนในสถานการณ์จำลองจะสามารถบอกได้ว่าเขาได้นำหลักการหรือทฤษฎีต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้วไปใช้แค่ไหน อย่างไร
3. เป็นวิธีการให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนโดยที่ประสบการณ์นั้น ๆ ไม่อาจมีโดยตรง ในขณะที่ศึกษาในสถานศึกษา เช่น การแก้ปัญหาที่ปรากฏในชีวิตจริงในสังคม การสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมาจึงเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการคิดหาวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้น
4. เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประสบเฉพาะความจริงที่เลือกสรรแล้ว และมีระดับความยากง่าย ความสลับซับซ้อนที่เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง

2.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

เกลเลอร์ (กรรณิการ์ สุป โศกสูง. 2538 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Geller. 1978) ศึกษาการใช้สถานการณ์จำลองซึ่งนำมาแสดงบทบาทสมมติเพื่อปลูกฝังความเชื่อของนักเรียนทดลองกับนักเรียนจำนวน 91 คน ในการแสดงบทบาทสมมติใช้วิดีโอเทปเข้าช่วย ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์จำลองมีความเชื่อฟังมากกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้การแสดงบทบาทสมมติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แอนเดอร์สัน (จรีวรรณ วัฒนะจิตพงศ์. 2537 : 47 ; อ้างอิงมาจาก Anderson. 1979) ได้ศึกษาการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังความเชื่อฟังของนักเรียนในการสอน เรื่อง "การปิดกวาดบ้าน" กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยวิธีการใช้สถานการณ์จำลองซึ่งใช้วิธีเสนอสถานการณ์จำลองด้วยการแสดงบทบาทสมมติ มีผลต่อการสอน เรื่อง "การปิดกวาดบ้าน" อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ธีรพงศ์ น่วมศิริ (2527 : 53) ได้ทดลองใช้ข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวัน สร้างเป็นสถานการณ์จำลองในการสอนจริยศึกษาเพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจริยอนุสรณ์ 1 สังกัดกลุ่มโรงเรียนน้ำหมัน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ปีการศึกษา 2526 จำนวน 33 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 17 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ข่าวหนังสือพิมพ์ใช้เป็นสถานการณ์จำลอง มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จันทวิศ พันธุ์สุข (2533 : 41) ได้ศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งแดง จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 20 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษา พบว่า การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีความสนใจในอาชีพอิสระสูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ณัฐภา ระกำพล (2535 : 55) ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความมีวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีนนท์ จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีคะแนนความมีวินัยในห้องเรียนต่ำกว่าค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยการใช้สถานการณ์จำลองและกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีวินัยในห้องเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หทัยกาญจน์ ทองดี (2537 : 34-35) ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อลดความประมาทในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยกระบอก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมความประมาทในการเรียนสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ขึ้นไป จำนวน 20 คน แบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความประมาทในการเรียนลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรณีการ ฐบโคกสูง (2538 : 65) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านคอนขวาง อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 25 คน คัดเลือกโดยการจับคู่ (Matching) เป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน ส่วนคนที่ไม่สามารถจับคู่ได้เป็นผู้สังเกตการณ์ในกลุ่มทดลองที่ 1 โดยไม่นำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและกลุ่มที่ 2 ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ มีความสามารถในการทำงานกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีหนึ่ง โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมซึ่งจำลองมาจากเหตุการณ์หรือสภาพการณ์ต่าง ๆ ให้คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมเพื่อฝึกให้ผู้เรียน ได้รู้จักคิดพิจารณาหาเหตุผล คิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและเกิดทักษะในการตัดสินใจ รู้แนวทางในการนำมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ ดังนี้

แมคเคลแลนด์ (ดาระณี พัฒนศักดิ์บุญญ์, 2533 : 44 ; อ้างอิงมาจาก McClelland, 1953) ให้นิยามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จดูลงไปด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยมหรือทำให้ดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ มีความสนใจเมื่อประสบความสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว

เมอร์เรย์ (สุพจน์ แก้วกล้า, 2534 : 44 ; อ้างอิงมาจาก Murray, 1964) ได้อธิบายความต้องการสัมฤทธิ์ว่า เป็นความต้องการที่ได้รับผลสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่ยากต้องการที่จะควบคุมจัดกระทำหรือจัดระเบียบบุคคลหรือความคิดโดยกระทำสิ่งเหล่านั้นอย่างรวดเร็ว ต้องการเอาชนะอุปสรรคและบรรลุถึงมาตรฐานอันดีเลิศ ต้องการเป็นคนเก่ง มีความสามารถในการแข่งขันและเอาชนะคนอื่น

เชคคอร์ดและแบ็คแมน (สุวรรณ ศรีจันทร์, 2530 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Secord and Backman, 1964) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า ถ้ามีการท้าทายเกี่ยวกับมาตรฐานความ

ประพจน์ของแต่ละบุคคลจะตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างกัน บุคคลที่ตั้งมาตรฐานสำหรับตนเองสูงจะพยายามอย่างมากเพื่อไปให้ถึงมาตรฐาน ส่วนบุคคลที่ไม่ได้ตั้งมาตรฐานสำหรับตนเองก็มีความพยายามน้อยและไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานที่ตนตั้งไว้ ซึ่งเป็นเครื่องแสดงว่า บุคคล 2 จำพวกนี้ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน

คิงค์เมเยอร์ (กุซงค์ เลาส์ทิงส์, 2535 : 33 ; อ้างอิงมาจาก Dinkmeyer, 1965) กล่าวว่า ความต้องการสัมฤทธิ์ผลเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญอย่างหนึ่งของพฤติกรรมมนุษย์และจะพยายามทำสิ่งที่ไม่ดีให้ดีขึ้น

แอทคินสัน (เมธี โพธิ์พัฒน์, 2523 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Atkinson, 1966) อธิบายว่าเป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำของตนจะได้รับการประเมินจากตนเองหรือบุคคลอื่น โดยเทียบกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นที่พอใจเมื่อกระทำสำเร็จหรือไม่พอใจเมื่อกระทำไม่สำเร็จก็ได้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2519 : 17) ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นความต้องการของบุคคลในอันที่จะฟันฝ่าอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ และต้องทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 25) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า หมายถึงความต้องการสัมฤทธิ์ผล เป็นแรงจูงใจที่พยายามกระทำหรือแข่งขันกันกระทำ เพื่อให้ได้ถึงเกณฑ์มาตรฐานอันดีเยี่ยม บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะพยายามกระทำ เพื่อให้สัมฤทธิ์ในด้านอื่น ๆ สูงด้วย

สุชาดา สุธรรมรักษ์ (2531 : 186-187) ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement) หรือความมุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จ ความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเอาชนะคนอื่นหรือต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำและนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล

พระเทพเวที (2532 : 48-50) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า มี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เป็นการใฝ่ความเป็นเลิศที่สนับสนุนการแข่งขัน แบบที่ 2 คือ การใฝ่ความเป็นเลิศแท้ซึ่งประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ถ้าทำก็ทำให้ดีเลิศให้ดีที่สุดเต็มที่แห่งงานนั้น ๆ ประการที่ 2 มีความเป็นเลิศเพราะดีที่สุดเต็มที่แห่งความสามารถของเรา และประการสุดท้าย คือ สิ่งนั้นมีความเป็นเลิศโดยเป็นสิ่งที่ดีที่สุด เกื้อกูลที่สุดเป็นประโยชน์ที่สุดแก่ชีวิตและสังคม

จากความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แม้จะยุ่งยากลำบากก็ไม่

ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะแก้ปัญหาอันจะนำตนไปสู่ความสำเร็จ มุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศเพื่อบรรลุมาตรฐานที่ตนตั้งไว้

3.1.2 ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด์ (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2525 : 134-135 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. 1961) กล่าวถึง พฤติกรรมของผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า มีลักษณะ ดังนี้

1. กล้าเสี่ยงพอสมควร (Moderate Risk-Taking) มีการตัดสินใจ เด็ดเดี่ยว ไม่พอใจที่จะทำสิ่งง่าย ๆ ซึ่งไม่ต้องใช้ความสามารถ หากแต่เลือกทำสิ่งที่ยากพอเหมาะกับความต้องการของตนและการทำที่ยากให้สำเร็จนั้นทำให้ตนเองพอใจ ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มักไม่กล้าเสี่ยงเพราะกลัวไม่สำเร็จหรือไม่เสี่ยงจนเกินไปทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจะทำไม่สำเร็จแต่ก็พึงโชค

2. ความกระตือรือร้น (Energetic) หรือความขยันขันแข็งในการกระทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ไม่ได้ขยันไปทุกกรณีแต่จะเอาใจใส่มานะ พากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทาย ยึดความสามารถของตนเอง เป็นงานที่ต้องใช้สมองขบคิดและจะทำให้ตนเองรู้สึกรู้ว่า ได้ทำงานสำคัญหลุดไป

3. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Individual Responsibility) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเองมิให้หวังให้คนอื่นยกย่อง ต้องการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ไม่ชอบให้คนอื่นมาบงการว่าตนควรจะทำอย่างนั้น อย่างนี้

4. ต้องการทราบผลของการตัดสินใจ (Knowledge of Result Decision) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะติดตามผลการกระทำของตนว่าเป็นอย่างไร ไม่ใช่คาดคะเนว่าเป็นอย่างนั้น อย่างนี้และทราบผลการตัดสินใจหรือกระทำแล้วยังพยายามทำให้ดีกว่าเดิมอีก

5. คาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีแผนการระยะยาว (Long-Range Planning) เพราะเล็งเห็นการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

6. มีทักษะในการจัดระบบงาน (Organization Skill) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีทักษะในการจัดระบบงาน

เฮอร์แมน (สุชาติ สุธรรมรักษ์. 2531 : 187 ; อ้างอิงมาจาก Herman. 1970) ได้สรุปลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. มีความคาดหวังในระดับสูง
2. มีความคาดหวังอย่างมากว่าตนจะประสบความสำเร็จ
3. มีความพยายามไปสู่สถานะที่ดีสูงขึ้น
4. มีความอดทนในการทำงานที่ยากๆ ได้เป็นเวลานาน

5. เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะทำให้ทำไม่ได้สำเร็จผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะพยายามทำต่อให้สำเร็จ

6. จะรับรู้ว่าเป็นสิ่งไม่หยุดนิ่ง และสิ่งต่างๆ จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

7. เป็นผู้คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก

8. ในการเลือกเพื่อนร่วมงานของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะเลือกเพื่อนที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก

9. ต้องการงานเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น

10. มีความพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ดี

ไวเนอร์ (ดำรงกุล เหลี่ยมวัฒนา. 2536 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Weiner. 1972) ได้กล่าวถึงลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำดังนี้ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีลักษณะการยอมรับผลที่เกิดขึ้นและยอมรับที่จะทำงานหนักขึ้นเพื่อจะนำไปสู่ความสำเร็จ ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมีแนวโน้มที่ต้องการเลือกงานที่มีลักษณะง่าย ๆ หรือยากมาก ๆ เพราะจะได้ยอมรับความสำเร็จหรือล้มเหลวในงานเหล่านั้นได้ง่าย ซึ่งลักษณะนี้เป็นประสบการณ์ที่เป็นปกติของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ควงเดือน พันธมนาวินและสุขสมร ประพัฒน์ทอง (2533 : 25) ได้กล่าวถึง ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงว่า จะเป็นผู้ที่ไม่ปฏิเสธปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองแต่จะมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหา มีความอดทนอดกลั้น ไม่ยอมพ่ายแพ้อุปสรรคที่ขัดขวางง่ายจนเกินไป

จากเอกสารงานวิจัย พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีลักษณะแตกต่างกันออกไป ตามทฤษฎีที่อ้างอิง ในที่นี้ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีของแมคเคลเลนด (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2525 : 134-135 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. 1961) ซึ่งแบ่งลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็น 6 ลักษณะ คือ กล้าเสี่ยงพอสมควร ความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบต่อตนเอง ต้องการทราบผลของการตัดสินใจ คาดการณ์ล่วงหน้าและมีทักษะในการจัดระบบงาน เมื่อผู้วิจัยไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 3 ลักษณะ คือ ความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบต่อตนเองและ คาดการณ์ล่วงหน้า

3.1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แนวคิดเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

1. ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเมอร์เรย์ (ทศพร ประเสริฐสุข. 2525 : 26 ;

อ้างอิงมาจาก Murray. 1938) ได้รวบรวมความต้องการทางจิตของมนุษย์ไว้ 28 ชนิด และในจำนวนนั้นมีความต้องการเอาชนะและประสบผลสำเร็จ (Need for Achievement) รวมอยู่ด้วยและเป็นบุคคลแรกที่กล่าวถึง ความต้องการผลสัมฤทธิ์ (N - Achievement) ว่าเป็น ความต้องการทางจิตที่มี

อยู่ในมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์ต้องการเป็นผู้ที่มีความสามารถ มีพลังจิต (Will Power) ที่จะเอาชนะอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะกระทำในสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ

2. ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์ (McClelland's Achievement Motivation Theory) แมคเคลแลนด์ (ดาร์ณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. 2533 : 24 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. 1961) ได้เน้นถึงแรงจูงใจทางสังคม 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) คือ ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อล้มเหลว

2. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliation Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ๆ ต้องการเป็นที่นิยมชมชอบหรือรักใคร่ชอบพอของคนอื่นจึงเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากบุคคลอื่น

3. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลที่เหนือกว่าบุคคลอื่น ๆ ในสังคมทำให้บุคคลแสวงหาอำนาจเพราะจะเกิดความภาคภูมิใจหากทำอะไรได้เหนือกว่าคนอื่น ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจสูงเป็นผู้ที่มีความพยายามจะควบคุมสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองบรรลุถึงความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น

3. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Theory of Motivation) มาสโลว์ (กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2528 : 223-224 ; อ้างอิงมาจาก Maslow. 1970) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนล้วนแต่มีความต้องการที่จะตอบสนองให้กับความต้องการของตนเองทั้งสิ้นซึ่งความต้องการของมนุษย์นี้มีมากมายหลายอย่างด้วยกัน มาสโลว์ได้นำความต้องการเหล่านี้มาจัดเรียงลำดับจากความต้องการขั้นต่ำสุดไปหาความต้องการขั้นสูงสุดซึ่งแบ่งเป็น 5 ขั้นโดยที่มนุษย์จะแสดงความต้องการในขั้นสูง ๆ ถ้าความต้องการในขั้นต้น ๆ ได้รับการตอบสนองเสียก่อน ลำดับขั้นทั้ง 5 ของความต้องการของมาสโลว์ที่เรียงจากความต้องการขั้นต่ำสุดไปหาความต้องการขั้นสูงสุด ได้แก่

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Need) ได้แก่ ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ ฯลฯ

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Need) ได้แก่ ความมั่นคง ความอบอุ่น

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Need) ได้แก่ ความรักแบบพี่น้อง ความรักเคารพบิดามารดา ความรักระหว่างเพศ ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ฯลฯ

4. ความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง (Esteem Need) ได้แก่ การได้รับการยกย่องสรรเสริญในสังคม

5. ความต้องการการยอมรับ ความสามารถของตนเอง (Self - Actualization Need) ได้แก่ การอยากแสดงความสามารถที่มีอยู่สูงสุดของตนเองแก่ผู้อื่นในสังคม ความต้องการความเข้าใจรวมทั้งความอยากรู้ความอยากเห็นด้วย

ความต้องการความสำเร็จหรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามทฤษฎีของแมคเคลแลนด์จะตรงกับความต้องการในลำดับขั้นที่ 5 ของมาสโลว์ คือ ความต้องการตระหนักในความสามารถแห่งตน (Self - Actualization) ซึ่งเป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเองตรงตามสภาพที่ตนเป็นอยู่ เข้าใจความสามารถความสนใจและศักยภาพของตน ยอมรับได้ทั้งส่วนที่เป็นจุดอ่อนและจุดบกพร่องของตนเอง ความต้องการชนิดนี้เป็นความต้องการที่แต่ละคนต้องการจะเป็นคนชนิดที่ตนจะเป็นได้ดีที่สุด ทำความเข้าใจตนเองได้ถูกต้องทำให้มีความสุขและประสบความสำเร็จในการทำงานได้เต็มตามศักยภาพและประสบความสำเร็จในการทำงานได้เต็มตามความสามารถของตน

4. ทฤษฎีสององค์ประกอบของเฮิร์ซเบิร์กและคนอื่น ๆ (ดาระณี พัฒนศักดิ์วิญญู. 2533 : 25 ; อ้างอิงมาจาก Herzberg's and others. 1959) ซึ่งศึกษาการทำงานของคนในองค์กรต่าง ๆ พบว่า มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการทำงานอยู่ 2 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบทางอนามัย (Hygiene Factors) เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่จำเป็นที่ทุกคนจะต้องได้รับการตอบสนอง องค์ประกอบเหล่านี้เป็นสิ่งที่จูงใจให้คนทำงานมากขึ้น แต่เป็นองค์ประกอบเบื้องต้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พอใจในงานที่ทำเท่านั้น เช่น คนที่ทำงานก็หวังเงินเดือนต้องการสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี ต้องการจะมีความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ เป็นต้น

2. องค์ประกอบที่เป็นสิ่งจูงใจ (Motivator Factors) หรือองค์ประกอบที่กระตุ้นให้บุคคลประกอบกิจกรรมต่าง ๆ บุคคลจะถูกจูงใจให้ทำงานเพิ่มขึ้นกว่าเดิมด้วย องค์ประกอบประเภทนี้ เช่น ความรู้สึกเกี่ยวกับความสำเร็จของงาน การที่ได้รับการรับผิดชอบมากขึ้น ได้รับการยกย่องและมีโอกาสก้าวหน้า เป็นต้น

5. ทฤษฎีแรงจูงใจของไอน์สไตน์ ไอน์สไตน์ (พระเทพเวที. 2532 : 35 - 38 ; อ้างอิงมาจาก Einstein. n.d) ได้กล่าวถึงการเกิดแรงจูงใจว่ามีอยู่ 3 ประการ คือ

1. เกิดขึ้นเพราะความกลัว ความกลัวซึ่งเกิดจากการบังคับ การใช้กำลัง บีบข่มหรือใช้อำนาจครอบงำ บังการ แรงจูงใจที่เกิดจากความกลัวนี้ถือว่าเป็นแรงจูงใจทางลบ

2. เกิดจากความต้องการทะเยอทะยาน (Ambitious Desire) ได้แก่ ความใฝ่สูง ใฝ่ทะเยอทะยาน อยากดี อยากเด่น แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

2.1 ระดับที่ 1 เป็นความปรารถนาที่อยากจะได้รับการยอมรับ (Desire for Approval or Desire for Recognition) ไอน์สไตน์มีความคิดว่า การอยากให้นุคคลอื่นคำนึงถึงเอาใจใส่ เอื้ออาทร เห็นอกเห็นใจ เป็นสิ่งที่ดีงามเป็นเครื่องผูกพันมนุษย์ไว้ให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยดี

2.2 ระดับ 2 เป็นความปรารถนาหรือความทะเยอทะยาน อยากมีอำนาจ อยากเด่นหรือเหนือบุคคลอื่น ครอบงำบุคคลอื่น อยากให้นุคคลยอมรับว่าฉันเก่งกว่า แน่กว่า (Ambitious Desire for Authority and Distinction) ความปรารถนานี้ไอน์สไตน์บอกว่าเป็นอันตรายต่อสังคมและไม่เป็นผลดีต่อตัวเอง

3. เกิดจากความสนใจ ใฝ่รักในสิ่งนั้น ๆ และความปรารถนาต่อสัจธรรม และปัญญา (Loving Interest in the Object and Desire for Truth and Understanding) แรงงูใจประเภทนี้ ไอน์สไตน์ถือว่าเป็นแรงงูใจที่สำคัญที่สุด

6. ทฤษฎีแรงงูใจตามแนวพระพุทธศาสนา ในทางพุทธศาสนาได้กล่าวถึงแรงงูใจที่ผลักดันให้มนุษย์มีพฤติกรรมต่าง ๆ ว่ามี 4 ประการ (พระเทพเวที. 2532 : 38-44) ได้แก่

1. แรงงูใจที่เกิดจากความกลัวที่เรียกว่า "ภยะ" หรือความกลัวการถูกลงโทษ ความกลัวการถูกลงโทษนี้เป็นแบบที่หยาบของความกลัว เป็นความกลัวที่ซ่อนความกลัว นั่นคือเป็นความกลัวที่มนุษย์สร้างซ้อนขึ้นมามีอีกครึ่งหนึ่งจากความกลัวภัยอันตรายสามัญที่เป็นพื้นฐานอยู่ก่อนแล้วมนุษย์ที่มีกำลังอำนาจมากกว่ามักจะหาผลประโยชน์จากความกลัวนี้โดยยกเอาภัยอันตรายที่มนุษย์กลัวอยู่แล้วขึ้นมาขู่ ว่า ถ้ามนุษย์อยู่ภายใต้อำนาจการกระทำหรือไม่กระทำอย่างนั้น ๆ ก็จะทำให้เกิดภัยอันตรายขึ้น ความกลัวเหล่านี้เป็นแรงงูใจหรือแรงผลักดันที่สำคัญที่ทำให้มนุษย์ปฎิภาณคิดริ้นทำการต่าง ๆ เช่น การแสวงหาอาหาร จัดสร้างที่อยู่อาศัย เร่งรัดป้องกันอันตราย และเตรียมสร้างสรรพสิ่งต่าง ๆ ความกลัวทั่ว ๆ ไปนี้มีหลายระดับเริ่มตั้งแต่ความกลัวที่หยาบจนถึงความกลัวที่ปราณีต ซึ่งไม่เกี่ยวกับการลงโทษจากบุคคลอื่นหรืออำนาจบังคับใด ๆ แต่กลัวความเสื่อม ความทุกข์ เป็นต้น

2. แรงงูใจที่อยากได้รางวัลหรืออยากได้รับผลตอบแทนต่อการกระทำของตน ในลักษณะที่มีผู้มอบให้หรือมีอำนาจศักดิ์สิทธิ์ดลบันดาล แรงงูใจแบบนี้คล้ายกับความกลัว คือ อาจจะหยาบมากจนไม่ใช่ความดีงาม ไม่มีคุณค่าทางจริยธรรมอย่างแท้จริง แรงงูใจชนิดนี้ทางพระพุทธศาสนา เรียกว่า "ตัณหา" เป็นแรงงูใจที่อยากได้วัตถุสิ่งบำรุงบำเรอปรนเปรอความสุขส่วนตัวหรือจะเรียกแบบปัจจุบันว่าก็คือ แรงงูใจแบบธุรกิจ การให้รางวัล คือ การใช้ประโยชน์จากความอยากได้ของมนุษย์ โดยยกเอาสิ่งที่บุคคลอยากได้มาเป็นเครื่องล่อและกำหนดการกระทำหรือไม่กระทำบางอย่างขึ้นมาเป็นเงื่อนไขสำหรับการที่จะได้เครื่องล่อนั้น ๆ แรงงูใจแบบนี้ย่อมนำมา

ซึ่งความโลภ การแย่งชิง เอาเปรียบ ทุจริต โกง ตลอดจนการพยายามหาทางให้ได้ผลประโยชน์หรือสิ่งที่ยอยากได้โดยทางลัด แรงงูใจที่เกิดจากค้นหาหรือความอยากนี้ แบ่งออกเป็น 3 จำพวก ได้แก่

- 2.1 การค้นหา ความอยากในสิ่งที่น่าใคร่ น่าปรารถนา น่าพอใจในรูปแบบ
รส กลิ่น เสียงและสัมผัส
- 2.2 การค้นหา ความอยากเป็นโน่นเป็นนี่ เช่น อยากเป็นดารา อยากเป็นเศรษฐี เป็นต้น

2.3 วิภาวค้นหา ความอยากไม่เป็นโน่นเป็นนี่ อยากพ้นไปจากที่ไม่ปรารถนา
ค้นหาทั้ง 3 จำพวกนี้ทำให้เกิดอุปทาน คือความยึดมั่นถือมั่นและทำให้เกิด
เจตจำนงในการกระทำพฤติกรรมต่างๆ (ชัยพร วิชชาวุธ. 2525 : 137)

3. แรงงูใจที่เกิดจากความอยากเด่น อยากเหนือบุคคลอื่น อยากครอบงำเอาชนะ
ผู้อื่น หรือความมกใหญ่ใฝ่สูง ใฝ่เด่นซึ่งแรงงูใจนี้ทางพุทธศาสนาเรียกว่า "มานะ" มานะในทาง
พุทธศาสนาถือว่าเป็นกิเลส มานะนี้ช่วยทำให้มนุษย์เกิดความภูมิใจมีความเคารพในตนเอง

4. แรงงูใจที่ถูกต้องที่แท้จริงที่พึงปรารถนาทางพุทธศาสนาเรียกว่า "ฉันทะ"
ซึ่งแปลว่า ความรัก ความอยาก ความปรารถนา ความพอใจ แบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ

- 4.1 เป็นความใฝ่รู้ อยากรู้ ปรารถนาจะรู้ ปรารถนาจะเข้าถึงตัวสังขาร
- 4.2 เป็นความใฝ่ดี ใฝ่ความดี อยากได้ดี ความใฝ่ปรารถนาในสิ่งที่ดีงาม คือ
ต้องการทำให้สิ่งที่ดีงามเกิดขึ้น ต้องการทำให้สิ่งที่ดีงามให้เกิดเป็นจริงขึ้นเมื่อต้องกระทำในสิ่งที่ดี
งามเลิศเป็นจริงขึ้น บุคคลก็จะต้องกระทำหรือใฝ่กระทำให้เกิดความรักในการทำงาน เวลาทำงาน
ก็จะทำอย่างมีความสุข

จะเห็นได้ว่าทฤษฎีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีทั้งหมด 6 ทฤษฎี ซึ่งบางลักษณะคล้ายคลึง บาง
ลักษณะแตกต่างกัน ในที่นี้ผู้วิจัยยึดทฤษฎีของแมคเคลแลนด์โดยเน้นเฉพาะแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.1.4 วิธีพัฒนาแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

การพัฒนาแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้นักเรียนได้นั้นจะเป็นประโยชน์อย่างมาก
เนื่องจากสามารถลดความสูญเปล่าทางการศึกษาและจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของ
ประเทศได้ด้วย แมคเคลแลนด์ (ดาระณี พัฒนะศักดิ์กัญญา. 2533 : 29 ; อ้างอิงมาจาก McClelland.
1961) ได้เสนอแนววิธีเพิ่มแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. กระบวนการกลุ่ม เป็นวิธีการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมใหม่ ๆ
เพราะกระบวนการกลุ่มเป็นวิธีการที่สำคัญที่เด็กจะได้เรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์ด้วยดีต่อความ
ต้องการของคนอื่น
2. การเรียนรู้เกี่ยวกับการเล่น และการทำงานเป็นกลุ่ม

3. การสอนให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน รู้จักความต้องการและความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น โดยอาศัยกิจกรรมนับเป็นพื้นฐานที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตยและการพัฒนาเศรษฐกิจ

4. การช่วยให้บุคคลมีความคิดฝันเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ (Achievement Related Fantasy) โดยการสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อม

ฮอฟมัน (ดาระณี พัฒนะศักดิ์ภิญโญ. 2533 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Hoffman. 1977) กล่าวถึง หลักการสำคัญของการฝึกให้เด็กมีค่านิยมมุ่งผลสัมฤทธิ์ไว้ว่า เป็นการสร้างให้เกิดความรู้สึกขัดแย้งขึ้นในตัวบุคคล โดยให้ได้รับความรู้ใหม่ที่ไม่สอดคล้องกับความรู้เดิม จากนั้นก็ใช้วิธีที่ทำให้เข้าใจและเห็นพ้องด้วยพร้อมทั้งยอมรับความรู้และเหตุผลใหม่นั้นไว้เป็นของตน วิธีการอาจให้การอภิปรายกลุ่ม การใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนหรือการให้ตัวแบบ การสร้างให้เกิดความขัดแย้งหรือความไม่สมดุลทางความรู้สึกนี้เป็นการทำให้เกิดความเครียดซึ่งลักษณะนี้จะคล้ายกับความอยากหรือแรงขับทำให้บุคคลต้องการค้นคว้า สำรวจ เพื่อนำไปสู่ความพอใจหรือความสำเร็จ

โกสธ มีคุณ (2524 : 10-38) กล่าวว่า วิธีการฝึกฝนให้บุคคลเกิดค่านิยม มุ่งผลสัมฤทธิ์อาจทำได้ดังนี้

1. วิธีใช้ตัวแบบ จะทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ ถ้าตัวแบบมีอิทธิพลต่อผู้รับการฝึก ลักษณะการเลียนแบบเป็นไปตามทฤษฎีอิทธิพลของสังคมซึ่งเป็นวิธีที่มนุษย์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การเลียนแบบ (Imitation) และการยึดแบบ (Identification) ต้องอาศัยตัวแบบ ลักษณะความเหมาะสมของตัวแบบเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับวิธีนี้ ตัวแบบที่มีอิทธิพลให้เด็กคล้อยตามได้มาก ได้แก่ พ่อ แม่ ครู ผู้ใหญ่ เป็นต้น

2. วิธีการสวมบทบาท (Role Playing) วิธีนี้เกิดจากความเชื่อที่ว่าคนที่บุคคลจะเข้าใจผู้อื่นได้คตินั้น จะต้องให้เขาได้มีโอกาสได้สวมบทบาทอื่นนอกจากที่ตนเป็นอยู่ ซึ่งคอลลินส์ (Collins. 1970 : 140) เน้นว่าเป็นวิธีเดียวที่จะทำให้คนได้คิด ได้รู้จักแตกต่างไปจากที่เขาเป็นอยู่ คือ ให้เขาได้แสดงออกในบทบาทที่แตกต่างไปจากเดิม การสวมบทบาทเป็นการรับเอาทัศนคติของคนอื่นทำให้เขามีความคิดเห็นกว้างขวางและความเข้าใจแตกต่างไปจากเดิม ไม่ยึดมั่นอยู่กับตนเอง

3. ใช้วิธีการสร้างความขัดแย้งทางเหตุผลหรือความไม่สมดุลทางความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของทฤษฎีความสอดคล้อง (Consistency Theory) กล่าวคือ สร้างความขัดแย้งในตัวบุคคล โดยเสนอให้เขาได้ความรู้ใหม่ที่ไม่สอดคล้องกับความรู้เดิม ซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดแรงขับที่ต้องการจะค้นคว้า สำรวจเพื่อไปสู่ความพอใจ ความสำเร็จ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องลดความขัดแย้ง

4. การใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน เพื่อนมีอิทธิพลต่อเด็กมากยิ่งเป็นเพื่อนที่เด็กรัก ชอบพอหรือนับถือก็ยิ่งมีอิทธิพลมากปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนจะมีผลต่อตัวเด็ก เด็กที่ร่วมสังคมกัน จะมีความก้าวหน้ากว่าเด็กที่แยกตัวจากเพื่อน การอภิปรายกันจะทำให้เด็กได้รับความคิดเห็นและ ทรรศนะใหม่ ๆ ต่างไปจากที่ตนมีอยู่และจะนำมาเปรียบเทียบกับความรู้เดิมของตน ถ้าสามารถปรับ เข้ากันได้เด็กจะพัฒนาโครงสร้างของความรู้และเหตุผลใหม่ขึ้นได้

จากแนวคิดและข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและฝึกให้มีลักษณะของผู้มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า วิธีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีหลายวิธี เช่น วิธีการเลี้ยงดู จากครอบครัว การฝึกอบรมในโรงเรียนแต่สำหรับการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยเน้นการอบรม เลี้ยงดูนั้นเป็นเรื่องที่ปฏิบัติได้ยาก ดังที่แมคเคลแลนด (ดาระณี พัฒนะศักดิ์ภิญโญ. 2533 : 33 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. 1961) ได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม โดยรวม เช่น ศาสนา แบบแผนการดำเนินชีวิตซึ่งก็คือวิถีทางที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูลูกของตนเอง แต่การเปลี่ยนแปลงวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรในวัฒนธรรมทั้งหลายเกือบเป็นสิ่งที่ทำไม่ได้ ดังนั้นการ ศึกษาอบรมในโรงเรียนจึงเป็นทางออกที่น่าจะกระทำได้ผลมากกว่า สำหรับวิธีการพัฒนาสร้างเสริม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับการเรียนให้กับนักเรียนนั้น มีหลายวิธีและจากวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าว มาแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าสอดคล้องกับการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลองที่น่าจะเป็น วิธีการที่เอื้อต่อการพัฒนาเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับนักเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อเสนอแนะวิธีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักการศึกษาและนักจิตวิทยาดังกล่าวมาแล้ว ข้างต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลองมาใช้ในการ พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับนักเรียนเพราะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรทางจิตวิทยาที่จะ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

ไมเออร์ (ดาระณี พัฒนะศักดิ์ภิญโญ. 2533 : 3 ; อ้างอิงมาจาก Myers. 1964) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สมรรถภาพทางสมองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 542 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและยังพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถภาพ ทางสมอง

ไนท์และแซสเซนรัธ (บุญชม ศรีสะอาด. 2524 : 44 ; อ้างอิงมาจาก Nigth and Sassenrath. 1966) ศึกษากลุ่มตัวอย่างในมหาวิทยาลัยอินเดีย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นผู้ที่ทำงานผิดพลาดน้อยที่สุด ทำงานเรียบร้อย ใช้เวลาน้อยที่สุดและมีความจำดีกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

เมทาและคานาเด (ทศพร ประเสริฐสุข. 2525 : 75-76 ; อ้างอิงมาจาก Metha and Kanade. 1969) ได้ทดลองฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แก่เด็กในระดับมัธยมศึกษาในประเทศอินเดีย โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หลังจากผ่านการฝึกไปแล้ว 2 ปี ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเคมี ฟิสิกส์ และคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุม

ซอง (บุญชม ศรีสะอาด. 2524 : 44 ; อ้างอิงมาจาก Song. 1971) สรุปผลการวิจัยในกลุ่มนักเรียนเกษตรกรรมในเกาหลีได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในทุกวิชาที่เรียน

เมดิสัน (อมรา รสสุข. 2529 : 55 ; อ้างอิงมาจาก Madison. 1982) ได้ทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เรียนเรื่องการตลาดโดยใช้สถานการณ์จำลองกับการสอนแบบธรรมดา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบใช้สถานการณ์จำลองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบธรรมดา

แอลชูลเลอร์ (สุรางค์ โค้วตระกูล. 2533 : 127 ; อ้างอิงมาจาก Alschuler. 1973) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการอบรมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับเด็กวัยรุ่นที่เรียนวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมมีผลการเรียนดีขึ้น มีความสนใจในวิชาใหม่ ๆ และประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อน

3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สุวรรณ ศรีจันทร์ (2530 : 44) ศึกษาผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติและกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คาระณี พัฒนะศักดิ์ภิญโญ (2533 : 67) ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิประวัติวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25

ลงมา จำนวน 30 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คน ได้แก่ กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยการ
ใช้ชุดการแนะแนวและกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและ
นักเรียนกลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
และเมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอน
โดยใช้ชุดการแนะแนวมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ
ปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำรงกุล เหลี่ยมวัฒนา (2536 : 61) ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบยี่ดุนุคคล
เป็นศูนย์กลางที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนเชียงของวิทยาคม จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทาง
การเรียนต่ำกว่า เปอร์เซนต์ไทล์ที่ 25 ลงมา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับ
ปานกลางและมีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ในการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ในการเรียนหลังการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการคำปรึกษาแบบยี่ดุนุคคลเป็นจุดศูนย์กลางเป็น
รายบุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01

กุลดา รัตนารักษ์ (2537 : 55-56) ได้เปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและ
เป็นรายบุคคลที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนดัดดรุณี จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
ต่ำกว่าเปอร์เซนต์ไทล์ที่ 25 ลงมา และมีเชาวน์ปัญญาอยู่ระดับปานกลาง จำนวน 14 คน แบ่งเป็นกลุ่ม
ทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและกลุ่มทดลอง ที่ 2
ได้รับการคำปรึกษาแบบรายบุคคล ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทาง
การเรียนของทั้งสองกลุ่มพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับ
ผลการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นสามารถสร้างเสริมหรือพัฒนาขึ้นได้โดยใช้เทคนิคและ
วิธีการต่าง ๆ ซึ่งจากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพบว่า มีผู้ศึกษาและทำการวิจัยเพื่อ
พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล การใช้

บทบาทสมมติและชุดแนะแนว เป็นต้น สำหรับการใช้นวัตกรรมแม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลอง นั้นก็เป็นวิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพที่จะนำมาช่วยเสริมสร้างพัฒนาให้นักเรียนมีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น แต่วิธีการทดลองการใช้นวัตกรรมแม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังไม่มีผู้ศึกษาวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้ เทคนิคแม่แบบกับการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชารักษ์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 ภาคเรียนที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เชาวนปัญญาในระดับปานกลางและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 34 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชารักษ์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 ภาคเรียนที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เชาวนปัญญาในระดับปานกลางและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 30 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยสำรวจรายชื่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 221 คน ได้แก่ ห้อง ม.2/1 จำนวน 38 คน ห้อง ม.2/2 จำนวน 36 คน ห้อง ม.2/3 จำนวน 39 คน ห้อง ม.2/4 จำนวน 36 คน ห้อง ม.2/5 จำนวน 37 คน ห้อง ม.2/6 จำนวน 35 คน เป็นการรายงานผลการเรียนจากสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน โดยคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.00 ลงมา จำนวน 109 คน
2. ผู้วิจัยคัดเลือกนักเรียนที่ได้รับการสำรวจจากข้อ 1 แล้วนำมาวัดเชาว์ปัญญา คัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่มีระดับเชาว์ปัญญาในระดับ 90 - 109 ได้จำนวน 68 คน
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไปให้นักเรียนที่ได้รับคัดเลือก จากข้อ 2 ตอบแล้วคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่ได้คะแนนกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา ได้จำนวน 34 คน
4. ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียนจากข้อ 3 เพื่อสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง มีผู้สมัครใจเข้าร่วมการทดลองจำนวน 34 คน ผู้วิจัยสุ่มมา 30 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือดังนี้

1. แบบสอบถามแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์
2. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ
3. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสอบถามแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์

1.2 ดำรงลักษณะผู้ที่มีแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยใช้คำถามปลายเปิดว่า
“ถ้านักเรียนต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน นักเรียนรู้สึกร้อย่างไรกับตนเองและนักเรียน
ต้องทำอะไร”

1.3 สร้างแบบสอบถามแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์โดยปรับปรุงและดัดแปลงจาก

แบบสอบถามวัดแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์ของ คาระณี พัฒนะภิญโญ (2533 : 268 - 272)

ดำรงกุล เหลี่ยมวัฒนา (2536 : 75 - 80) และคำถามจากแบบสอบถาม เป็นเรื่องที่ครอบคลุม

ลักษณะของผู้ที่มีแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์ ตามนิยามศัพท์เฉพาะ 3 ด้าน คือ ความกระตือรือร้น

ความรับผิดชอบต่อนตนเองและการคาดการณ์ล่วงหน้า โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale)

1.4 นำแบบสอบถามแรงงูใจไฟ้สัณฤทธิ์ที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์

(Face Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์

พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียรณประสิทธิ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา

แสนคำเครือ ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงและคัดเลือกข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

แล้วผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 60 ข้อ

1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกุนนพิทุทธารามพิทยาคม ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 100 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination - t)

ของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย ที (t - test)

คัดเลือกเฉพาะที่ค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ค่า t ระหว่าง 1.82 - 6.34 แบบสอบถาม
ที่ใช้ได้มีจำนวน 60 ข้อ

1.6 นำแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วในข้อ 1.5
 คัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t สูงและครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะทุกด้าน จำนวน 60 ข้อ
 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)
 ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9374

ตัวอย่างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนอ่านข้อคำถามในแบบสอบถามแต่ละข้อ และพิจารณาตอบให้ตรงกับสภาพที่เป็นจริงที่นักเรียนปฏิบัติให้มากที่สุด โดยเขียนเครื่องหมายถูก (/) ลงในช่องหลังข้อความที่กำหนดไว้ 5 ระดับ ข้อมูลที่ได้จะไม่เกิดผลเสียต่อตัวนักเรียนและจะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อตัวนักเรียน

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนปานกลาง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อยที่ สุด
01	<u>ด้านความกระตือรือร้น</u> ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายที่ต้องมาเรียน วันละ 7 ชั่วโมง					
02	<u>ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง</u> เมื่อได้รับมอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้า สามารถส่งงานให้ทันภายในเวลาที่ กำหนดได้					
03	<u>ด้านการคาดการณ์ล่วงหน้า</u> ข้าพเจ้าทำตารางเวลาการอ่านหนังสือ ไว้ล่วงหน้า					

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ถ้าเป็นข้อความทางลบให้คะแนนตรงกันข้ามกับข้อความทางบวก

2. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ มีลำดับขั้นในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิคแม่แบบ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรม

2.2 เขียนบทละคร (Script) กำหนดบทบาทตัวละครเพื่อสร้างแม่แบบ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2.3 นำบทละครที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เทียรนประสิทธิ์และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ตรวจสอบความสอดคล้อง ระหว่างจุดมุ่งหมาย กิจกรรม เนื้อหา วิธีดำเนินการและการประเมินผลแล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 คัดเลือกบุคคลที่จะเป็นแบบ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีแล้วนำแม่แบบเหล่านี้มาฝึกซ้อมบทบาทที่จะแสดงในแต่ละเรื่อง เพื่อให้สามารถสื่อข้อความและความรู้สึกนึกคิดได้ตรงตามจุดประสงค์ แล้วบันทึกเป็น เทปวีดิทัศน์

2.5 นำเทปวีดิทัศน์ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปใช้ในการทดลองต่อไป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.40 - 16.30 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข)

3. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง มีลำดับขั้นในการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรม

3.2 สร้างโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3.3 นำโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ชุมติตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมาย กิจกรรม เนื้อหา วิธีดำเนินการ และการประเมินผลแล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองมาแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน

3.5 นำโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนจะนำไปใช้ในการทดลอง

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยจะใช้เวลาในการทดลอง 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.40 - 16.30 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข)

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบ Randomized Two Group Pretest - Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2528 : 77) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการทดลองแบบ Randomized Two Group Pretest - Posttest Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
R_{E1}	T_{1E1}	X_{E1}	T_{2E1}
R_{E2}	T_{1E2}	X_{E2}	T_{2E2}

ความหมายของสัญลักษณ์

RE	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มทดลองที่ 1
RE	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเป็นกลุ่มทดลองที่ 2
T _{1E1}	แทน	ทดสอบก่อนในกลุ่มทดลองที่ 1
T _{1E2}	แทน	ทดสอบก่อนในกลุ่มทดลองที่ 2
X _{E1}	แทน	การใช้เทคนิคแม่แบบซึ่งใช้ในกลุ่มทดลองที่ 1
X _{E2}	แทน	การใช้สถานการณ์จำลองซึ่งใช้ในกลุ่มทดลองที่ 2
T _{2E1}	แทน	ทดสอบหลังในกลุ่มทดลองที่ 1
T _{2E2}	แทน	ทดสอบหลังในกลุ่มทดลองที่ 2

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ขึ้นก่อนการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) โดยการให้กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แล้วเก็บเป็นคะแนนก่อนการทดลอง
2. ขึ้นทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้
 - 2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคแม่แบบตามโปรแกรมที่กำหนดไว้จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.40 - 16.30 น. ตั้งแต่ วันที่ 14 มกราคม - 17 กุมภาพันธ์ 2542
 - 2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ผู้วิจัยใช้สถานการณ์จำลองตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ทั้งหมด จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 15.40 - 16.30 น. ตั้งแต่ วันที่ 12 มกราคม - 18 กุมภาพันธ์ 2542
3. ขึ้นหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลองให้นักเรียนทั้งสองกลุ่ม ตอบแบบสอบถามแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์อีกครั้งหนึ่ง (Posttest) โดยใช้แบบสอบถามฉบับเดียวกับที่ใช้ก่อนการทดลองแล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง
4. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ

2. เปรียบเทียบแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

3. เปรียบเทียบผลต่างของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวิธีทางสถิติ แบบที (t – test) แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 185 – 186)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2530 : 170 - 171)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้ t - test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Measure) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 200 - 203)

3.2 เปรียบเทียบผลต่างของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้ t - test แบบเป็นอิสระต่อกัน (Independent Measure) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 177 - 179)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์
$\bar{X}_{diff}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลต่างของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์
$S.D._{diff}$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่างของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดลองของ t - test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้เสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ
 2. เปรียบเทียบแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
 3. เปรียบเทียบผลต่างของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
- ดังแสดงในตาราง 2, 3 และ 4 ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบแรงงใจไฝ่สัณฤทธิของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1
ก่อนและหลัง ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ

กลุ่มทดลองที่ 1	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการทดลอง	15	156.00	11.38	60.69**
หลังการทดลอง	15	195.93	13.05	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ มีแรงงใจไฝ่สัณฤทธิมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีแรงงใจไฝ่สัณฤทธิมากขึ้น

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบแรงงใจไฟ้สั้มฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ้จำลอง

กลุ่มทดลองที่ 2	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการทดลอง	15	156.33	11.81	40.48**
หลังการทดลอง	15	194.20	14.31	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ้จำลองมีแรงงใจไฟ้สั้มฤทธิ์สูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ้จำลองมีแรงงใจไฟ้สั้มฤทธิ์มากขึ้น

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

กลุ่มทดลองที่	N	$\bar{X}_{diff}$	S.D. _{diff}	t
กลุ่มทดลองที่ 1	15	39.93	2.55	7.15**
กลุ่มทดลองที่ 2	15	38.07	3.78	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบและนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
3. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้นหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ
2. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 ภาคเรียนที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีเชาวน์ปัญญา ระดับปานกลางและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 34 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 ภาคเรียนที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีเชาวน์ปัญญา ระดับปานกลางและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรและสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ
3. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

การดำเนินการทดลอง

1. ขั้นก่อนการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) โดยให้กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ แล้วเก็บเป็นคะแนนก่อนการทดลอง
2. ขั้นทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองดังนี้
 - 2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคแม่แบบตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.40 - 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม - 17 กุมภาพันธ์ 2542
 - 2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ผู้วิจัยใช้สถานการณ์จำลองตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.40 - 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 12 มกราคม - 18 กุมภาพันธ์ 2542
3. ขั้นหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลองให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์อีกครั้งหนึ่ง (Posttest) โดยใช้แบบสอบถามฉบับเดียวกับที่ใช้ก่อนการทดลองแล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง
4. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยใช้ t -test แบบ ไม่เป็นอิสระต่อกัน
2. เปรียบเทียบแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง โดยใช้ t -test แบบ ไม่เป็นอิสระต่อกัน
3. เปรียบเทียบผลต่างของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง โดยใช้ t -test แบบเป็นอิสระต่อกัน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้นหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบการใช้เทคนิคแม่แบบกับการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้นหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เพราะตามที่ผู้วิจัยเสนอ พฤติกรรมของแม่แบบซึ่งแสดงถึง การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยแม่แบบเป็นนักเรียนที่มีอายุ และเรียนอยู่ในชั้นเดียวกัน และเนื้อเรื่องยังแสดงให้เห็นถึงผลที่แม่แบบได้รับจากการแสดง พฤติกรรมนั้น ๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura. 1977 : 2) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กส่วนใหญ่เกิดจากการกระทำตามแบบผู้อื่น ดังนั้นการปรับพฤติกรรม จึงควรให้เด็กเห็นทั้งตัวอย่างที่ดีและไม่ดี เด็กจะรู้จักพิจารณาอย่างมีเหตุผลที่จะเลียนแบบหรือไม่เลียนแบบสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นแม่แบบที่ผู้วิจัยเสนอในวิดิทัศน์ ซึ่งเป็นนักเรียนอยู่ในวัยเดียวกัน กับกลุ่มทดลองที่ 1 จึงทำให้สนใจและเข้าใจพฤติกรรมของแม่แบบ รวมทั้งภายหลังการดูวิดิทัศน์ แล้วนักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายถึง พฤติกรรมที่เหมาะสมควรเลียนแบบและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมไม่ควรเลียนแบบ ทำให้นักเรียนเกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมจากแม่แบบ ได้อย่างเหมาะสม แสดงให้เห็นว่า การใช้เทคนิคแม่แบบเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อังฉรา ชีวาพัฒนานุพงศ์ (2536 : 47) ที่ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการใช้เวลาในการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดแจ้งร้อน กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีการใช้เวลาในการ เรียนดีขึ้นหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ กษมา จันทร์แต่งผล (2535 : 63 - 64) ที่ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบกับชุดพัฒนา ความขยันหมั่นเพียรที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชน กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องความขยันหมั่นเพียรในการเรียน มีพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรสูงขึ้นอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น

2. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์จำลองสามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงขึ้น ทั้งนี้เพราะสถานการณ์จำลองเป็นการจัดสภาพแวดล้อมให้ใกล้เคียงหรือเลียนแบบสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริงให้มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนได้เผชิญกับสภาพการณ์ด้วยตนเองโดยการปฏิบัติแสดงบทบาทและแสดงความคิดเห็นของตนเอง พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับ บุญทัน อยู่ชมบุญ (2533 : 54) ที่กล่าวว่า วิธีการเรียนรู้โดยการใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนได้กระทำหรือฝึกปฏิบัติและแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองจากสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับสภาพที่เป็นจริง นอกจากนี้การใช้สถานการณ์จำลองยังทำให้นักเรียนมีโอกาสรายว่า ความคิดเห็นของเขานั้นเป็นอย่างไร ถูกต้อง แตกต่างหรือเหมือนกับเพื่อนอย่างไร จากการอภิปรายร่วมกับเพื่อนและผู้วิจัย และจากประสบการณ์ที่ได้รับในขณะที่มีการแสดงบทบาทในสถานการณ์จำลอง ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและเกิดความเข้าใจในเนื้อหา มีความรู้สึกร่วมกับเหตุการณ์ที่แสดง เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สันติพงศ์ ชินประดิษฐ์ (2534 : 75) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการสร้างความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมด้วยการสอนโดยใช้เกมสถานการณ์จำลองกับการสอนตามคู่มือครู พบว่า สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทวิศ พันธุ์สุข (2533 : 40) ที่ศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งแดง จังหวัดมุกดาหาร พบว่า นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พุทธาติ เพชรสถิต (2535 : 57) ซึ่งศึกษาการเปรียบเทียบผลการใช้สถานการณ์จำลองกับการอภิปรายกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร ที่มีเขาวนปัญญาในระดับปานกลางและมีพฤติกรรมแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่ำ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

หลังการทดลองอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 จากการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การใช้เทคนิคแม่แบบ ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้น เพราะเทคนิคแม่แบบเป็นกลวิธีในการสร้างหรือสอน พฤติกรรมใหม่ ๆ ที่พึงประสงค์ได้ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 2 – 3) สำหรับแม่แบบที่ผู้วิจัย ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นวีดิทัศน์ ซึ่งได้เห็นทั้งภาพและได้ยินทั้งเสียงของตัวละคร ทำให้นักเรียน เกิดความสนใจและไม่เบื่อหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการศึกษาของ สุวดี ศรีเลณวัติ (2526: 31) พบว่า เด็กส่วนใหญ่ชอบดูโทรทัศน์โดยเฉพาะเด็กในวัยเรียนชอบดูโทรทัศน์มากที่สุด ในปัจจุบัน เทปโทรทัศน์เป็นสิ่งเร้าที่ดึงดูดใจได้มากสำหรับเด็กวัยเรียน ซึ่งสนใจใคร่รู้และชอบสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้ สามารถเสนอให้เด็กดูกลับไป กลับมาได้หลาย ๆ ครั้งและครั้งละหลาย ๆ คน เทปโทรทัศน์จึงมีอิทธิพลต่อเจตคติและความเชื่อของเด็ก ประกอบกับแม่แบบที่ผู้วิจัยนำเสนอในวีดิทัศน์นี้ เป็นนักเรียนในชั้นเดียวกับกลุ่มทดลองและเป็นพี่รู้จักของนักเรียนทุกคน นักเรียนจึงสนใจที่จะติดตามพฤติกรรมและผลที่แม่แบบได้รับการแสดงพฤติกรรม ทำให้นักเรียนเกิดความคิดคล้อยตามและเลียนแบบพฤติกรรมจากแม่แบบได้

จากการสังเกตของผู้วิจัย นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ มีความกระตือรือร้นและมีความตั้งใจจริงที่ต้องการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของตนเองให้สูงขึ้นมากกว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง (ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ เท่ากับ 39.93 ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง เท่ากับ 38.07) แม้ว่าการใช้สถานการณ์จำลอง เป็นการจำลองสถานการณ์หรือสภาพการณ์นั้น จำลองมาจากสภาพที่เป็นจริงหรือคล้ายกับสิ่งที่ เป็นจริงในสังคมมากที่สุด ทำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ แสดงออกความคิดเห็น หรือหาทางแก้ปัญหาใน สถานการณ์นั้น ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสตัดสินใจและแก้ปัญหาของเขาได้ (สำเร็จ เวชสมุทร. 2533: 18 – 19) แต่การใช้สถานการณ์จำลองนั้นนักเรียนต้องจำบทละครที่แสดง ทำให้นักเรียนใช้เวลา ในการเข้าร่วมกิจกรรมนาน เป็นผลทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นน้อยกว่ากลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบที่นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนุกสนานมากกว่า จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบและนักเรียนที่ได้รับการใช้ สถานการณ์จำลอง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการศึกษานี้ พบว่า การใช้เทคนิคแม่แบบ สามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนได้มากกว่าการใช้สถานการณ์จำลอง ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ครู อาจารย์ และครูแนะแนว หรือผู้ที่มีความชำนาญในการใช้เทคนิคแม่แบบ ควรนำวิธีการใช้เทคนิคแม่แบบ ไปพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพราะการใช้เทคนิคแม่แบบเหมาะสมกับเด็กวัยรุ่นซึ่งต้องการเลียนแบบ แม้ว่าการใช้สถานการณ์จำลองจะได้ผลน้อยกว่าการใช้เทคนิคแม่แบบ แต่ก็สามารถที่จะพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เพิ่มขึ้นได้ ดังนั้นครู อาจารย์ และครูแนะแนว ก็สามารถเลือกใช้ การใช้สถานการณ์จำลองในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้เช่นเดียวกัน

1.2 ควรมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลอง แก่ครูผู้สอน ครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อให้รู้จักนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เหมาะสมกับโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำเทคนิคอื่นไปพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน เช่น การใช้ กิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น

2.2 ควรนำเทคนิคการใช้แม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลองไปใช้กับกลุ่มทดลอง หรือกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบประเภทของแม่แบบเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน เช่น แม่แบบที่มีชีวิต กับแม่แบบที่เป็นสัญลักษณ์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- กษมา จันทรแต่งผล. การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบกับชุดพัฒนาความขยัน
หมั่นเพียรที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ลี้เกศกรุงเทพมหานคร. ปรินุณนิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- กรรณิการ์ สุบโคกสูง. การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับการใช้เทคนิค
แม่แบบที่มีต่อความสามารถในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านคอนขวาง อำเภอนิโนไทย จังหวัดนครราชสีมา. ปรินุณนิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- กุดดา รัตนารักษ์. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนดัดดรุณี
จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปรินุณนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- ขจรศักดิ์ จอมหงษ์. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบสไลด์การ์ดที่มีต่อการใช้เหตุผล
เชิงจริยธรรมด้านความสามัคคีธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนสามัคคีวิทยาคมจังหวัดอุบลราชธานี. ปรินุณนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8
พ.ศ. 2540 - 2544. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2539.
- _____. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526.
- จรีวรรณ วัฒนะจิตพงศ์. เปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและสถานการณ์จำลองที่มีต่อทักษะ
ทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านไร่พัฒนา อำเภอสทิต
จังหวัดชัยภูมิ. ปรินุณนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

- จันทวิธ พันธุ์สุข. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปางแดง จังหวัดมุกดาหาร ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- จรรยา สุวรรณทัต, ดวงเดือน พันธุมนาวันและเพ็ญแข ประจันปัจจุบัน. “พัฒนาการ
 วัยรุ่นและการอบรมเลี้ยงดู,” เอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
 หน่วยที่ 3. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2521.
- เจียรนัย ทรงชัยกุลและประคินันท์ อุปรมย์. “พฤติกรรมวัยรุ่น” เอกสารการสอน
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. หน่วยที่ 9 - 15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- คาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. ผลของการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระวิทย์วิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์. ปรินญาณิพนธ์
 กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ดวงเดือน เทศวานิช. หลักการสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
 คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร, 2530.
- ดวงเดือน พันธุมนาวันและสุชสมร ประพัฒน์ทอง. “การใช้นิทานกระตุ้นพฤติกรรม
 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กไทย,” วารสารการวิจัยทางการศึกษา, 10 (1) : 25 – 34 ;
 มีนาคม, 2523.
- คำรงค์กุล เหลี่ยมวัฒนา. ผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นจุดศูนย์กลางที่มีต่อ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของ
วิทยาคม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย. ปรินญาณิ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- ชัยพร วิชชาวุธ. มูลสารจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2534.
- ณัฐา ระกำพล. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อวินัยในห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนสตรีนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

- ทรายทอง ตังวงศ์ถาวรกิจ. การเปรียบเทียบของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง (เรือนเขียวสะอาด) กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- ทิตนา แยมมณี และคนอื่น ๆ กลุ่มสัมพันธ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพฯ : บุรพาศิลป์การพิมพ์, 2522.
- ทศพร ประเสริฐสุข. การสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับเด็กวัยสัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ ค.ศ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- ธำรงค์ น่วมศิริ. การทดลองใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างสถานการณ์จำลองในการสอนจริยศึกษาเพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- นาคยา ภัทรแสงไทย. ยุทธวิธีการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.
- บุญชม ศรีสะอาด. รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน ปรินญาณิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา
- บุญทัน อยู่ชมบุญ. หลักการสอน. เชียงราย : คณะครุศาสตร์ : วิทยาลัยครูเชียงราย, 2533.
- ประกายทิพย์ พิชัย. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- ประนอม เดชชัย. นวัตกรรมการเรียนการสอนและแนวปฏิบัติสังคมศึกษา. เชียงใหม่ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.
- พระเทพเวที. การศึกษาที่สากลบนฐานแห่งภูมิปัญญาไทย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2531.
- พรพันธ์ วันสุกร. การเปรียบเทียบของเทคนิคแม่แบบสไลด์การดูกับการพัฒนาสุขนิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบันไดม้า จังหวัดนครราชสีมา ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

พฤษชาติ เพชรสถิต. การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการอภิปรายกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนวัชรธรรมมงคล, ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

ภูซังค์ เลหาศิริวงศ์. การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการปรับตัวและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

ถ้วน สายยศและอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2531.

วิริยา พันธุ์จง. การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.

วิระ อุตสาหะ. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียนของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสรรพวิทยุ จังหวัดชัยนาท ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

วัชร ทรัพย์มี. ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

วัชรพร จันเกตุ. ผลของสถานการณ์จำลองที่มีต่อความเสี่ยสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

โรงเรียนอินทร์มพรรยอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ส่งเสริมวิชาการพิมพ์, 2525.

สวนา พรพัฒน์กุล. อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อการพัฒนาทางด้านการคิดและการเรียนรู้

ทางสังคมของเด็กไทย. กรุงเทพฯ : รายงานการวิจัย ฉบับที่ 3 ภาควิชาจิตวิทยา.

สันติพงศ์ ชินประดิษฐ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการสร้าง

ความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา

ด้วยการสอนโดยใช้เกมสถานการณ์จำลองกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์

กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

สมบุรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. การเปรียบเทียบผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนหน่วยการเรียนรู้ทำมาหากินด้วยการสอน
แบบใช้และไม่ใช้สถานการณ์จำลอง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

สมพงษ์ จิตระดับ. “การสอนจริยศึกษาด้วยสถานการณ์จำลอง,” ประชากรศึกษา, 15 - 21 ;
มีนาคม 2522.

สุชาดา สุธรรมรักษ์. เอกสารประกอบการสอบวิชาจิต 101 จิตวิทยาเบื้องต้น กรุงเทพฯ : ภาควิชา
การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
ปทุมวัน, 2531.

สุทิน บุญชูวงษ์. หลักการสอนตรงตามหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530
กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต,
2530.

สุปรียา อันทิวโรทัย. ผลการใช้แม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้และทัศนคติในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประจักษ์ราชมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.
ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
อัดสำเนา.

สุภา กิจจาทร. “การใช้สถานการณ์จำลอง,” เอกสารการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนแบบ
จุลภาค, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2529.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2533.

สุวรรณ ศรีจันทร์. ผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ปรินิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

สุนทร จันทรรตริ. ประชากรศึกษาในโรงเรียนประถม. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2530.

สำเริง เวชสมุทร. “กิจกรรมสถานการณ์จำลอง,” ครูปริทัศน์, 5 (2) : 18 - 22 ; ธันวาคม
2523.

หทัยกาญจน์ ทองดี. การใช้สถานการณ์จำลองเพื่อลดความประมาทในการเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนวัดบ้านห้วยกระบอกอำเภอบ้านโป่ง
จังหวัดราชบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

- อมรา ยศสุข. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเกมสถานการณ์จำลองและเกมจำลองสถานการณ์ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับต่ำ วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- อัจฉรา จีวาพัฒนานวงศ์. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการใช้เวลาในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดแจ้งร้อน กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- อัญชลี แจ่มเจริญ. “สถานการณ์จำลองการเรียนการสอน,” มิตรครู. 21(9) : 5 - 9 ; พฤษภาคม 2522.
- Anderson, Robert T. “CHARGE...A. Simulation Game Desinged to Teach Group Member Role Prospective Teach... Found to be Effective,” Research in Education. (ERUC) 12 : 181 ; 1979.
- Alschuler, A.S. Developing Achievement Motivation in Adolescents. Englewood Cliffs, N.J. : Educational Technology Publication, 1973.
- Bandura, Albert. Social Learning Theory. New Jersey : Prentice - Hall, 1977.
- Bandura, Albert, Ross and Ross. “Imitation of film Mediated Aggressive Models,” in Child Development and Behavior. ed. Freda Redelsky and Lym Dorman. New York : Alfred A. Knapt, 1963.
- Brown, William Thomus. “Consideration of Interrelation of Aptitude and Achievement Factors in Successful Male Undergraduate Students at the University of Montana,” Dissertation Abstract International. 29 : 3411 - A ; August, 1969.
- Blackman, Garth J. and Adalph Siberman. Modification of Child and Addescent Behavior. Califonia : Wadsworth Publishing Company Inc., 1975.
- Cronbach, Lee Joeseeph. Essentials of Psychological Testing. 3 nd ed. New York : Herper, 1970.

- Cruickshank, D. "Nature of Simulation and Game : A Preliminary Inquiry,"
Education Technology. July, 1972.
- Jaffe, Peter G. and Carlson M. Peter. "Modeling Therapy for Test Anxiety :
The Role of Model Effect and Consequences," Behavior Research and
Therapy. 10 : 329 - 339 ; 17 November, 1972.
- Geller, Danial M. "Involvement in Role playing Simulation ; A Demstration
With Studies on Obedience," Journal of Personality and Social -
Psychology. 2519 ; November, 1978.
- Herzbert, Frederick, B. Mausner and Barbara Bock Snyderman. The Motivation
to Work. 2 nd ed. New York : John Wiley, 1959.
- Herman, Herbert J.M. " A Questionnaire Measure of Achievement Motivation,"
Journal of Applied Psychology. 54 : 354 - 355 ; August, 1970.
- Hilldreth, Gertude H. Introduction to The Gifted. New York : McGraw Hill -
Book Co., 1966.
- Hoffman, M.L. "Moral International : Current Theory and Research," Advance
In Experiment Social Psychoiogy. by L. Berkowitz, 1977.
- McClelland, David C. and others. The Achievement Motive. New York :
Appleton Century Croffs, Inc., 1961.
- McClelland, David C. Achieving Society. New York : Van Nostrand Company,
Inc., 1961.
- Murray, Henry H. Motivation and Emotion. Englewood Clitls, New Jersy :
Prentice Hall, 1964.
- Myer, Albert E. "Risk Taking and Academic Success and Their Relation to an
Objective Measure of Achievement Motivation," Educational and
Psychological Measurement. 355 – 363 ; 1969.
- O' Corner, Robert D. "Modification of Social Withdrawal Through Symbolic
Modeling," Journal of Applied Behavior Analysis. 2 : 15 – 22; 1969.

Schultz, Landalt L. Simulation in Social and Administrative Science. New Jersey :
Prentice Hall Inc., 1972.

Secord, Paul F. and Carl W. Backman. Social Psychology. New York : McGraw –
Hill Book Company , 1964.

Raven, John C. Guide to the Stanford Progressive Matrices. London : H.K
Lewis & Co.Ltd., 1960.

Twelger, Paul. A “ Designing Simulation System,” Educational Technology.
64 - 70 ; October, 1969.

Weiner, Bernard. “Attribution Theory Achievement and Education Process,”
Review of Education Research. 42 : 203 - 205 ; Spring, 1972.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. แบบสอบถามแรงงูใจฝัฝัฝัฝัฝั
2. แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแรงงูใจฝัฝัฝัฝัฝั
3. แสดงคะแนนแรงงูใจฝัฝัฝัฝัฝั

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง ขอให้ให้นักเรียนอ่านข้อคำถามในแบบสอบถามแต่ละข้อและพิจารณาตอบให้ตรงกับสภาพที่เป็นจริงที่นักเรียนปฏิบัติให้มากที่สุด โดยเขียนเครื่องหมายถูก (/) ลงในช่องหลังข้อความที่กำหนดไว้ 5 ระดับ ข้อมูลที่ได้จะไม่เกิดผลเสียต่อตัวนักเรียนและจะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อตัวนักเรียน

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนปานกลาง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	<u>ด้านความกระตือรือร้น</u> การที่ข้าพเจ้าขยันทำแบบฝึกหัด ทำให้ผลการเรียนของข้าพเจ้าดีขึ้น					
2	ข้าพเจ้าทำแบบฝึกหัดหรือการบ้าน ด้วยตนเองก่อนที่จะขอความช่วยเหลือ จากผู้อื่น					
3	ข้าพเจ้ารีบมาโรงเรียนแต่เช้า เพื่อจะได้มีเวลาลอกการบ้าน					
4	ข้าพเจ้าทำแบบฝึกหัดหรือการบ้าน ทุกวิชาที่ครูให้ทำโดยสม่ำเสมอ					
5	การทำแบบฝึกหัดหรือการบ้าน เป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย					
6	ข้าพเจ้าคิดว่าการทำแบบฝึกหัด หรือการบ้านเป็นสิ่งจำเป็น ในการเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
7	เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยในเนื้อหาตอนใดข้าพเจ้าจะเตรียมไว้ถามครูในชั่วโมงเรียน					
8	ในการทำแบบฝึกหัดข้อที่ยาก ๆ ผิดแล้วผิอีก ข้าพเจ้ามักจะเลิกทำ					
9	การเรียนในวิชาที่ไม่ชอบข้าพเจ้าอยากให้หมดเวลาเร็ว ๆ					
10	เมื่อข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหรือไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูสอน ข้าพเจ้ามักจะหันไปคุยกับเพื่อนเพื่อแก้เบื่อ					
11	ข้าพเจ้าจะถามครูทันทีเมื่อไม่เข้าใจในบทเรียน					
12	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกวิชาไม่เฉพาะแต่ที่วิชาที่ชอบเท่านั้น					
13	ข้าพเจ้ามักเผลอคิดถึงเรื่องอื่นอยู่เสมอในขณะที่ครูกำลังสอน					
14	ข้าพเจ้ามีสมาธิในการฟังครูอธิบายโดยไม่หวั่นไหวออกแวก					
15	ข้าพเจ้าคิดว่าการตั้งใจเรียนทำให้มีเพื่อนน้อยลง					
16	เพื่อให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้นข้าพเจ้าต้องอ่านหนังสือมาล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนในวิชานั้น ๆ					
17	ข้าพเจ้าจะทดลองทำข้อสอบเก่า ๆ หากมีข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจข้าพเจ้าจะปรึกษาครูผู้สอน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
18	ข้าพเจ้าจะทำสรุปย่อทุกวิชาที่เรียนเพื่อสะดวกในการทบทวน					
19	เมื่อครูมอบหมายงานให้ทำข้าพเจ้าจะรีบทำงานนั้นทันที					
20	เมื่อครูให้ทำแบบฝึกหัดเพียง 1 หรือ 2 ข้อ ข้าพเจ้ามักจะเก็บไว้ทำทีหลัง แม้ว่าจะมีเวลาพอที่จะทำได้ตอนนั้น					
21	เมื่อตั้งใจทำอะไรแล้วพอถึงเวลานั้นจริง ๆ ข้าพเจ้ามักผลัดวันอยู่เรื่อย ๆ					
22	ขณะที่ทำการบ้านอยู่ ข้าพเจ้าพยายามทำให้เสร็จก่อนแล้วจึงหยุดพัก					
23	เมื่อครูมอบหมายการบ้านข้าพเจ้ามักต่อรองให้ครูยืดเวลาทำนาน ๆ					
24	เมื่อทำการบ้านไม่เสร็จข้าพเจ้ามักบอกครูว่า ลืมไว้ที่บ้าน					
25	ในชั่วโมงเรียนข้าพเจ้าตั้งใจทำงานตามที่ครูมอบหมาย					
26	ในการเขียนรายงานส่งครู ข้าพเจ้าพยายามทำให้เสร็จก่อนกำหนดแล้วนำมาแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้ง					
27	บ่อยครั้งที่ครูให้ทำแบบฝึกหัด ข้าพเจ้ามักอ้างว่าสมุดหาย					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
28	ถ้าได้รับมอบหมายให้ทำงาน ข้าพเจ้ามักอ้างเสมอว่าต้องอ่าน หนังสือ					
29	ข้าพเจ้ามีความมุ่งมั่นที่ทำงาน ทุกอย่างให้ได้					
30	ข้าพเจ้าเต็มใจรับผิดชอบงาน ที่ครูมอบหมายให้ทำ					
31	ถ้ามีการบ้านหลายวิชาข้าพเจ้าจะ เก็บไว้ทำพร้อม ๆ กันให้เสร็จ ในคราวเดียว					
32	ข้าพเจ้าจะรีบลงมือทำงานทันที ที่ได้รับมอบหมาย					
33	ถ้ามีการบ้านหลายวิชา ข้าพเจ้าจะ ทยอยทำเพื่อให้เสร็จตามกำหนด					
34	งานแต่ละอย่าง ข้าพเจ้าจะเร่งทำ ก็ต่อเมื่อใกล้ถึงกำหนดส่ง					
35	ข้าพเจ้าเก็บหนังสือทุกครั้งหลัง จากหมดชั่วโมงเรียน					
36	เมื่อหมดชั่วโมงเรียนแล้วข้าพเจ้า เก็บอุปกรณ์การเรียนไว้ในกระเป๋า ให้เรียบร้อย					
37	บ่อยครั้งที่หนังสือเรียนและสมุด แบบฝึกหัดของข้าพเจ้าหาย					
38	ข้าพเจ้านำหนังสือเรียนและสมุด แบบฝึกหัดกลับบ้านเฉพาะวิชา ที่ครูให้ทำการบ้านเท่านั้น					
39	ข้าพเจ้าจะไปสอบแก้ผลการเรียน ก็ต่อเมื่อมีครูมาตามให้ไปสอบ					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
40	ข้าพเจ้ารีบติดตามแก้ผลการเรียนทันทีหลังจากที่ทราบผลว่าสอบไม่ผ่านวิชานั้น ๆ					
41	ข้าพเจ้าพยายามไปพบครูผู้สอนในวิชาที่สอบไม่ผ่านโดยไม่ย่อท้อแม้ว่าจะไปหลายครั้งแล้วไม่พบก็ตาม					-
42	บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าเลี้ยง ไม่พบครูผู้สอนเพราะเกรงว่าจะถูกทวงถามถึงงานที่ค้างส่ง					
	<u>ด้านการลดภาระงาน</u>					
43	ข้าพเจ้าคิดเสมอว่าอนาคตของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการเรียน					
44	ข้าพเจ้ามุ่งหวังผลสำเร็จในการเรียนเพื่ออนาคตของข้าพเจ้าเอง					
45	ข้าพเจ้าเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพใต้นั้นขึ้นอยู่กับผู้ปกครองเป็นผู้ตัดสินใจ					
46	ข้าพเจ้ายังไม่ได้วางแผนเป้าหมายในการศึกษาต่อเพราะคิดว่ายังไม่ถึงเวลา					
47	ข้าพเจ้าเรียนหนังสือเพียงเพื่อให้สอบได้เท่านั้น					
48	ข้าพเจ้าจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนตามตารางเรียนทุกวัน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
49	ข้าพเจ้าจัดเตรียมการเรียนให้พร้อม					
50	ไม่ลุกขึ้นเดินไปหยิบยืมจากเพื่อน ในชั่วโมงอิสระข้าพเจ้ามักใช้เวลา ไปกับการนั่งเล่นหรือคุยกับเพื่อน					
51	ข้าพเจ้ามักถูกลงโทษเสมอ เพราะไม่ได้นำสมุดแบบฝึกหัด มาโรงเรียน					
52	ในชั่วโมงที่ครูไม่เข้าสอนข้าพเจ้า นำแบบฝึกหัดขึ้นมาทำ					
53	ข้าพเจ้าทำงานการบ้านให้เสร็จ ก่อนที่จะเปิดวิทยุหรือชมรายการ โทรทัศน์					
54	ในช่วงพักเที่ยงข้าพเจ้าไปหาเพื่อน ที่เรียนเก่งเพื่อให้อธิบาย การบ้าน					
55	ในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ข้าพเจ้า ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำ การบ้านหรืองานที่ครูมอบหมายให้ทำ					
56	ข้าพเจ้าจำเป็นต้องทำงานที่ค้างอยู่ หลายๆ อย่างให้เสร็จในเวลาอัน รวดเร็ว					
57	ข้าพเจ้าจัดทำตารางในการอ่าน หนังสือสอบล่วงหน้าและปฏิบัติ ตามนั้นอย่างเคร่งครัด					
58	ข้าพเจ้าขีดเส้นใต้เพื่อแสดงหัวข้อ ที่สำคัญในสมุดจดงานหรือ แบบเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบ					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
59	ในการสอบแต่ละครั้งข้าพเจ้า มักอ่านหนังสือได้ไม่ครบทุกวิชา					
60	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือหรือทบทวน บทเรียนเมื่อใกล้สอบเท่านั้น					

ตาราง 5 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1.	3.43	21.	4.32	41.	3.03
2.	2.68	22.	3.84	42.	6.12
3.	3.97	23.	3.10	43.	2.13
4.	5.04	24.	6.10	44.	4.04
5.	4.64	25.	5.06	45.	3.10
6.	4.24	26.	4.03	46.	2.46
7.	4.28	27.	6.34	47.	5.72
8.	2.70	28.	4.46	48.	4.93
9.	4.48	29.	4.03	49.	4.13
10.	3.94	30.	2.22	50.	1.92
11.	4.62	31.	2.75	51.	5.06
12.	4.20	32.	3.24	52.	3.98
13.	1.89	33.	3.54	53.	4.25
14.	4.38	34.	4.56	54.	1.82
15.	4.32	35.	2.61	55.	2.74
16.	3.56	36.	3.17	56.	3.98
17.	2.11	37.	4.91	57.	2.18
18.	3.72	38.	3.66	58.	3.06
19.	3.09	39.	2.52	59.	3.19
20.	3.03	40.	3.21	60.	4.71

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.9374

ตาราง 6 แสดงคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลัง
การใช้เทคนิคแม่แบบ

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ผลต่างของคะแนน
1.	138	175	37
2.	140	180	40
3.	142	182	40
4.	146	185	39
5.	150	185	35
6.	151	189	38
7.	153	192	39
8.	155	195	40
9.	160	201	41
10.	162	204	42
11.	165	203	38
12.	168	211	43
13.	169	213	44
14.	170	209	39
15.	171	215	44

ตาราง 7 แสดงคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลัง
การใช้สถานการณ์จำลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ผลต่างของคะแนน
1.	139	173	34
2.	140	177	37
3.	141	182	41
4.	145	173	28
5.	149	184	35
6.	152	189	37
7.	153	190	37
8.	155	194	39
9.	162	202	38
10.	164	202	38
11.	165	203	38
12.	167	206	41
13.	169	210	41
14.	171	213	42
15.	173	215	42

ตาราง 8 แสดงผลต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนหลังจากใช้เทคนิคแม่แบบ
และการใช้สถานการณ์จำลอง

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1			กลุ่มทดลองที่ 2		
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ผลต่าง	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ผลต่าง
1.	138	175	37	139	173	34
2.	140	180	40	140	177	37
3.	142	182	40	141	182	41
4.	146	185	39	145	173	28
5.	150	185	35	149	184	35
6.	151	189	38	152	189	37
7.	153	192	39	153	190	37
8.	155	195	40	155	194	39
9.	160	201	41	162	202	40
10.	162	204	42	164	202	38
11.	165	203	38	165	203	38
12.	168	211	43	167	206	42
13.	169	213	44	169	210	41
14.	170	209	39	171	213	42
15.	171	215	44	173	215	42

$$X_{1\text{diff}} = 39.93$$

$$X_{2\text{diff}} = 38.07$$

ภาคผนวก ข

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1	ประชุม นิเทศ		1. เพื่อให้นักเรียนกับผู้วิจัยและนักเรียนกับนักเรียน ได้รู้จักกันมากขึ้นและเป็นการสร้างบรรยากาศ ความคุ้นเคยและความเป็นกันเองภายในกลุ่ม 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ วิธีดำเนินการของเทคนิคแม่แบบ จุดมุ่งหมายของการใช้เทคนิคแม่แบบ ตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้ง สถานที่ที่ใช้ในการศึกษา เทคนิคแม่แบบ 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ จุดมุ่งหมายของการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของตนเอง โดยใช้เทคนิคแม่แบบ	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองและให้นักเรียนหยิบบัตร ซึ่งประกอบด้วยภาพ สถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย และชื่อจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยว นั้น 2. ให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพกับชื่อจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยว 3. ให้เวลาจับคู่ คู่ละ 5 นาที เพื่อพูดคุยซักถามข้อมูลส่วนตัวของกันและกัน 4. ให้นักเรียนแต่ละคนผลัดกันแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตน ให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักด้วย 5. นักเรียนร่วมกันสรุป จุดมุ่งหมายของกิจกรรมนี้และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมว่า กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนได้ทำความรู้จักกันเองและแนะนำเพื่อนให้คนอื่น ๆ รู้จักด้วย 6. ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมาย ตลอดจนวิธีการและหน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
2	แรงงูใจ ไฝัฒัณฤทธิ ด้านความ กระตือรือร้น เกี่ยวกับ การซักถาม อาจารย์เมื่อ ไม่เข้าใจ ในบทเรียน และขัณทำ แบบฝึ กหัด	“ขัณทำ หมัันถาม”	เพื่อพัฒนาแรงงูใจ ไฝัฒัณฤทธิด้านความ กระตือรือร้นเกี่ยวกับ การซักถามอาจารย์ เมื่อไม่เข้าใจในบท เรียนและขัณทำแบบ ฝึ กหัด	7. อภิปรายรั่วกับนักเรียน ในเรื่องความหมายและความ สำคัญของการพัฒนาแรงงูใจ ไฝัฒัณฤทธิและเปิดโอกาสให้ นักเรียนซักถามข้อสงสัย 8. ผู้วิจัยนัดหมายนักเรียน เกี่ยวกับวัน เวลาและสถานที่ จะพบกันเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม ในครั้งต่อไป ตั้งแตครั้งที 2 - 11 ผู้วิจัย ดำเนินการใช้เทคนิคแม่แบบ ดังนี้ 1. <u>ขันนำ</u> ผู้วิจัยเสนอเข้าสู่ การเสนอ แม่แบบ โดยการสนทนา ซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการ ให้นักเรียนสังเกต ในครั้งนั้น ๆ 2. <u>ขันเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบ วิธีทัศน์ที่แสดงเกี่ยวกับการ พัฒนาแรงงูใจไฝัฒัณฤทธิ ทั้งทางบวกและทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรม จากตัวแบบ 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนรั่วกัน อภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
3	แรงงูใจ ไฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความ กระตือรือร้น เกี่ยวกับการ เตรียมความ พร้อมก่อน เรียนและ ตั้งใจ เอาใจ ใส่ต่อการ เรียน	“ไฝ่เรียน ไฝ่รู้”	เพื่อพัฒนาแรงงูใจ ไฝ่สัมฤทธิ์ด้านความ กระตือรือร้นเกี่ยวกับ การเตรียมความพร้อม ก่อนเรียนและตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการเรียน	ว่าเป็นอย่างไร 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียน เลียนแบบพฤติกรรมของ ตัวแบบทางบวก 3. <u>ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการ ใช้เทคนิคแม่แบบ แล้วผู้วิจัย สรุปเพิ่มเติมและให้ไปฝึกต่อ ที่บ้าน <u>การประเมินผล</u> สังเกตจากความสนใจ การตอบคำถาม การอธิบาย และการสรุป
4	แรงงูใจ ไฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความ กระตือรือร้น เกี่ยวกับการ	“คืนพอก หางหมู”	เพื่อพัฒนาแรงงูใจ ไฝ่สัมฤทธิ์ด้านความ กระตือรือร้นเกี่ยวกับ การไม่ผัดวันประกัน พรุ่ง	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
5	ไม่ผลัดวัน ประกันพรั่ง แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความรับ ผิดชอบต่อ ตนเอง เกี่ยวกับ การตั้งใจ ทำงาน ที่ได้รับ มอบหมาย ให้สำเร็จ และส่งงาน ตามกำหนด เวลา	“ขอไปที”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความ รับผิดชอบต่อตนเอง เกี่ยวกับการตั้งใจ ทำงานที่ได้รับมอบ หมายให้สำเร็จและ ส่งงานตามกำหนด เวลา	
6	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความ รับผิดชอบ ต่อตนเอง เกี่ยวกับการ เก็บรักษา หนังสือและ อุปกรณ์ การเรียน ของตนเอง	“วินัย สร้างคน”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความ รับผิดชอบต่อตนเอง เกี่ยวกับการเก็บรักษา หนังสือและอุปกรณ์ การเรียนของตนเอง	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
7	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความ รับผิดชอบ ต่อตนเอง เกี่ยวกับการ ติดตามแก้ ผลการเรียน ของตนเอง	“ยังไม่สาย เกินแก้”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความ รับผิดชอบต่อตนเอง เกี่ยวกับการติดตามแก้ ผลการเรียนของตนเอง	
8	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านการ คาดการณ์ ล่วงหน้า เกี่ยวกับการ วางแผน ในการเรียน	“ฝันให้ไกล ไปให้ถึง”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการ คาดการณ์ล่วงหน้า เกี่ยวกับการวางแผน ในการเรียน	
9	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านการ คาดการณ์ ล่วงหน้า เกี่ยวกับการ ใช้เวลาว่าง ให้เกิด ประโยชน์ และเตรียม	“นำ เสียดาย”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการ คาดการณ์ล่วงหน้า เกี่ยวกับการใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์ และเตรียมอุปกรณ์ การเรียนให้พร้อม	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
10	อุปกรณ์ การเขียน ให้พร้อม แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านการ คาดการณ์ ล่วงหน้า เกี่ยวกับการ จัดแบ่งเวลา ได้อย่าง เหมาะสม และวางแผน ในการอ่าน หนังสือสอบ ล่วงหน้า	“สายน้ำไม่ ไหลกลับ”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการ คาดการณ์ล่วงหน้า เกี่ยวกับการจัดแบ่งเวลา ได้อย่างเหมาะสม และวางแผนในการ อ่านหนังสือสอบ ล่วงหน้า	
11	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	“ทางสู่ความ สำเร็จ”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความ กระตือรือร้น ด้าน ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและด้านการ คาดการณ์ล่วงหน้า	
12	ปัจจัยนิเทศ		1. เพื่อให้นักเรียน แสดงความคิดเห็น ความรู้สึเกี่ยวกับ การเข้าร่วมกิจกรรม	1. ผู้วิจัยสนทนากลุ่ม นักเรียนถึงประสบการณ์ที่ได้ รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม การใช้เทคนิคแม่แบบ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			การใช้เทคนิคแม่แบบ 2. เพื่อให้นักเรียนได้สรุป ทบทวนถึงวิธีการพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนช่วยกันสรุป การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ให้ประสบความสำเร็จ 3. ให้ตัวแทนทั้ง 2 กลุ่ม ออกมารายงาน สรุปผลให้ สมาชิกทุกคนทราบ แล้วผู้วิจัย สรุปเพิ่มเติม 4. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียน และกล่าวปิดกิจกรรม

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 1

วเรื่อง ปฐมนิเทศ

ลา 50 นาที

- ม่งหมาย
1. เพื่อให้ผู้วิจัยกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียนได้รู้จักกันมากขึ้น เป็นการสร้างบรรยากาศความคุ้นเคยและความเป็นกันเองภายในกลุ่ม
 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการดำเนินการของการใช้เทคนิคแม่แบบ และจุดมุ่งหมายของการใช้เทคนิคแม่แบบ ตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้งและสถานที่ใช้ในการทดลอง
 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้เทคนิคแม่แบบ

วที่ใช้ บัตรภาพสถานที่ท่องเที่ยวและบัตรคำ

ร้ดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองและให้นักเรียนหยิบบัตรซึ่งประกอบด้วยบัตรภาพ สถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทยและบัตรคำชื่อจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวนั้น
2. ให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพกับบัตรคำชื่อจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวนั้น
3. ให้เวลาจับคู่ละ 5 นาทีเพื่อพูดคุยซักถามข้อมูลส่วนตัวของกันและกัน
4. ให้นักเรียนแต่ละคนผลัดกันแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จัก
5. นักเรียนร่วมกันสรุปจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนี้และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมว่า กิจกรรมนี้ จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้ทำความรู้จักกันเองแนะนำเพื่อน ให้คนอื่น ๆ รู้จักด้วย
6. ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมาย ตลอดจนวิธีการและหน้าที่ของนักเรียนในการ ร่วมกิจกรรม
7. อภิปรายร่วมกับนักเรียนในเรื่องความหมายและความสำคัญของการพัฒนา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเปิด โอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
8. ผู้วิจัยนัดหมายเกี่ยวกับวัน เวลาและสถานที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

รประเมินผล

สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ การทดลองครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง แรงงูใจใฝ่สัณฤทธิด้านความกระตือรือร้นเกี่ยวกับการซักถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจ
ในบทเรียน

ชื่อกิจกรรม ขยันทำ หมั่นถาม

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาแรงงูใจใฝ่สัณฤทธิด้านความกระตือรือร้นเกี่ยวกับการซักถาม
อาจารย์เมื่อไม่เข้าใจในบทเรียน

สื่อที่ใช้ วิดีทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง “ขยันทำ หมั่นถาม”

วิธีดำเนินการ

1. จ้่นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามนักเรียนว่า ถ้านักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียนหรือทำ
แบบฝึกหัดไม่ได้ นักเรียนจะอย่างไร

2. จ้่นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวิดิทัศน์เรื่อง “ขยันทำ หมั่นถาม” ทั้งทางบวกและทางลบ
ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับ
ตัวแบบว่าเป็นอย่างไร

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมขอตัวแบบ

3. จ้่นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เทคนิคแม่แบบ
แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและให้ไปฝึกปฏิบัติต่อที่โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวิดิทัศน์แม่แบบ การตอบคำถาม
การอภิปรายและการสรุป

เอกสารประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 2
เรื่อง ขยันทำ หมั่นถาม

ฉากที่ 1 ในชั่วโมงวิทยาศาสตร์ ครูวิฑูรย์กำลังสอนวิทยาศาสตร์ นักเรียนชั้น ม.2/1 ในเรื่องการหาความหนาแน่นของวัตถุ ในกิจกรรม “ทำอะไรให้คินน้ำมันลอยน้ำได้” หลังอธิบายเสร็จได้ตามนักเรียนว่า

ครูวิฑูรย์ : ตรงไหนที่ครูอธิบายแล้วนักเรียนไม่เข้าใจ ให้ถามได้นะครับ

สุบรรณ : ปริมาตรของคินน้ำมันที่ได้จากการแทนที่น้ำกับการคำนวณจะมีค่าเท่ากันมั๊ยครับอาจารย์

ครูวิฑูรย์ : นักเรียนลองคำนวณโดยการแทนค่าในสูตรปริมาตรของทรงกลมที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 เซนติเมตรหรือรัศมีเท่าไรครับ

นักเรียน : 1.5 เซนติเมตร ครับ

ครูวิฑูรย์ : อืม! ถูกต้องที่นี้ลองแทนค่าลงในสูตรได้เท่าไร

สุบรรณ : (นักเรียนคิดสักพัก) ได้ 3 ครับ

นักเรียน : กลุ่มผมได้เท่าครับ

ครูวิฑูรย์ : ถูกต้องครับ มีใครสงสัยตรงไหนอีกบ้าง (พร้อมกับกวาดสายตามองไปรอบ ๆ) ถ้าไม่มีใครถาม ก็ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท 4 ข้อ สักดาหน้าครูจะสอบเก็บคะแนนรายจุดประสงค์นะครับ

วิทยา : อาจารย์จะออกเรื่องไหนบ้างครับ

ครูวิฑูรย์ : ออกสอบ 2 เรื่อง คือ แรงเสียดทานกับการหาความหนาแน่นของวัตถุที่เรียนในวันนี้

สุบรรณ : มีคำนวณมั๊ยครับ

ครูวิฑูรย์ : มี 2 ข้อใหญ่ ๆ เกี่ยวเรื่องที่เรียนในวันนี้ อ้าว! ว่าไงสมชาย จะถามครูหรือเปล่า? (ครูได้ยินเสียงสมชายถามเพื่อนที่นั่งอยู่ใกล้ ๆ กัน แต่พอครูถามเขาก็หยุดก้มหน้าไม่พูด) ถ้าไม่มีใครถามก็แสดงว่าเข้าใจแล้วนะครับ

สุบรรณ : นักเรียนทำความเข้าใจ

นักเรียน : ขอบคุณครับ! ขอบคุณค่ะ!

ฉากที่ 2 ตอนพักเที่ยงหลังจากรับประทานอาหารกลางวันเสร็จ สุบรรณกับวิทยาและเพื่อนอีก

2 - 3 คน เข้าไปพบครูวิฑูรย์ที่ห้องพักครูเพื่อถามเกี่ยวกับแบบฝึกหัดที่ไม่เข้าใจและให้ครูช่วยอธิบายเพิ่มเติม

ฉากที่ 3 หลังจากสอบเก็บคะแนนเสร็จแล้ว 2 วันถัดมาครูวิฑูรย์ได้ประกาศผลการสอบแก่นักเรียนห้อง ม. 2/1 ในชั่วโมงวิชาวิทยาศาสตร์

ครูวิฑูรย์ : ครูขอแสดงความยินดีแก่นักเรียนที่คะแนนได้สูงสุด คือ สุบรรณและนริศรา
ส่วนที่ได้คะแนนรองลงมา คือ วิทยา ครับ

นักเรียน : นักเรียนทุกคนปรบมือ

ฉากที่ 4 หลังเลิกเรียน สมชายเดินไปแสดงความยินดีกับสุบรรณที่ทำข้อสอบได้คะแนนสูงสุด

สุบรรณ : ขอบใจนะเพื่อน โอกาสหน้าไม่แน่ว่าอาจจะทำคะแนนได้ดีกว่าเราก็ได้

สมชาย : ก็หวังว่าจะเป็นอย่างนั้น (ทำทางเศร้า) แต่เราก็ออมรับนะว่าที่ทำข้อสอบไม่ได้
ครั้งนี้เป็นเพราะเราไม่ได้ทำแบบฝึกหัดที่อาจารย์ให้ทำเนื่องจากไม่เข้าใจ และบางครั้ง
ก็ลอกเพื่อนไปส่ง นี่ถ้าเราทำแบบฝึกหัดและถามอาจารย์เราคงทำข้อสอบได้คะแนน
มากกว่านี้ เฮ้อ! น่าเสียดาย

สุบรรณ : ไม่เป็นไรนะเพื่อน (คบไหล่สมชาย) คราวหน้าแก้ตัวใหม่ ขยันทำ หมั่นถาม
บ่อย ๆ เข้าอีกหน่อยนายก็เก่งเองแหละ

สมชายยิ้มรับแบบเศร้า ๆ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 3

- ชื่อเรื่อง แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนและตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการเรียน
- ชื่อกิจกรรม ใฝ่เรียน ใฝ่รู้
- เวลา 50 นาที
- จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนและตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการเรียน
- สื่อที่ใช้ วิดีทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง “ใฝ่เรียน ใฝ่รู้”
- วิธีดำเนินการ
1. ขั้นนำ
 ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนเกี่ยวกับ การเตรียมความพร้อมในการเรียนว่า ถ้านักเรียนมีการเตรียมก่อนเรียน มีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการเรียนเสมอ ผลที่นักเรียนจะได้รับคืออะไร
 2. ขั้นเสนอแม่แบบ
 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวีดิทัศน์เรื่อง “ใฝ่เรียน ใฝ่รู้” ทั้งทางบวกและทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไร
 - 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ
 3. ขั้นสรุป
 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการใช้เทคนิคแม่แบบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและให้ไปปฏิบัติต่อที่โรงเรียนและที่บ้าน
- การประเมินผล
- สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวีดิทัศน์แม่แบบ การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

เอกสารประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 3

เรื่อง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้

- ฉากที่ 1 ณ ห้อง ทดลองวิทยาศาสตร์ ขณะที่ครูผู้สอนนั่งอยู่ในห้อง นักเรียนเดินเข้าห้องเรียน
 อย่างเป็นระเบียบ แล้วนั่งตามกลุ่มของตนตามแต่ละกลุ่ม
- หัวหน้าห้อง : นักเรียนทั้งหมดทำความเคารพ
- นักเรียน : สวัสดีครับ! สวัสดีค่ะ ! คุณครู
- ครู : สวัสดีครับ! นักเรียน (สายตามองไปรอบ ๆ ห้อง เห็นอุปกรณ์การทดลอง
 ที่นักเรียนได้เตรียมมา แล้วถามว่า) วันนี้ครูสั่งให้เอาอะไรมาบ้างครับ
- นักเรียน : น้ำส้ม น้ำสับประรด น้ำมะเขือเทศ ครับ ! ค่ะ !
- ครู : คี๊มากนักเรียน มีกลุ่มไหน ไม่ได้เอามาบ้างครับ!
- สมชาย : กลุ่มผมครับ! (สมชายยกมือขึ้นตอบ)
- ครู : อ้าว ทำไมล่ะ!
- สมชาย : ผมลืมครับ!
- ครู : กลุ่มสาคีนี่ล่ะ!
- สาคีนี่ : ผมไปซื้อไม่ทันครับ!
- ครู : เอาล่ะ นักเรียน กลุ่มที่ลืม และซื้อไม่ทัน ครูคงต้องตัดคะแนนกลุ่มนะ
 เพราะนักเรียนไม่ให้ความสำคัญกับงานที่ครูสั่ง ก็เลยอ้างไปตามนั้น วิธีแก้ก็คือ
 นักเรียนจะต้องเตรียมอุปกรณ์ที่ต้องใช้เรียนให้พร้อมก่อน เอาล่ะ!วันนี้ที่ครูสั่ง
 ให้เอาน้ำผลไม้มานั้น เอามาทำอะไร มีใครรู้มั๊ย!
- นักเรียน : เอามาทดสอบครับ! เอามาทดสอบค่ะ!
- ครู : ทดสอบอะไรครับ!
- นักเรียน : ทดสอบสารอาหาร
- ครู : สารอาหารอะไรล่ะ!
- วีระ : วิตามินซี ครับ
- ครู : ใช่ครับ! วิตามินที่เราจะทดสอบในวันนี้ คือ วิตามินซี
- ริดา : แล้วทำอย่างไรคะ!
- ครู : เป็นคำถามที่ดีมาก ถ้าอย่างนั้นเรามาศึกษาจากกิจกรรมที่ 7.3 การทดสอบ
 วิตามินซี

ฉากที่ 2 ครูอธิบายขั้นตอนในการทำกิจกรรม

ครู : เอาละ ขั้นตอนในการทำก็มีเท่านี้แหละครับ มีใครจะถามมั้ย!

นักเรียน : อาจารย์ครับ! กลุ่มผมไม่ได้คั้นมาครับ!

ครู : คงต้องคั้นให้เป็นน้ำก่อน โดยต้องหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ แล้วบีบลงในผ้ากรอง
ถ้ากลุ่มไหนเข้าใจแล้ว ให้ออกมาเอาอุปกรณ์ได้เลย

นักเรียนเดินมาหยิบอุปกรณ์ แล้วนำกลับไปของกลุ่มเพื่อทำการทดลอง กลุ่มที่ 1 นักเรียนช่วยกันนำน้ำผลไม้แต่ละชนิดส่งในหลอดทดลองเพื่อทดสอบวิตามินซี กลุ่มที่ 2 นักเรียนกำลังช่วยกันคั้นผลไม้ให้เป็นน้ำ

ฉากที่ 3 กลุ่มที่ 3 นำอุปกรณ์มาแล้วก็เฉย ๆ มองหน้ากัน ครูเดินเข้ามาถาม

ครู : กลุ่มนี้ทำไมนั่งกันเฉยละ! หรือว่าทดสอบเสร็จแล้ว

นักเรียนคนที่ 1 : ยังไม่เสร็จครับ! คือว่า กลุ่มผมไม่ได้เอาน้ำผลไม้มาครับ!

ครู : อ้าว แล้วจะแก้ปัญหากันอย่างไรละ (ครูเดินไปดูกลุ่มอื่นต่อ)

นักเรียนคนที่ 2 : สุวิทย์ เธอไปขอน้ำส้มกลุ่มอื่นมาซิ

นักเรียนคนที่ 3 : เรอนั่นแหละ ไปขอ

นักเรียนคนที่ 4 : เอาละ ไม่ต้องเถียงกัน ฉันไปขอน้ำส้มเอง สุชาติไปขอน้ำมะนาว

ส่วนเธอ สุวิทย์ไปขอน้ำมะเขือเทศนะ

กลุ่มที่ 1 กำลังทำการทดลองด้วยความตั้งใจและสนใจอย่างกระตือรือร้น จนกระทั่งสำเร็จ

ด้วยเวลาอันรวดเร็วในขณะที่สุวิทย์กำลังเดินมาขออุปกรณ์การทดลอง

สุวิทย์ : ขอโทษครับ! ผมขอน้ำมะนาวสักชนิดหนึ่งได้มั้ย

นิดา : เสียใจด้วยค่ะ ทดลองไปหมดแล้ว

สุวิทย์เดินไปถามอีกกลุ่มหนึ่ง แล้วพูดว่า “ขอโทษครับ! กลุ่มผมขอน้ำมะนาวชนิดหนึ่งได้มั้ย”

สุวิมลหยิบลูกมะนาวให้ครึ่งลูก แล้วพูดว่า “เธอเอาไปคั้นน้ำเอาเองก็แล้วกันนะ”

กลุ่มที่ 1 ทดลองเสร็จแล้วก็ช่วยกันบันทึกข้อมูลลงในตารางและช่วยกันทำแบบฝึกหัดท้ายกิจกรรม

อย่างตั้งใจ จากนั้นสมาชิกในกลุ่มก็เก็บหลอดทดลองไปล้าง ส่วนกลุ่มที่ 2 กำลังทดลอง กลุ่มที่ 3

กำลังคั้นน้ำผลไม้ด้วยความเมื่อยขา และในขณะที่กลุ่มอื่นกำลังทดลองยังไม่เสร็จ สักพักครูยืน

หน้าห้องแล้วบอกว่า

ครู : ขณะนี้หมดเวลาทำกิจกรรมแล้ว ครูขอชื่นชมกลุ่มที่ 1 ที่สามารถทำกิจกรรม

เสร็จก่อนเวลาและได้ข้อมูลที่ต้องการด้วย ครูขอให้ตัวแทนกลุ่มช่วยบอกวิธีการ

ทำงาน ให้กลุ่มอื่น ๆ ทราบด้วยครับ

วีระซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มลูกชิ้นกล่าวว่า

วีระ : หลังจากที่เราทำงานเมื่อสัปดาห์ก่อนพวกผมก็ได้แบ่งงานกันและมอบหมายให้แต่ละคนจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองมาและก็อ่านขั้นตอนในการทดลองมาก่อนให้เข้าใจครับและที่สำคัญเพื่อน ๆ ทุกคนในกลุ่มช่วยกันคิดครับ

ครู : เยี่ยมมากครับ! ขอให้พวกเราช่วยกันปรบมือให้กลุ่มที่ 1 ด้วยครับ
นักเรียนทั้งห้องปรบมือ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 4

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้นเกี่ยวกับการไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ดินพอกหางหมู
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้นเกี่ยวกับการไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง
<u>สื่อที่ใช้</u>	วีดิทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง “ดินพอกหางหมู”
<u>วิธีดำเนินการ</u>	

1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนว่า ถ้านักเรียนได้รับมอบหมายงานให้ทำแล้ว ไม่ทะยอยทำแต่กลับผัดผ่อนไปเรื่อย ๆ ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร และมีวิธีการแก้ไขอย่างไร

2. ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวีดิทัศน์เรื่อง “ดินพอกหางหมู” ทั้งทางบวกและทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับ ตัวแบบว่าเป็นอย่างไร

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวก

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เทคนิคแม่แบบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและให้ไปฝึกปฏิบัติต่อที่โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวีดิทัศน์แม่แบบ การตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

เอกสารประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 4

เรื่อง ดินพอกหางหมู

ฉากที่ 1 หลังเลิกเรียนในขณะที่สมชายกับสุบรรณนั่งทำงานบ้านอยู่ ไพฑูรย์เดินผ่านหน้าห้องเรียนพอเห็นทั้งสองคนยังไม่กลับบ้านจึงเข้าไปทักว่า

ไพฑูรย์ : อ้าว! ทำอะไรกันอยู่ล่ะเพื่อน โรงเรียนเลิกแล้วยังไม่กลับบ้านอีกหรือ

สุบรรณ : ยังหรอ ก นี่นั่งทำรายงานของอาจารย์วิชอยู่

ไพฑูรย์ : ขยันจังเลยนะ จะรีบทำไปถึงไหนกันเหลือเวลาอีกตั้งหลายวัน เอาไว้พรุ่งนี้ค่อยทำดีกว่า ว่าแต่วันนี้ไปเที่ยวห้าง Center One แถวอนุเสาวรีย์กันเถอะมีเกมใหม่ ๆ ให้เล่นเพียบเลย

สุบรรณ : ไม่ได้หรอ ก พรุ่งนี้เราไม่ว่าง ช่วงเย็นก็ต้องทำเวรห้อง อีกอย่างช่วงนี้มีงานเยอะหลายวิชา ซีนถ้าไม่รีบทำมีหวังเสร็จไม่ทันแน่ เราว่านายเอางานมาทำด้วยกันเถอะ

สมชาย : เออ! จริงด้วยสิ มานั่งทำด้วยกันเผื่อมีปัญหาอะไรเราจะได้ปรึกษากันได้

ไพฑูรย์ : ไม่เป็นไร เอาไว้เราไปทำเองที่บ้านดีกว่า จั้นไปก่อนนะ

ฉากที่ 2 พอถึงวันที่กำหนดส่งงานในตอนเช้าก่อนถึงเวลาเข้าเรียน ไพฑูรย์นั่งทำงานในห้องเรียนคนเดียวด้วยท่าทางรีบร้อน อีกสักครู่สุบรรณกับสมชายเดินเข้ามาแล้วถามว่า

สุบรรณ : เป็นไงเพื่อน งานเสร็จหรือยัง

ไพฑูรย์ : (ทำหน้ามู๋) ยังไม่เสร็จเลย นี่เหลืออีกตั้ง 2 วิชา เอาวิชาเลขมาให้เราลอกก่อนได้มัยยะ จะได้เสร็จ ๆ แล้วจะรีบไปส่งให้

สุบรรณ : เรากำลังจะไปส่งตอนนี ครูปอกว่าถ้าใครส่งไม่ทันภายในเช้านี้ จะถูกลงโทษและถูกตัดคะแนนด้วยนะ

สมชาย : (พูดสอ ดขึ้น) ก็พวกเราเคยเตือนนายแล้ว ว่าให้รีบทำล่วงหน้าไว้หลาย ๆ วัน ยิ่งช่วงนี้ใกล้สอบแล้ว งานก็มากกิจกรรมก็เยอะ ถ้าไม่รีบ ๆ ทำก็จะเป็นอย่างนี้แหละ

ไพฑูรย์ : ครัวอาจารย์คนใหม่ ผมรู้แล้วละครัว แต่ตอนนี้ขอยืมดูหน่อยไม่ได้หรือ พอดีเสียงสัญญาณเตือนให้นักเรียนเตรียมตัวเข้าแถวเคารพธงชาติดังขึ้นสุบรรณกับสมชายเลยตอบพร้อมกันว่า “ไม่ได้” จากนั้นทั้ง 2 คนรีบวิ่งเอางานไปส่งครูและรีบไปเข้าแถว ส่วนไพฑูรย์ได้มองตาละห้อยแล้วก้มหน้าก้มตาทำงานอย่างรีบร้อนต่อไป

ฉากที่ 3 พอถึงชั่วโมงโฮมรูม ครูประจำชั้นสำรวจนักเรียนในชั้นแล้วถามนักเรียนว่า

ครู : วันนี้มีนักเรียนไม่มาเรียนกี่คนคะ (กวาดสายตาไปทั่วห้อง)

นักเรียน : มาครบครับ! มาครบค่ะ!

ครู : (หันไปที่โต๊ะไพฑูรย์) แล้วโต๊ะที่ว่างนี้ล่ะจะ เจ้าตัวเขาไปไหนล่ะ

สุบรรณ : (ยกมือขึ้นตอบ) ถูกครูเผลอเรียกไปลงโทษที่เขาไม่ลงไปเข้าแถวครับ

ครู : อ้าว! ทำไมล่ะคะ

สุบรรณ : เขามัวนั่งทำการบ้านและทำงานส่งอาจารย์อยู่ครับ

ครู : แล้วทำไม ต้องเป็นวันนี้ด้วยล่ะ!

สุบรรณ : ที่จริงแล้ว อาจารย์เขาตั้งคั้งหลายวันแล้วครับ แต่ไพฑูรย์เขาไม่ได้ทำมาเลย พอถึงวันนี้ก็เลยสอบอาจารย์หลาย ๆ วิชาเขาเร่งให้ส่งงานก่อนสอบ ถ้าใครส่งไม่ทันวันนี้จะถูกตัดคะแนนและบางวิชาก็อาจติด ร ได้ครับ

ครู : อืม! เอาล่ะคะนักเรียน นั่นเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีของการเรียนและการทำงาน ในการเรียนหรือการทำงานนั้นถ้าเรารีบสะสางงานหรืออ่านหนังสือเรียน ตั้งแต่ต้นงานเราก็เสร็จทันเวลาและพอถึงเวลาสอบเราก็พร้อมที่จะสอบ แต่ถ้าไม่รีบ ลงมือทำ ผัดผ่อนไปเรื่อย ๆ งานก็จะสะสมค้างค้ำจนยากที่จะแก้ไขทันก็เหมือนกับดินพอกหางหมู นี่คงเป็นบทเรียนสำหรับไพฑูรย์ที่ต้องจดจำ ไปอีกนานเชียวแหละ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ การทดลองครั้งที่ 5

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองเกี่ยวกับการตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จและส่งงานตามกำหนดเวลา
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ขอไปที
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองเกี่ยวกับการตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จและส่งงานตามกำหนดเวลา
<u>สื่อที่ใช้</u>	วีดิทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง “ขอไปที”

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนว่า ในการทำงานหรือการเรียนนั้นถ้านักเรียนไม่ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย ผลที่นักเรียนจะได้รับเป็นอย่างไร

2. ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวีดิทัศน์เรื่อง “ขอไปที” ทั้งทางบวกและทางลบให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไร

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวก

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการใช้เทคนิคแม่แบบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและให้ไปฝึกปฏิบัติต่อที่โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวีดิทัศน์แม่แบบ การตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

เอกสารประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 5

เรื่อง ขอไปที

ฉากที่ 1 ในห้องเรียนวิทยาศาสตร์ อาจารย์วิทย์กำลังอธิบายและสอนนักเรียนชั้น ม. 2/1 ช่วงท้ายชั่วโมงหลังจากสอนเสร็จแล้วอาจารย์วิทย์พูดขึ้นว่า

อ. วิทยา : วันนี้ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท ข้อ 1 - 6 ส่งในวันจันทร์หน้ามีเวลาทำ 6 วัน และหลังจากนั้นอีก 3 วัน คือในวันพุธครูจะสอบเก็บคะแนน

บุญมา : (ยกมือขึ้นถาม) ครูครับ 6 วัน ผมกลัวว่าจะทำไม่เสร็จ ขอเพิ่มเวลาเป็น 10 วัน ได้มั๊ยครับ

อ. วิทยา : 6 ข้อ 6 วัน ก็เฉลี่ยวันละข้อ อาจจะมีเวลามากเกินไปด้วยซ้ำ

บุญมา : คือว่า... มันยากนะครับอาจารย์ ผมกลัวว่าจะทำไม่ทัน

อ. วิทยา : เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน ถ้าข้อไหนยากก็มาถามครูเป็นการส่วนตัว อ้อ! แล้วพยายามส่งแบบฝึกหัดให้ตรงตามเวลาด้วยนะครับ

ฉากที่ 2 เช้าวันต่อมา นริศกับบุญมี กำลังถือสมุดแบบฝึกหัดไปที่ห้องทำงานของอาจารย์วิทยา พอดีเดินสวนทางกับบุญมา บุญมาถามขึ้นว่า

บุญมา : อ้าว! พวกนายจะไปไหนกันล่ะ

นริศ : กำลังจะไปถามโจทย์แบบฝึกหัดวิชาของอาจารย์กันนะ ไปด้วยกันมั๊ย?

บุญมา : โอ้ย! (ส่ายหน้า) ไม่หรอก เหลืออีกตั้งหลายวัน จะรีบทำไปไหน เนียนดกับเพื่อนจะไปเล่นฟุตบอลกันงั้นเราไปก่อนนะ

ฉากที่ 3 ห้องทำงานของอาจารย์วิทยา อาจารย์กำลังนั่งตรวจงานนักเรียนอยู่ นริศกับบุญมีขออนุญาตก่อนเข้าไปหาอาจารย์

นริศ,บุญมี : อาจารย์ครับ ขออนุญาตครับ

อ.วิทยา : เชิญครับ

นริศ,บุญมียกมือไหว้ ครูรับไหว้และพูดว่า “ สวัสดีครับ มีอะไรให้ครูช่วยหรือเปล่า”

นริศ : เอ่อ! คือผมสงสัยในแบบฝึกหัดบางข้อที่อาจารย์สั่งเมื่อวานนี้ครับ คือข้อ 2.3 ผมพยายามช่วยกันคิดกับเพื่อนแล้วแต่ก็ทำไม่ได้ ก็เลยอยากจะรบกวนอาจารย์ช่วยอธิบายให้หน่อยครับ

อ.วิทยา : ได้สิ ค่ะแล้วละนะที่นักเรียนไม่เข้าใจแล้วรู้จักเข้ามาถามครู เอาละ ขยับเก้าอี้มาที่โต๊ะครู (จากนั้นอาจารย์วิทย์ก็อธิบายให้นักเรียนทั้ง 2 คน ฟังจนเข้าใจ)

ฉากที่ 4 เช้าวันจันทร์ในสัปดาห์ถัดมา นริศกับบุญมีกำลังนำแบบฝึกหัดไปส่งอาจารย์วิทยา พอเดินผ่านบุญมีในขณะที่กำลังก้มหน้าก้มตานั้นแบบฝึกหัดด้วยท่าทางเร่งรีบ พอเขาเห็น นริศกับบุญมีเดินผ่านก็พูดว่า

บุญมา : โอ้ โห! พวกนายมาทันเวลาพอดีเป๊ะเลย เรากำลังอยากจะเจอตัวอยู่นะเนี่ย
เฮ้ย! เอาสมุดแบบฝึกหัดวิชาของอาจารย์วิทยามาให้ลอกหน่อยซิ ทำไม่ทันแล้ว
นี่กว่าจะง่าย ๆ ที่ไหนได้ ยากชะมัด!

นริศ : เราให้นายเอาไปลอกไม่ได้หรอก แต่ถ้าจะถามว่าทำอย่างไรก็จะช่วยอธิบาย
วิธีทำให้ได้

บุญมา : “อย่างไรรก็อธิบายไม่ทันแล้ว ลอกเลยดีกว่า จะได้เสร็จ ๆ ไปขอให้มีงานส่งก็พอ”
นริศนิ่งเฉย เขาจึงหันไปพูดกับบุญมีว่า “ถ้าอย่างนั้นขอลอกของนายก็แล้วกันนะ
บุญมี”

บุญมีหันหน้ามองนริศ (ทำท่าลังเลใจ) แต่ก่อนที่บุญมีจะพูดอะไรออกไป บุญมาก็พูดขึ้นมาว่า

บุญมา : เฮ้ย! ไม่ต้องคิดมากหรอกเพื่อน เพื่อนไม่ช่วยแล้วใครจะช่วย อย่างอมหลักการ
เหมือนนริศเลยว่ะ

ฉากที่ 5 หลังจากสอบเก็บคะแนนเรียบร้อยแล้ว อาจารย์วิทยาได้ประกาศผลการสอบ

อ.วิทยา : อ้าว! พวกเราช่วยปรบมือให้แก่นริศกับบุญมีด้วยนะครับ เพราะ 2 คนนี้สามารถ
ทำคะแนนได้มากที่สุดของห้อง (ทุกคนปรบมือ) และส่วนใหญ่ก็ทำได้คะแนน
อยู่ในเกณฑ์พอใช้ แต่มีอยู่คนหนึ่งที่ทำแบบฝึกหัดส่งครูทำถูกทุกข้อจริงแต่ดู
เหมือนไม่ค่อยตั้งใจทำงาน ลายมือก็อ่านแทบไม่ออกถามทำข้อสอบไม่ได้เลย
อย่างนี้นักเรียนจะให้ครูคิดอย่างไร (ทุกคนเงยบ) ครูขอถามบุญมาหน่อยนะ
ว่าทำไม จึงเป็นเช่นนั้น

บุญมา : คือ.....ว่า....ผมลอกคนอื่นส่งครับ

อ.วิทยา : ลอกใครล่ะ!

บุญมาก้มหน้า ไม่กล้าตอบทำให้บุญมีอี๊ดอึด เลงยอมรับไปว่า

บุญมี : ผมให้เขาลอกเองครับ

อ.วิทยา : อ้อ! การช่วยเพื่อนนั้นเป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้าช่วยในลักษณะนี้ครูว่าไม่ถูกต้อง
เพราะจะทำให้เพื่อนมีนิสัยง่ายและจะกลายเป็นคนที่แก้ปัญหาไม่เป็น
ผลเสียที่ตามมาก็คือ ทำให้มีผลการเรียนไม่ดี

บุญมา : ผมขอโทษครับอาจารย์ ที่เหมือนกับผมไปหลอกอาจารย์

อ.วิทยา : ไม่เป็นไร คราวหน้าก็อย่าทำเช่นนี้อีก คนที่รู้ตัวเองว่าผิดแล้วยอมรับผิดก็จะได้รับ
รับการให้อภัย และพยายามปรับปรุงพัฒนาตนเองเสียใหม่ก็จะกลายเป็นคนดีได้
อีกอย่างในการทำงานนั้นก็ขอให้ตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการทำงานอย่าทำแบบทิ้งขว้าง
ไม่จริงจังหรือทำแบบลวก ๆ แล้วก็ส่ง อย่างนี้เขาเรียกว่า.....

นักเรียน : ทำแบบขอไปทีครับ! ทำแบบขอไปทีค่ะ!

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้นเกี่ยวกับการเก็บรักษาหนังสือและอุปกรณ์การเรียนของตนเอง

ชื่อกิจกรรม วินัยสร้างคน

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบตนเองเกี่ยวกับการเก็บรักษาหนังสือและอุปกรณ์การเรียนของตนเอง

สื่อที่ใช้ วิดีทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง “วินัยสร้างคน”

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนว่า นักเรียนเคยทำหนังสือและอุปกรณ์การเรียนหายบ้างไหม คิดว่าเป็นเพราะสาเหตุใด

2. ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวีดิทัศน์เรื่อง “วินัยสร้างคน” ทั้งทางบวกและทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไร

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวก

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เทคนิคแม่แบบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและให้ไปฝึกปฏิบัติต่อที่โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวีดิทัศน์แม่แบบ การตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

เอกสารประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 6

เรื่อง วินัยสร้างคน

ฉากที่ 1 ในช่วงโมงวิชาภาษาไทย ก่อนที่จะเริ่มสอนครุฑนิศยาได้บอกให้นักเรียนนำหนังสือทักษะสัมพันธ์ขึ้นมาแล้วให้เปิดหนังสือหน้า 69 เรื่องศาลโดนค ขณะที่ทุกคนนำหนังสือขึ้นมาวางครุฑนิศยาเหลือบไปเห็นวีระศุกำลังก้ม ๆ เงย ๆ คั่นหาอะไรอยู่ ได้ไ้ครุฑจึงเดินเข้าไปถามว่า

ครุ : กำลังหาอะไรอยู่หรือจ๊ะ

วีระศุ : เออ...คือว่า ผมกำลังหาหนังสือภาษาไทยอยู่ครับ

ครุ : อ้าว! ไม่ได้เอามาหรือ

วีระศุ : เปล่าครับ คือ ผมไม่ได้เอากลับบ้านสงสัยจะหายไปแล้วครับ

ครุ : ลองค้นดูอีกทีสิ (ครุก็มมองดูไ้ไ้วีระศุเห็นว่ามทั้งสมุดและหนังสือเรียนอยู่เต็มไ้ไ้ครุจึงถามว่า “ทำไมไ้ไ้เธอถึงไ้ครุรุงอย่างนี้ละ” วีระศุก็หน้าหลบสายตาครุแล้วตอบอ้อมแอ้มว่า

วีระศุ : คือ....ผมไม่ได้เอาสมุดหนังสือกลับบ้านครับ

ครุจึงไ้วีระศุนำหนังสือมาจัดเรียงไ้ในกระเป๋าไ้เรียบร้อย ขณะที่หยิบสมุดหนังสือนั้นครุสังเกตเห็นว่าหนังสือบางเล่มปกจะหายไปและบางเล่มก็จะมีรอยขีดเขียนหรือวาดการ์ตูนลงในหนังสือบ้างครุจึงถามว่า

ครุ : ทำไมถึงเป็นอย่างนี้ละวีระศุ

วีระศุ : ไม่ทราบเหมือนกันครับ บางทีตอนผมไม่อยู่เพื่อนบางคนก็เอาสมุดของผมไปวาดรูปเล่นและบางครั้งก็มีนักเรียนห้องอื่นมาแอบหยิบหนังสือของผมไปครับ มีบางเล่มถ้าเขาเอามาคืนก็จะเป็นอย่างนี้แหละครับหรือบางทีก็ไ้เอามาคืนเลย

ครุหันไปเรียกเบนจมินแล้วบอกว่า “ขอดูกระเป๋าของเธอหน่อยสิ” เบนจมินหยิบกระเป๋าของตนเองแล้วเปิดไ้ครุดู ซึ่งจากการสังเกตเห็นว่ากระเป๋าของเบนจมินจัดไ้ได้อย่างระเบียบ มีอุปกรณ์การเรียนครบสมุดหนังสืออยู่ในสภาพดีและบางเล่มก็จะห่อปกอย่างเรียบร้อย ดูสะอาดตา ครุนำเอากระเป๋าของวีระศุและเบนจมินมาวางหน้าห้องแล้วไ้ให้นักเรียนมาดู เมื่อนักเรียนแต่ละคนมาดูเสร็จแล้วก็กลับไปนั่ง จากนั้นครุก็ถามว่า

ครุ : นักเรียนเห็นกระเป๋า 2 ใบนี้แล้วนักเรียนคิดว่ามันสามารถบ่งบอกนิสัยของคนไ้เป็นเจ้าของไ้ไหม

นักเรียน : ได้ครับ! ได้ค่ะ!

ครู : ได้อย่างไรคะ

แขก : ก็อย่างกระเป๋าสองเบนจมินจัดได้เป็นระเบียบเรียบร้อยมีสมุดหนังสือปากกาครบก็แสดงถึงว่าเขาเป็นคนมีระเบียบวินัย นิสัยเรียบร้อยและเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ คือ รู้จักเก็บรักษาดูแลหนังสือและอุปกรณ์การเรียนของตนเองครับ

ครู : อืม! ดีมากจ้ะ มีใครเห็นด้วยบ้างกับความคิดของแขก

นักเรียนเกือบทั้งห้องยกมือเห็นด้วยกับความคิดของแขก ครูกล่าวเสริมคำว่า

ครู : ถ้าเราเป็นคนมีความรับผิดชอบต่อตนเองก็กลายเป็นคนที่มี ระเบียบวินัยในตนเองไปด้วยและส่งผลดีต่อการเรียนของตนเองคือ มีผลการเรียนดี อย่างเช่นเจ้าของกระเป๋าใบนี้” (ครูชี้ไปที่กระเป๋าของเบนจมิน) ไม่ทราบว่าเจ้าของได้เกรดเฉลี่ยเท่าไรจ้ะ

เบนจมิน : 3.53 ครับ (ครูหันไปที่กระเป๋าของวีระตุ) แล้วถามว่า

ครู : แล้วเจ้าของกระเป๋านี้จะได้เกรดเฉลี่ยเท่าไร

วีระตุ : ได้ 1.5 ครับ

ครู : เอาละค่ะ นักเรียนได้เห็นแบบอย่างจาก 2 คนแล้ว ครูจึงขอย้ำว่า การรู้จักเก็บรักษาอุปกรณ์การเรียน ไม่ว่าจะเป็น สมุด หนังสือ ปากกา ไม้บรรทัดหรืออะไรอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเรียนไว้พร้อม มีระเบียบแสดงออกถึงความเป็นคนที่เอาใจใส่ต่อการเรียนและฝึ กนิสัยให้เป็นคนมีระเบียบวินัยทั้งต่อตนเองและสังคมด้วย เหมือนคำคมที่ว่า “วินัยสร้างคน ” ใจตะจ้ะ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ การทดลองครั้งที่ 7

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบตนเองเกี่ยวกับการติดตามแก้ผลการเรียนของตนเอง
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ยังไม่สายเกินแก้
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบตนเองเกี่ยวกับการติดตามแก้ผลการเรียนของตนเอง
<u>สื่อที่ใช้</u>	วีดิทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง “ยังไม่สายเกินแก้”
<u>วิธีดำเนินการ</u>	1. <u>ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนว่า มีนักเรียนชั้น ม. 3 บางคนต้องมาติดตามแก้ผลการเรียนในหลาย ๆ วิชา ในช่วงใกล้ปีภาคเรียนทำให้เรียนจบช้ากว่าคนอื่น และไม่สามารถไปสมัครสอบเรียนต่อในสถานบันอื่นพร้อมกับเพื่อน ๆ ได้ นักเรียนคิดว่าเป็นเพราะสาเหตุใด 2. <u>ขั้นเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวีดิทัศน์เรื่อง “ยังไม่สายเกินแก้” ทั้งทางบวกและทางลบให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไร 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวก 3. <u>ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เทคนิคแม่แบบแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและให้ไปฝึกปฏิบัติต่อที่โรงเรียนและที่บ้าน
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวีดิทัศน์แม่แบบ การตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

เอกสารประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 7

เรื่อง ยังไม่สายเกินไป

ฉากที่ 1 ในช่วงโมง โฮมรูม ครูนิดาซึ่งเป็นครูประจำชั้น ม.2/3 ได้แจ้งผลการเรียนของการสอบปลายภาคเรียนที่ 1 ให้นักเรียนทราบพร้อมทั้งได้ชี้แจงเกี่ยวกับการติดตามแก้ผลการเรียนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในบางรายวิชา

ครูนิดา : ทุกคนได้รับทราบผลการเรียนของตนเองแล้วก็ขอให้สำรวจว่ายังมีรายวิชาไหนที่ตนเองยังติด 0 หรือ ร อยู่ก็รีบไปติดต่อกับครูผู้สอนเสียแต่เนิ่น ๆ ถ้ามันวุ่นแต่รีรอผลัดวันไปเรื่อย ๆ ก็อาจจะแก้ไม่ทันซึ่งทางฝ่ายวัดผลกำหนดให้สอบแก้ตัวภายใน 2 สัปดาห์นี้เท่านั้นและโดยเฉพาะวิชาบังคับกับแกน เช่น วิชาภาษาไทย และสังคมนักเรียนต้องสอบให้ผ่านจึงจะจบหลักสูตร ถ้าไม่ไปแก้ผลการเรียนก็ต้องเรียนซ้ำใครมีข้อสงสัยอะไรอีกมั้ยคะ

วันนา : (ยกมือขึ้นถาม) ครูขา หนูติด 0 วิชาภาษาไทย หนูได้ไปติดต่อกับขอสอบแก้ตัวหลายครั้งแล้วค่ะแต่ไม่พบคุณครูเลยคะ

ครูนิดา : อืม! แล้วหนูไปหาครูเขาตอนไหนล่ะ

วันนา : ไปช่วงโมงวิชาที่ครูไม่เข้าสอน บางครั้งก็ไปตอนพักเที่ยงคะ

ครูนิดา : เอ...ไปตอนที่นักเรียนว่างแต่ครูเขาต้องสอนหรือถ้าไปช่วงเที่ยงครูเขาก็คงไปทานอาหารกลางวัน อย่างนี้จะมีโอกาสเจอกันไหมเนี่ย

วันนา : เอ่อ...(ทำท่าคิด) แล้วตอบว่า ไม่เจอค่ะ

ครูนิดา : ถ้าอย่างนั้นนักเรียนคิดว่าทำอย่างไรถึงจะได้เจอครู

วันนา : ไปตอนที่ครูว่างแต่เอ... หนูก็ไม่ทราบอีกนั่นแหละคะว่าจะว่างเวลาไหน

ครูนิดา : เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน นักเรียนก็ไปดูตารางสอนของครูก่อนว่ามีว่างช่วงไหนหรือไม่ก็เขียนโน้ตฝากข้อความไว้บนโต๊ะแจ้งความประสงค์ให้ครูเขาทราบ

วันนา : อ้อ.. ขอบคุณค่ะ(ยกมือไหว้)

ครูนิดา : นักเรียนคนอื่น มีใครจะถามอีกมั้ยคะ

นัย : (ยกมือขึ้น) แล้วพูดว่า ผมครับ! คือ ผมติด ร วิชา ศ. 203 ครับ พอตีช่วงนั้นผมไม่สบายเลยมาสอบไม่ได้ครับ

ครูนิดา : อืม.. ค่ะ สำหรับการติด ร ไม่ว่าจะติดวิชาใดก็ตามถ้าไม่แก้ผลการเรียนก็ไม่มีสิทธิ์จบหลักสูตรเหมือนกันนะคะซึ่งการติด ร นั้นมี 2 กรณี คือ กรณีแรกถ้ามีเหตุผลวิสัยจนไม่สามารถมาสอบได้ เมื่อแก้ ร แล้วมีโอกาสได้เกรดตั้งแต่ 0 - 4

แต่อีกกรณีหนึ่ง คือถ้าขาดสอบหรือไม่ส่งงานโดยไม่มีเหตุผลจำเป็น ถ้าแก้ ร แล้วจะได้เกรดแค่ 0 - 1 เท่านั้น ส่วนในกรณีของวินัยอยู่ในกรณีไหนคะ

นักเรียน : กรณี ที่ 1 ครับ! ค่ะ!

ครู : ใช่ค่ะ เมื่อสอบแล้วก็มีโอกาสได้คะแนนตามความสามารถของตนเอง ยังไง ๆ ก็รีบไปติดต่อขอสอบกับครูผู้สอนซะ

ฉากที่ 2 หลังเลิกเรียนวินัยได้เข้าไปพบครูปทุมมาศที่ห้องหมวดวิชาสังคมเพื่อขอสอบ

วินัย : ครูครับ สวัสดีครับ

ครูปทุมมาศ : (รับไหว้) มีอะไรให้ครูช่วยหรือเปล่า

วินัย : คือ...ผมมาขออนุญาตขอสอบวิชา ส. 203 ครับ ผมเอาใบรับรองแพทย์มาด้วยครับ

ครูปทุมมาศ : อ้อ! ครูจำได้ละ ไม่เป็นไรเอาเป็นว่า ครูจะให้เธอมาสอบวันศุกร์ในชั่วโมงอิสระนะ นี่ให้เวลาอ่านหนังสือสอบอีกตั้ง 4 วันเนอะ

วินัย : ขอบคุณมากครับ

หลังจากที่วินัยไปพบครูปทุมมาศเขาก็เดินไปหากลุ่มเพื่อนที่นั่งเล่นกันอยู่พอดีหันไปเจอศักดิ์

กำลังเล่นชกมวยกับเพื่อนอยู่ จึงเดินเข้าไปทักและบอกว่า

วินัย : เฮ้! ศักดิ์เมื่อไหร่เราไปหาครูปทุมมาศไปขอสอบวิชา ส. 203 มานะ นายไปติดต่อขอสอบบ้างหรือยังละ เห็นนายติด 0 ภาษาไทย ร สังคม อยู่ไม่ใช่หรือนะ นายรีบไปนะเพื่อนเดี๋ยวไม่ทัน

ศักดิ์ : โอ้ย! รู้ละนะ นายอยากจะแก้ก็แก้ไป ยุ่งจริง ๆ มีอารมณ์เมื่อไหร่ก็จะไปเองแหละ (ทำท่ายกไหล่และหันไปเล่นกับเพื่อนต่อ)

วินัย : ก็ตามใจนายก็แล้วกัน (เดินหันหลังกลับไปหาเพื่อน)

ฉากที่ 3 2 สัปดาห์ต่อมา วินัยเห็นศักดิ์ยืนหน้าห้องเรียนกับคุณแม่ของเขาซึ่งกำลังยืนคุยอยู่กับครูประจำชั้น หลังจากที่คุณแม่ของศักดิ์คุยธุระกันเสร็จแล้ว วินัยจึงเดินเข้าไปทักและยกมือไหว้

วินัย : สวัสดีครับ คุณแม่ มาพบครูนิดาหรือครับ

แม่ : ก็ไม่เชิงหรอกถูกพอดีครูเขาโทรศัพท์ไปบอกแม่ว่า ศักดิ์ยังไม่ได้สอบแก้ตัวเลยลูก แม่ก็ลุ้นใจจริง ๆ ที่มาวันนี้ก็ว่าจะพาเขาไปพบครูประจำวิชาเพื่อขอสอบนะลูก เออ...แล้วหนูล่ะ ผลการเรียนเป็นอย่างไรบ้าง

วินัย : อ้อ! สอบติด วิชาเดียวครับ ไปสอบแล้ว ได้เกรด 3 ครับ

แม่ : แม่ยินดีด้วยนะ นี่คุณแม่ของหนูคงภูมิใจมากเลยนะ ที่มีลูกชายเป็นเด็กดี เอาใจใส่ต่อการเรียนและรู้จักช่วยเหลือตนเองได้อย่างนี้

วินัยกล่าวขอบคุณและยิ้มกริ่มด้วยความภูมิใจ ส่วนศักดิ์ยืนหน้าเศร้าแล้วหันไปพูดเบา ๆ กับวินัยว่า

ศักดิ์ : นี่ถ้าเราเชื่อนายเสียตั้งแต่แรก ก็คงไม่ทำให้แม่ต้องกลุ้มใจ เสียอย่างนี้หรอก แถมยังต้องขาดงานอีกด้วย เราเสียใจจริง ๆ ต่อไปเราคงต้องพยายามติดตาม แก้ผลการเรียนด้วยตนเองเสียแต่เนิ่น ๆ แล้วละ เราสัญญาว่าจะไม่ทำให้แม่ต้องเคืองครี้นเพราะเราอีก บอกตรง ๆ เราสงสารแม่มาก เอ้อ! (ถอนหายใจ)

วินัย : ดีแล้วล่ะเพื่อนที่นายคิดได้อย่างนี้ ว่าแต่ตอนนี้นายรีบไปพบอาจารย์ขอสอบแก้ตัวซะ ต่อไปนายก็ปรับปรุงตัวเองเสียใหม่ ก็ยังคงไม่สายเกินหรอกนะเพื่อน

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 8

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการวางแผนเป้าหมายในการเรียน
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ฝันให้ไกล ไปให้ถึง
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการวางแผนเป้าหมายในการเรียน
<u>สื่อที่ใช้</u>	วีดิทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง “ฝันให้ไกล ไปให้ถึง”
<u>วิธีดำเนินการ</u>	1. <u>ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนว่า นักเรียนเคยได้วางแผนเกี่ยวกับการเรียนของตนเองหรือไม่ อย่างไร 2. <u>ขั้นเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวีดิทัศน์เรื่อง “ฝันให้ไกล ไปให้ถึง” ทั้งทางบวกและทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไร 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ 3. <u>ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการใช้เทคนิคแม่แบบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและให้ไปฝึกปฏิบัติต่อที่โรงเรียนและที่บ้าน
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวีดิทัศน์แม่แบบ การตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

เอกสารประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบและสถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 8
เรื่อง ฝึนให้ไกล ไปให้ถึง

ฉากที่ 1 ในชั่วโมงวิชาแนะแนว ครูมานี้กำลังเข้าสู่บทเรียนในการสอนกิจกรรม
 เรื่องการวางแผนเป้าหมายในการเรียน โดยการเล่านิทานว่า

ครูมานี้ : วันนี้ครูมีนิทานเรื่องหนึ่งจะเล่าให้นักเรียนฟัง ขอให้ตั้งใจฟังให้ดีถ้าตอบคำถามได้ จะมีรางวัลให้ เรื่องมีอยู่ว่า...นานมาแล้วที่ประเทศจีน มีบัณฑิตหนุ่มคนหนึ่งกำลังจะเดินทางไปสอนจอหงวนในเมืองหลวง แต่ในการเดินทางต้องข้ามแม่น้ำที่กว้างมาก เขายืนรอเรือรับจ้างอยู่นานแต่ก็ไม่มีเรือสักลำ จนกระทั่งเขาก็เห็นเรือลำหนึ่งผ่านมาซึ่งเป็นเรือของคนหาปลา เขาจึงตะโกนเรียกและได้ว่าจ้างคนหาปลาให้ไปส่งข้ามฝาก ส่วนคนหาปลาได้ปฏิเสธเงินค่าจ้างและบอกว่า ลุงจะไปส่งให้ไม่คิดเงินหรอกแต่มีข้อแม้ว่าอาจจะไปถึงช้าหน่อยเพราะลุงต้องหาปลาไปด้วย ชายหนุ่มรีบตกลง ในระหว่างการเดินทางนั้น ชายหนุ่มได้สังเกตเห็นว่า ทุกครั้งที่ชายคนนั้นจับปลาได้เขาจะเลือกเอาเฉพาะปลาตัวเล็ก ๆ ส่วนปลาตัวใหญ่เขาจะทิ้งลงไปในแม่น้ำ ทำหลาย ๆ ครั้งจนทำให้ชายหนุ่มอดสงสัยไม่ได้จึงถามขึ้นว่า ทำไมลุงต้องทิ้งปลาตัวใหญ่ ๆ ไปหมดแต่เลือกเอาเฉพาะปลาตัวเล็กล่ะ คนหาปลาตอบว่า...??? เอ...ตอบว่าอย่างไรน้ำ (ครูถามนักเรียน) นักเรียนลองเดาซิว่าเขาจะตอบว่าอย่างไร?

นักเรียนพยายามเดาคำตอบ แต่ไม่มีใครตอบถูก

ครูมานี้ : (หัวเราะ) แล้วเฉลยว่า เพราะบ้านลุงไม่มีกระชังใบใหญ่ มีแต่กระชังใบเล็ก
 นักเรียนหัวเราะ

ครูมานี้ : นักเรียนคะ จากนิทานเรื่องนี้ก็เปรียบเหมือนกับการวางแผนชีวิตของแต่ละคน การที่คนหาปลาเลือกเอาเฉพาะแต่ปลาตัวเล็กก็เพราะเขาได้วางแผนเพียงเล็กน้อย ไม่ได้วางแผนไว้อย่างสูงหรือยาวไกลกว่านั้น พอมีโอกาสมาถึงก็เหมือนกับปลาตัวใหญ่แทนที่จะคว้าไว้แต่กลับทิ้งไป เอาละคะ ทีนี้เรามาวางเป้าหมายของตนเองในด้านการเรียน บ้างซิ ว่าจะมีใครเหมือนคนหาปลาบ้าง ครูให้เวลานักเรียนประมาณ 10 นาที เสร็จแล้ว

ให้นักเรียนออกมารายงานหน้าห้อง (ครูแจกกระดาษเปล่าให้นักเรียน)

เวลาผ่านไป 20 นาที นักเรียนนำงานมาส่ง ครูมานี้คัดเลือกผลงานของ วิณา ยอดเพชรและเบญจมิน ให้ออกมารายงาน

- วีณา : เป้าหมายในการเรียนของฉันคือ ฉันจะตั้งใจเรียนในวิชานี้โดยไม่ทำงานอื่นมาทำในชั่วโมงนี้เลย และเมื่อเลิกเรียนแล้วกลับถึงบ้านฉันจะท่องศัพท์ภาษาอังกฤษให้ได้ 15 คำและทำการบ้านให้เสร็จ
- ครุมาณี : ค่อยไปขอเชิญ ยอดเพชรค่ะ
- ยอดเพชร : เป้าหมายในการเรียนของผมนั้นก็คือ ภายใน 2 สัปดาห์ผมจะทำรายงานวิชาสังคมศึกษาให้เสร็จ และจะทำการบ้านวิชาคณิตศาสตร์ตามที่อาจารย์กำหนดทุกครั้ง
- ครุมาณี : ขออีกสักคนนะคะ ขอเชิญ เบนจมินค่ะ
- เบนจมิน : สำหรับผม ได้วางเป้าหมายไว้ว่า ในเทอมนี้ผมจะทำคะแนนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้ได้เกรด 3 และต้องเรียนให้จบ ม. 3 ให้ได้เกรดเฉลี่ย 3.00 จากนั้นจะเข้าเรียนต่อชั้น ม.4 โปรแกรมวิทย์ - คณิต เมื่อจบ ม.6 แล้วจะพยายามสอบเข้าเรียนคณะวิศวกรรมในมหาวิทยาลัยใดมหาวิทยาลัยหนึ่งให้ได้
- ครุมาณี : ค่ะ นักเรียนจะเห็นว่าแต่ละคนได้วางเป้าหมายในการเรียนต่างกันไป บางคนก็วางแผนในระยะสั้น ๆ อาจเป็นชั่วโมง เป็นวันหรือบางคนใช้ระยะเวลาไม่สั้นหรือไม่ยาวเกินไป อาจเป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือน ส่วนบางคนก็วางแผนให้บรรลุเป้าหมายในอนาคตซึ่งอาจมีระยะเวลาเป็นปีหรือหลาย ๆ ปี อย่างเช่น เบนจมิน เป็นต้น และถ้าให้นักเรียนเลือกที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้นคิดว่า จะเลือกแผนของใครดีคะ
- นักเรียน : ของเบนจมินครับ! ของเบนจมินค่ะ!
- ครุมาณี : เพราะอะไรคะ
- นักเรียน : เพราะเขาได้วางแผนทั้งระยะสั้นและยาว มีเป้าหมายที่ชัดเจนครับ
- ครุมาณี : ใช่ค่ะ! การวางเป้าหมายที่ดีนั้นควรมีการวางแผนทั้งระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว ต้องชัดเจนและนำไปปฏิบัติได้ ไม่ยากเกินกำลังความสามารถของตนเอง ด้วยความมานะอดทน และรับผิดชอบทั้งนี้เพื่อให้เป้าหมายที่ตนกำหนดนั้นบรรลุผลสำเร็จ เหมือนกับคติพจน์ที่ว่า “ฝันให้ไกล ไปให้ถึง” ใจจะ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ การทดลองครั้งที่ 9

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ด้านการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	น่าเสียดาย
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ด้านการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม
<u>สื่อที่ใช้</u>	วีดิทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง “น่าเสียดาย”
<u>วิธีดำเนินการ</u>	1. <u>ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียน นักเรียนใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ทำอะไร และทำอะไรถึงจะเรียกว่าใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 2. <u>ขั้นเสนอแม่แบบ</u> 2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวีดิทัศน์เรื่อง “น่าเสียดาย” ทั้งทางบวกและทางลบ . ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไร 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวก 3. <u>ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เทคนิคแม่แบบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและให้ไปฝึกปฏิบัติต่อที่โรงเรียนและที่บ้าน
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวีดิทัศน์แม่แบบ การตอบคำถาม การอภิปรายและสรุป

เอกสารประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 9
เรื่อง นำเสียดาย

- ฉากที่ 1** ที่โต๊ะกลมข้างๆ อาคารเรียน ในช่วงพักกลางวัน ได้มีการประชุมคณะพี่เลี้ยง
กองร้อยพิเศษ จำนวนหนึ่ง โดยมีครูต้นติร่วมเข้าประชุมด้วย
- ครูต้นติ** : วันนี้ครูมีเรื่องจะแจ้งให้ทราบว่า ในวันที่ 26 พฤศจิกายนนี้ทางโรงเรียนได้รับ
คำสั่งให้นำลูกเสือ - เนตรนารี กองร้อยพิเศษเข้าร่วมชุมนุมลูกเสือโลกซึ่งจัดขึ้น
ที่ค่ายลูกเสือวชิราวุธ จังหวัดชลบุรี ครูจึงขอความคิดเห็นว่า โรงเรียนเราจะส่ง
กองลูกเสือหรือเนตรนารีไปเข้าร่วมกิจกรรมดี
- ทนางศักดิ์** : ผมคิดว่า น่าจะส่งเฉพาะลูกเสืออย่างเดียวครับเพราะพี่เลี้ยงเนตรนารีมีน้อย
คงจะฝึกลำบากอีกอย่างคณะพี่เลี้ยงต้องนำลูกเสือ - เนตรนารี ไปเรียนวิชาพิเศษ
9 วิชาด้วยครับ
- วงเดือน** : หนูก็เห็นด้วยค่ะ ช่วงนี้หนูต้องไปซ้อมยูโดที่ศูนย์กีฬาไทย - ญี่ปุ่น หนูเกรงว่า
จะมีเวลาให้กับตรงนี้น้อยค่ะ
- ครูต้นติ** : ใครมีความคิดเห็นอย่างอื่นอีกไหม (หันสบตาทุกคน) ถ้าอย่างนั้นก็สรุปได้ว่า
พวกเราจะส่งเฉพาะลูกเสือกองร้อยพิเศษ 1 กองนั้นกำหนดซ้อมในเย็นนี้เลย
- รัชพงศ์** : อาจารย์ครับ ผมคงจะอยู่ช่วยได้แค่ 4 โมงครึ่ง เท่านั้นครับเพราะผมต้องไปรับ
น้องและไปเรียนพิเศษด้วยครับ
- อาทิตย์** : ผมด้วยครับ นัดเพื่อนไปทำรายงานกลุ่มตอน 5 โมงเย็นและก็เลยไปซ้อม
วูตที่ศูนย์กีฬาไทย - ญี่ปุ่นด้วยครับ
- ครูต้นติ** : ก็ไม่เป็นไร ในเมื่อเรามีเวลาน้อยก็ขอให้ตั้งใจซ้อมอย่างเต็มที่ และครูก็ดีใจ
ที่พวกเรารู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักจัดแบ่งเวลาทำงานโดยไม่ปล่อย
ให้สูญเปล่าแต่อย่าลืมแบ่งเวลาให้กับการเรียนด้วยนะครับ
- ฉากที่ 2** ที่สนามบาสเกตบอล หลังเลิกเรียนคณะพี่เลี้ยงกำลังฝึกซ้อมลูกเสือกองร้อยพิเศษอย่าง
ขมักเขม้น สักพักครูต้นติก็เดินเข้ามาดู
- ทนางศักดิ์** : กอง! ตามระเบียบพัก! (ลูกเสือปฏิบัติตาม) จากนั้นวิ่งมารายงานครูว่า
“อาจารย์ครับอยากจะให้ครูช่วยแนะนำการแต่งกายของลูกเสือหน่อยครับ
เพราะแต่งกายไม่ค่อยเรียบร้อยเลย”
- ครูต้นติ** : ได้สิ
- ทนางศักดิ์** : ลูกเสือ! กองตรง วันทนายวูธ! (ทำท่าแสดงความเคารพ)

ลูกเสือ : สวัสดีครับอาจารย์

ครูสันติ : สวัสดีครับนักเรียน ตามที่ครูได้ตั้งเหตุการณ์ฝึกซ้อม ครูเชื่อมั่นชมพวกเราที่มีความกระตือรือร้นและตั้งใจในการฝึก รวมทั้งคณะพี่เลี้ยงด้วย ขอเสียงปรบมือให้กับพวกเราและคณะพี่เลี้ยงด้วยครับ

(ลูกเสือปรบมือ 3 จังหวะ อย่างพร้อมเพรียงกัน)

ครูสันติ : เยี่ยมมากครับ มีสิ่งหนึ่งที่ครูอยากฝากเตือนพวกเราก็คือ การแต่งกายจะต้องมีอุปกรณ์ครบ เท่าที่มองดู มีหลายคนที่ยังแต่งกายไม่เรียบร้อย(รวมองไปที่ประเทือง) แล้วพูดว่า “ เชือกผูกเงื่อนและหน้าสือหายไปไหน”

ประเทือง : ผมลืม (ครูหันไปมองที่ประวิทย์แล้วพูดว่า)

ครูสันติ : ประวิทย์ล่ะ คงไม่บอกว่าลืมอีกนะ

ประวิทย์ : เอ่อ...คือ.. ตอนเช้าผมรีบมากเลยหาไม่เจอครับ

ครูสันติ : ลูกเสือกองร้อยพิเศษใหม่ทุกคน ให้ดูพี่เลี้ยงลูกเสือ - เนตรนารี ทั้งหมดครับ ครอบครับ! แถมเท่าที่อีกต่างหาก (เสียงลูกเสือคนหนึ่งพูด)

ครูสันติ : จ้ะเชิญ หัวหน้ากองร้อยออกมาข้างหน้าหน่อยครับ

ทนงศักดิ์ : ครับผม! (พร้อมเดินออกมาแล้วหันหน้าไปทางลูกเสือ)

ครูสันติ : ครูอยากทราบว่า มีวิธีการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนและการแต่งกายให้เรียบร้อยได้อย่างไรเท่าที่ครูฝึกสอนมาครูตั้งคิดว่าเราพร้อมเสมอไม่มีข้อตำหนิเลย

ทนงศักดิ์ : (ยืดอกด้วยความภาคภูมิใจ) แล้วพูดว่า คือผมจะนำเครื่องหมายมาติดไว้เลย หลังจากซักกรีดยเรียบร้อยแล้ว ถ้าเป็นพวกโตะผมก็จะจัดให้มัน อีกอย่างอุปกรณ์การฝึกก็ต้องเตรียมพร้อมตั้งแต่ตอนเย็นหรือไม่ก็ก่อนเข้านอน ถ้ามาจัดเอาตอนเช้ามักจะรีบร้อนทำให้ลืมได้ครับ

ลูกเสือทุกคนปรบมือ พอลิ้นเสียงปรบมือ รัชพงศ์ อาทิตย์และวงเคเหินได้ขอตัวไปซ้อมกีฬาและเรียนพิเศษ

ฉากที่ 3 เวลาผ่านไป 1 เดือน ทนงศักดิ์พาประพัฒน์เดินมาหาครูสันติที่ห้องพักครู

ด้วยท่าทางเซื่องซึม ช่วงพักกลางวัน

ทนงศักดิ์ : สวัสดีครับอาจารย์

ครูสันติ : สวัสดีครับ อ้าว! วันนี้ทำไมประพัฒน์ไม่แต่งชุดลูกเสือมาล่ะ

ประพัฒน์ : (ก้มหน้า) พูดว่า พ่อของผมไม่ให้อยู่ในกองร้อยพิเศษแล้วครับ

ครูสันติ : อ้าว! ทำไมล่ะ

ประพัฒน์ : คือ..เอ่อ..ผมสอบไม่ผ่าน 9 วิชาครับ

ครูสันติ : จริงหรือ?

ประพัฒน์ : ครับ

ครูสันติ : ครูเสียใจด้วยนะ และรู้สึกเสียใจเป็นอย่างมากที่เธอเป็นคนที่เสียสละช่วยงานโรงเรียนมาตลอด ตอนนี้ก็ต้องเชื่อพ่อไปก่อนนะคือ ตั้งใจเรียนให้มาก ครูเชื่อว่าเธอต้องทำได้ และที่สำคัญต้องจัดแบ่งเวลาในการเรียนกับทำกิจกรรมให้เหมาะสม ช่วงนี้ถ้ามีเวลาว่างก็ควรใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตัวเอง โดยเฉพาะการเรียน

ทนงศักดิ์ : ผมเสียใจที่ไม่มีประพัฒน์ไปร่วมกิจกรรมชุมนุมลูกเสือโลกมากเลยครับ เพราะประพัฒน์เขาอยากเข้าร่วมมากครับ

ครูสันติ : เออ! ครูจะลองคุยกับพ่ออีกทีนะ

ประพัฒน์ : อาจารย์ครับ ไม่เป็นไรครับ ผมทำใจได้แล้ว ถ้าผมไปก็จะเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่รุ่นน้อง ผมรู้สึกอายที่ไม่เป็นแบบอย่างที่ดีและก็เสียใจ โอกาสทองนี้ ต่อไปผมจะพยายามไม่ให้สอบตกเลยครับ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 10

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการจัดแบ่งเวลา ได้อย่างเหมาะสม และวางแผนในการอ่านหนังสือ
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	สายน้ำไม่ไหลกลับ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>สื่อที่ใช้</u>	วีดิทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง “สายน้ำไม่ไหลกลับ”
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการจัดแบ่งเวลา ได้อย่างเหมาะสม และวางแผนในการอ่านหนังสือสอล่วงหน้า
<u>วิธีดำเนินการ</u>	<u>ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนากลุ่มกับนักเรียนว่า ในการสอบแต่ละครั้งนักเรียนอ่านหนังสือ เพื่อเตรียมสอบได้ครบทุกวิชาหรือไม่ และจัดแบ่งเวลาในการอ่านหนังสืออย่างไร <u>ขั้นเสนอแม่แบบ</u> - ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวีดิทัศน์เรื่อง “สายน้ำไม่ไหลกลับ” ทั้งทางบวกและ ทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ - ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับ ตัวแบบว่าเป็นอย่างไร - ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวก <u>ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประ โยชน์ที่ได้รับจากการใช้เทคนิคแม่แบบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและให้ไปฝึกปฏิบัติต่อที่โรงเรียนและที่บ้าน
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวีดิทัศน์แม่แบบ การตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

เอกสารประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบและสถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 10
เรื่อง สายน้ำ ไม่ไหลกลับ

ฉากที่ 1 สติริชชัยและธนวัฒน์ ทั้งสองเป็นเพื่อนสนิทกัน เรียนอยู่ห้องเดียวกัน สติริชชัยเป็นนักกีฬาของโรงเรียนเป็นเด็กปกติ ส่วนธนวัฒน์เป็นเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน คือระดับการยินไม่ค่อยชัดดังนั้นเขาจึงต้องใส่เครื่องช่วยฟังตลอดเวลา ขณะที่พวกเขากำลังคุยกันถึงรางวัลที่สติริชชัยได้รับจากการวิ่งมาราธอน ซึ่งธนวัฒน์หยิบขึ้นมาดูอย่างชื่นชม ตักครุครุศักดิ์ชัยเดินผ่านเห็นทั้งสองคน จึงเดินเข้าไปหาและถามว่า

- ครู : สองคนนี้นั่งคุยอะไรกันอยู่ ครูขอนั่งด้วยคนได้ไหมครับ!
- สติริชชัย : เชิญครับครู! (พร้อมขยับที่นั่งให้ครู)
- ครู : (เหลือบมองเห็นเหรียญรางวัลจึงถามว่า) เอ...เหรียญนี้ใครเป็นเจ้าของเอ่ย!
- สติริชชัย : ผมเองครับ
- ครู : อืม! เหรียญสวยดี น่าภูมิใจนะที่สามารถคว้าเหรียญนี้มาได้
- สติริชชัย : ครับ! เพราะเป็นเหรียญที่ผมวิ่งได้ที่ 1 ซึ่งมีคนแข่งขันเยอะมากครับ
- ครู : ครูขอแสดงความดีใจด้วย เออ..ช่วงนี้มีโปรแกรมแข่งขันอีกหรือเปล่า?
- สติริชชัย : มีครับ! ตอนนี้กำลังซ้อมหนักเลยครับ
- ครู : อืม! ยังไง ๆ ก็อย่าลืมแบ่งเวลาให้กับการเรียนบ้างก็แล้วกันนะ
- สติริชชัย : ครับ!

ฉากที่ 2 ที่ห้องวิทยาศาสตร์ ขณะที่นักเรียนแต่ละกลุ่มกำลังทำการทดลองอยู่นั้น ธนวัฒน์ยกมือขึ้นถามครู ขณะที่ครูเดินมาเพื่อนอีกคนในกลุ่ม เขย้าสติริชชัยให้คืนจากการพูดหน้าบนโต๊ะ สติริชชัยหน้าขึ้นด้วยความจ้วงเจีย

- ครู : มีอะไรจะถามครูหรือครับ
- ธนวัฒน์ : มีครับ คือ ผมอยากรู้ว่า แม่เหล็ก 2 อันนี้ อันไหนขั้วบวกหรือลบครับ และเราจะรู้ได้อย่างไร?
- ครู : ก็ลองเอาขั้วแม่เหล็กมาใกล้กัน ถ้าขั้วเหมือนกันมันจะผลักกัน ถ้าขั้วต่างกันมันก็จะดูดเข้าหากัน (ครูเหลือบเห็นสติริชชัยทำทางจ้วงเจียอยู่ จึงถามว่า) เป็นอะไร ไม่สบายหรือเปล่าครับ?
- สติริชชัย : (ส่ายหน้า) เปล่าครับ?

ครู : แต่ดูท่าทางเธอ!

สิทธิชัย : ไม่เป็นไรมากหรอกครับ คือ ผมเพลียเลยง่วงนอนครับ

ครู : อ้าว! ไปทำอะไรมาล่ะ?

สิทธิชัย : เมื่อวานผมซ้อมวิ่งหนักไปหน่อย

ครู : อืม! อย่างไรต้องรู้จักแบ่งเวลาบ้างหักโหมอย่างนี้ ร่างกายเราก็แย่งส่งผลเสียต่อการเรียนได้นะ

สิทธิชัย : ครับครู!

ลักพักเพื่อน ๆ ในกลุ่มก็ปรบมือแสดงความดีใจที่ทำการทดลองได้สำเร็จ

ธนวัฒน์ : ครูครับ! ได้ผลเหมือนกับที่ครูบอกเลยครับ

ครู : อืม! ดีมากครับ (ครูเดินไปหน้าห้องและพูดว่า) นักเรียนครับ มีบางกลุ่มก็ทดลองเสร็จแล้วและได้ผลถูกต้องซึ่งต่างจากบางกลุ่มก็ยังทดลองไม่เสร็จ ซึ่งครูคิดว่าในการเรียนนั้นหากนักเรียนมีข้อสงสัยก็ให้ถามครูได้ จะช่วยให้เข้าใจมากยิ่งขึ้นเหมือนกับกลุ่มของธนวัฒน์ เออ...พูดถึงธนวัฒน์แล้วครูก็อยากชื่นชมในความพยายามของเขาเนะ ถึงแม้จะมีความบกพร่องทางการได้ยินแต่นั้นไม่ใช่อุปสรรคสำหรับเขา ธนวัฒน์ได้พูดกับครูว่า เมื่อเทอมที่แล้ววิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ได้เกรด 3 ในเทอมนี้เขาต้องการได้เกรด 4 ครูก็ให้กำลังใจเขาและบอกว่าถ้าเพิ่มความพยายามให้มากขึ้นก็จะได้ตามที่มุ่งหวัง ซึ่งก็เห็นจะจริงนะเพราะเท่าที่ครูได้ทราบจากคุณแม่ของธนวัฒน์ว่า เขาได้จัดแบ่งเวลาเรียนและเล่นหรือกิจกรรมในโรงเรียนได้เป็นอย่างดีเหมาะสม และบางทีครูก็เห็นเขาอ่านหนังสือที่ห้องสมุดเป็นประจำ ซึ่งก็นับว่าเป็นตัวอย่างที่ดี ครูขอให้นักเรียนปรบมือเป็นกำลังใจให้เขาด้วยครับ

(นักเรียนในห้องปรบมือ ธนวัฒน์ยิ้มกริ่มด้วยความภูมิใจ)

ฉากที่ 3 เวลาผ่านไป 1 เทอม คุณแม่ของสิทธิชัยพาสิทธิชัยมาพบครูประจำชั้นในเช้าวันหนึ่ง

แม่ : คืออย่างนี้นะคะ ในเทอมนี้ผลการเรียนของเขาแย่มากค่ะ จึงอยากจะปรึกษาคุณครูว่าจะทำอย่างไรดี

ครู : เดียวนี้เขายังฝึกซ้อมกีฬาอยู่อีกหรือเปล่า?

แม่ : ยังซ้อมอยู่ค่ะ แต่ก็ไม่หนักเหมือนช่วงก่อนเพราะตั้งแต่รู้ผลการสอบดิฉันเลยให้เขาซ้อมน้อยลงค่ะ

- ครู : เท่าที่ผ่านมา เขาได้แบ่งเวลาเรียนกับการซ้อมกีฬายังไงบ้างคะ
- แม่ : เลิกเรียนก็ซ้อมกีฬากว่ากลับถึงบ้านก็มีดแล้ว อาบน้ำ ทานข้าวเสร็จก็พักผ่อน พอฉันทถามถึงเรื่องการบ้านหรือให้อ่านหนังสือ เขาก็บ่นว่าเหนื่อย เห็นสภาพลูกแล้วก็สงสารเลยไม่เข้าซ้ำเขาค่ะ
- ครู : ก็เป็นเรื่องธรรมดาแหละ การที่คนเราจะทำอะไรให้ประสบความสำเร็จหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกันนั้นเป็นไปได้ยาก หรือถ้าจะสำเร็จก็ต้องใช้ความพยายามมากกว่าคนอื่น แต่ก็อย่าลืมว่า การเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับนักเรียน (ครูหันหน้าไปหาสิทธิชัยและพูดต่อว่า) เราต้องรู้จักจัดแบ่งเวลาให้เหมาะสม ระหว่างการเรียนกับกิจกรรม ไม่ทุ่มเทด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไปจนเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงใกล้สอบก็ต้องวางแผนแบ่งเวลาให้กับการอ่านหนังสือให้มากขึ้น ส่วนกีฬาก็ซ้อมให้น้อยลง และพยายามทำตามแผนที่วางไว้ อย่าปล่อยให้เวลาสูญไป เพราะวันเวลาที่ผ่านไปไม่อาจหวนกลับ ซึ่งเปรียบเสมือน “สายน้ำ ไม่ไหลกลับ”
- สิทธิชัย : ขอบคุณครับ ต่อไปผมต้องวางแผนจัดแบ่งเวลาใหม่ตามคำแนะนำของครูครับ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 11

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้น ด้านความรับผิดชอบตนเอง และด้านการคาดการณ์ล่วงหน้า
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ทางสู่ความสำเร็จ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้น ด้านความรับผิดชอบ ต่อตนเองและด้านการคาดการณ์ล่วงหน้า
<u>สื่อที่ใช้</u>	วีดิทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง “ทางสู่ความสำเร็จ”
<u>วิธีดำเนินการ</u>	<u>ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนว่า นักเรียนได้วางแผนเกี่ยวกับอนาคตของตนเองไว้อย่างไรและทำอะไรถึงจะประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้นั้น <u>ขั้นเสนอแม่แบบ</u> - ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวีดิทัศน์เรื่อง “ทางสู่ความสำเร็จ” ทั้งทางบวกและทางลบให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ - ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไรบ้าง - ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวก <u>ขั้นสรุป</u> ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เทคนิคแม่แบบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและให้ไปฝึกปฏิบัติต่อที่โรงเรียนและที่บ้าน
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวีดิทัศน์แม่แบบ การตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

เอกสารประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบและสถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 11

เรื่อง ทางสู่ความสำเร็จ

- ฉากที่ 1** ที่หอประชุมของโรงเรียน วันนี้มีการประชุมผู้ปกครองเพื่อแจ้งผลการเรียน และรับสมุดประจำตัวนักเรียน ประจำปี การศึกษา 2541 ภาคเรียนที่ 1 ในการนี้ได้มีการมอบรางวัล ให้แก่นักเรียนที่มีผลการเรียนดี เด็กชายสุบรรณ คุณดัดยา นักเรียนชั้น ม. 2/1 เป็นคนหนึ่งที่ได้รับรางวัลดังกล่าวและเป็นผู้ที่มีผลการเรียนสูงสุดในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีผลการเรียน คือ เกรดเฉลี่ย 3.87 หลังจากที่คุณอำนวยการ โรงเรียนได้มอบรางวัลแล้ว พิธีกร ได้เชิญสุบรรณและคุณแม่ขึ้นเวทีเพื่อสัมภาษณ์ความรู้สึกและสิ่งที่ทำให้เขาประสบความสำเร็จในการเรียน โดยพิธีกรนั่งตรงกลางระหว่างสุบรรณกับคุณแม่
- พิธีกร :** ก่อนอื่นขอถามคุณแม่คะว่า มีวิธีเลี้ยงลูกอย่างไรถึงน่าภูมิใจอย่างนี้คะ
- แม่ :** ทำทำภูมิใจก่อนที่จะตอบว่า “ ก็คงเหมือนคุณพ่อคุณแม่ทั่ว ๆ ไปแหละค่ะ คือ ให้ความรัก ความอบอุ่น เมื่อเขาทำอะไรสำเร็จก็ชมเชย ในบางครั้งถ้าทำอะไรผิดพลาดบ้างก็จะให้กำลังใจไม่ซ้ำเติมและฝึกให้เขามีความมานะพยายาม รู้จักพึ่งตนเองให้มากที่สุด ค่ะ”
- พิธีกร :** เออ! ทราบมาว่าโดยปกติแล้ว สุบรรณมักตื่นนอนตี 5 ทุกวัน ตื่นขึ้นมาทำอะไรตั้งแต่เช้ามีคือนี้นะ เพราะระยะทางจากบ้านมาโรงเรียนก็ไม่ไกล อยู่แฟลตตรงข้ามโรงเรียนนี่เอง
- แม่ :** คือ ดิฉันถามเขาว่า เวลาไหนที่ลูกอ่านหนังสือแล้วจำดี เขาตอบว่า ในเวลาที่เงียบ เพราะมีสมาธิ แต่บางครั้งก็ไม่มีโดยเฉพาะช่วงเวลาหลังจากที่เขาไปเล่นกีฬามาหงอยหงายจะเหนื่อย เขาจึงถามต่อว่า เวลาไหนดีที่สุด ดิฉันก็ตอบว่า สำหรับคนอื่นแม่ไม่รู้แต่ถ้าเป็นตัวเองแล้วช่วงเวลาที่ตื่นนอนใหม่ ๆ จะอ่านหนังสือเข้าใจและจำได้ดี เพราะสมองได้พักผ่อนอีกอย่างเงียบดีด้วย จากนั้นเขาก็ลองทำดู
- พิธีกร :** แล้วได้ผลไหมคะ
- แม่ :** ช่วงแรก ๆ ต้องคอยปลุกกันแหละ พอตอนหลังก็ไม่ต้องปลุกแล้วค่ะ
- พิธีกร :** (หันหน้ามาทางสุบรรณ) กลับมาถามคนเก่งของเราหน่อยว่า การลุกขึ้น มาอ่านหนังสือหลังตื่นนอนตั้งแต่เช้านั้นเป็นอย่างไรบ้าง
- สุบรรณ :** ดีมากครับอาจารย์ ทำให้อ่านแล้วเข้าใจ จำบทเรียนได้แม่นยำครับแต่ที่สำคัญต้องนอนให้เพียงพอครับ ผมเคยเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน

ตอนเย็นกับตอนเช้าได้ผลต่างกันมากครับ

พิธีกร : อาจเป็นเพราะสมองได้พักผ่อนอย่างเต็มที่และบรรยากาศก็เงียบสงบด้วย

สุบรรณ : ใช่ครับ

พิธีกร : กลับมาพูดถึงเรื่องกีฬาบ้างนะคะ นอกจากเรียนเก่งแล้วยังเล่นกีฬาเก่งด้วย โดยเฉพาะวิ่งระยะสั้น เคยคว้าเหรียญทองมาได้หลายเหรียญ จากการแข่งขันที่ไหนบ้างคะ

สุบรรณ : ถ้าเป็นกีฬาสีของโรงเรียนได้มาประมาณ 10 กว่าเหรียญ แต่ที่ผมภูมิใจมากที่สุดคือ ได้เหรียญทองของกีฬาโรงเรียนกลุ่ม 4 ซึ่งมี 14 โรงเรียน ครับ

พิธีกร : แล้วมีวิธีการจัดแบ่งเวลาอย่างไร ถึงทำทั้ง 2 อย่างได้สำเร็จ

สุบรรณ : ช่วงมีกีฬาก็จะซ้อมวิ่งตอนเย็นทุก ๆ เย็น วันละ 1 ชั่วโมงถ้าเป็นวันหยุดก็จะเพิ่มเวลาให้มากขึ้นกว่าเดิมครับ

พิธีกร : หันไปทางคุณแม่ “อยู่บ้านเขาได้ช่วยงานอะไรบ้างคะ”

แม่ : ก็ช่วยงานบ้านทุกอย่างที่ทำได้ ซักผ้า รีดผ้า หุงข้าว กวาดบ้าน ถูบ้าน ถ้างานเพื่อช่วยแบ่งเบางานของดิฉันได้เยอะเชียวค่ะ ส่วนดิฉันของเขาก็คือ เขารู้หน้าที่ดีว่า จะต้องทำอะไร โดยพ่อแม่ไม่ต้องบอกหรือเตือนค่ะ

พิธีกร : แล้วเรื่องอนาคตเขาละคะ คุณพ่อมุ่งหวังว่าจะให้เขาเรียนอะไรหรือทำงานอะไร

แม่ : เอ...เรื่องนี้ดิฉันไม่ได้กำหนดหรอกนะคะว่าจะให้เขาเป็นอะไรหรือเรียนต่อที่ไหน อันนี้ต้องขึ้นอยู่กับตัวเขา แต่ถ้าจะถามความรู้สึกของคนเป็นพ่อแม่ทั่ว ๆ ไปละก็ ดิฉันก็อยากให้เขาเรียนสูง ๆ มีการงานทำที่ดีสามารถเลี้ยงตนเองได้ค่ะ

พิธีกร : งั้นขอถามเจ้าตัวยุ่ละคะว่า ได้วางเป้าหมายสำหรับอนาคตของตนเองไว้อย่างไรบ้าง

สุบรรณ : ผมใฝ่ฝันอยากเป็นวิศวกรตั้งแต่เด็กแล้วครับ พอผมเข้าเรียนชั้น ม. 1 ก็ได้ไปปรึกษาอาจารย์แนะแนวซึ่งอาจารย์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อแนวทางในการเลือกตัดสินใจและการเตรียมตัวเพื่อเรียนต่อ ซึ่งผมคิดว่าถ้าจบ ม.3 แล้วก็จะไปเรียนสายสามัญ โปรแกรมวิทย์ - คณิตและเมื่อจบ ม.6 ก็จะสอบเข้ามหาวิทยาลัยในคณะวิศวกรรมศาสตร์ให้ได้ครับ

พิธีกร : ยอดเยี่ยมมากเลยคะ (ผู้เข้าร่วมประชุมปรบมือ)

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ
การทดลองครั้งที่ 12

ชื่อเรื่อง ใจฉิมนิเทศ

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

 2. เพื่อให้นักเรียนสรุป ทบทวนถึงวิธีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อที่ใช้ กระดาษ ปากกา

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนถึงประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เทคนิคแม่แบบ
2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้ประสบความสำเร็จ
3. ให้ตัวแทนทั้ง 2 กลุ่ม ออกมารายงานสรุปผลให้สมาชิกทุกคนทราบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
4. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียน และกล่าวปิดกิจกรรม

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม การแสดงความรู้สึก การอภิปราย และการสรุป

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ		1. เพื่อให้นักเรียนกับผู้วิจัย และนักเรียนกับนักเรียน ได้รู้จักกันมากขึ้นและ เป็นการสร้างบรรยากาศ ความคุ้นเคยและความเป็น กันเองภายในกลุ่ม 2. เพื่อให้นักเรียน เข้าใจ วิธีดำเนินการ ของสถานการณ์จำลอง จุดมุ่งหมายของการใช้ สถานการณ์จำลอง ตลอดจนช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้ง สถานที่ที่ใช้ในการศึกษา สถานการณ์จำลอง 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ จุดมุ่งหมายของการพัฒนา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ ตนเอง โดยใช้สถานการณ์ จำลอง	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองและให้ นักเรียนหยิบบัตร ซึ่งประกอบ ด้วยภาพ สถานที่ท่องเที่ยวใน ประเทศไทย และชื่อจังหวัดที่ เป็นที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยว นั้น 2. ให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพ กับชื่อจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของ สถานที่ท่องเที่ยว 3. ให้เวลาจับคู่ คู่ละ 5 นาที เพื่อพูดคุยซักถามข้อมูล ส่วนตัวของกันและกัน 4. ให้นักเรียนแต่ละคนผลัดกัน แนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตน ให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักด้วย 5. นักเรียนร่วมกันสรุป จุดมุ่งหมายของกิจกรรมนี้และ ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมว่า กิจกรรมนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียน ได้ ทำความรู้จักกันเองและแนะนำ เพื่อนให้คนอื่น ๆ รู้จักด้วย 6. ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมาย ตลอดจนวิธีการและหน้าที่ของ นักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
2	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความ กระตือรือร้น เกี่ยวกับ การซักถาม อาจารย์เมื่อ ไม่เข้าใจ ในบทเรียน และขยันทำ แบบฝึกหัด	“ขยันทำ หมั่นถาม”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความ กระตือรือร้นเกี่ยวกับ การซักถามอาจารย์ เมื่อไม่เข้าใจในบท เรียนและขยันทำแบบ ฝึกหัด	7. อภิปรายร่วมกับนักเรียน ในเรื่องความหมายและความ สำคัญของการพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์และเปิดโอกาสให้ นักเรียนซักถามข้อสงสัย 8. ผู้วิจัยนัดหมายนักเรียน เกี่ยวกับวัน เวลาและสถานที่ จะพบกันเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม ในครั้งต่อไป ตั้งแต่ครั้งที่ 2 - 11 ผู้วิจัย ดำเนินการใช้สถานการณ์ จำลอง ดังนี้ 1. <u>ขั้นเตรียม</u> ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ ของการใช้สถานการณ์จำลอง ให้นักเรียนทราบจากนั้นให้นัก เรียนอาสาสมัครแสดง บทบาท 2. <u>ขั้นดำเนินกิจกรรม</u> ให้นักเรียนแสดงบทบาทไป ตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที 3. <u>ขั้นวิเคราะห์และ</u> <u>อภิปรายผล</u> เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลงผู้วิจัย ให้นักเรียนทบทวนวิเคราะห์ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
3	แรงงูใจ ไฝัฒัณัฏัฏัฏั ด้านความ กระตือรือร้น เกี่ยวกับการ เตรียมความ พร้อมก่อน เรียนและ ตั้งใจ เอาใจ ใส่ต่อการ เรียน	“ไฝัเรียน ไฝัรู้”	เพื่อพัฒนาแรงงูใจ ไฝัฒัณัฏัฏัฏัด้านความ กระตือรือร้นเกี่ยวกับ การเตรียมความพร้อม ก่อนเรียนและตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการเรียน	ในขณะปฏิบัติกิจกรรม 4. <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบ การณ์และช่วยกันสรุปข้อคิด ที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์ จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม <u>การประเมินผล</u> สังเกตจากการแสดง ของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป
4	แรงงูใจ ไฝัฒัณัฏัฏัฏั ด้านความ กระตือรือร้น เกี่ยวกับการ	“คินพอก หางหมู”	เพื่อพัฒนาแรงงูใจ ไฝัฒัณัฏัฏัฏัด้านความ กระตือรือร้นเกี่ยวกับ การไม่ผละตัววันประกัน พรั้ง	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
5	ไม่ผลัดวัน ประกันพรั่ง แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความรับ ผิดชอบต่อ ตนเอง เกี่ยวกับ การตั้งใจ ทำงาน ที่ๆได้รับ มอบหมาย ให้สำเร็จ และส่งงาน ตามกำหนด เวลา	“ขอไปที”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความ รับผิดชอบต่อตนเอง เกี่ยวกับการตั้งใจ ทำงานที่ได้รับมอบ หมายให้สำเร็จและ ส่งงานตามกำหนด เวลา	
6	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความ รับผิดชอบ ต่อตนเอง เกี่ยวกับการ เก็บรักษา หนังสือและ อุปกรณ์ การเขียน ของตนเอง	“วินัย สร้างคน”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความ รับผิดชอบต่อตนเอง เกี่ยวกับการเก็บรักษา หนังสือและอุปกรณ์ การเขียนของตนเอง	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
7	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความ รับผิดชอบ ต่อตนเอง เกี่ยวกับการ ติดตามแก้ ผลการเรียน ของตนเอง	“ยังไม่สาย เกินแก้”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความ รับผิดชอบต่อตนเอง เกี่ยวกับการติดตามแก้ ผลการเรียนของตนเอง	
8	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านการ คาดการณ์ ล่วงหน้า เกี่ยวกับการ วางแผนการเรียน ในการเรียน	“ฝันให้ไกล ไปให้ถึง”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการ คาดการณ์ล่วงหน้า เกี่ยวกับการวางแผน ในการเรียน	
9	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านการ คาดการณ์ ล่วงหน้า เกี่ยวกับการ ใช้เวลาว่าง ให้เกิด ประโยชน์ และเตรียม	“นำ เสียดาย”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการ คาดการณ์ล่วงหน้า เกี่ยวกับการใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์ และเตรียมอุปกรณ์ การเรียนให้พร้อม	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
10	อุปกรณ์ การเรียน ให้พร้อม แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านการ คาดการณ์ ล่วงหน้า เกี่ยวกับการ จัดแบ่งเวลา ได้อย่าง เหมาะสม และวางแผน ในการอ่าน หนังสือสอบ ล่วงหน้า	“สายน้ำไม่ ไหลกลับ”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการ คาดการณ์ล่วงหน้า เกี่ยวกับการจัดแบ่งเวลา ได้อย่างเหมาะสม และวางแผนในการ อ่านหนังสือสอบ ล่วงหน้า	
11	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	“ทางสู่ความ สำเร็จ”	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความ กระตือรือร้น ด้าน ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและด้านการ คาดการณ์ล่วงหน้า	
12	ปัจเจกนิเทศ		1. เพื่อให้นักเรียน แสดงความคิดเห็น ความรู้สึเกี่ยวกับ การเข้าร่วมกิจกรรม	1. ผู้วิจัยสนทนากล่าว นักเรียนถึงประสบการณ์ที่ได้ รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม การใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			การใช้สถานการณ์จำลอง 2. เพื่อให้นักเรียนได้สรุป ทบทวนถึงวิธีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนช่วยกันสรุปการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้ประสบความสำเร็จ 3. ให้ตัวแทนทั้ง 2 กลุ่มออกมารายงาน สรุปผลให้สมาชิกทุกคนทราบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 4. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียน และกล่าวปิดกิจกรรม

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ 2

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้นเกี่ยวกับ การซักถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจ ในบทเรียนและขยันทำแบบฝึกหัด
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ขยันทำ หมั่นถาม
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้นเกี่ยวกับการซักถามอาจารย์ เมื่อไม่เข้าใจในบทเรียนและขยันทำแบบฝึกหัด
<u>สื่อที่ใช้</u>	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ขยันทำ หมั่นถาม” 2. วัสดุที่ใช้ ประกอบการแสดง เช่น โตะ แก้ว
<u>วิธีดำเนินการ</u>	<u>ขั้นเตรียม</u> ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ขยันทำ หมั่นถาม” ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาท <u>ขั้นดำเนินกิจกรรม</u> นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที <u>ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล</u> เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรม <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการ ใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากการร่วมกิจกรรมแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ 3

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้นเกี่ยวกับ การเตรียมความพร้อมก่อนเรียน และตั้งใจเอาใจใส่ต่อการเรียน
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ใฝ่เรียน ใฝ่รู้
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้นเกี่ยวกับการ เตรียมความพร้อมก่อนเรียนและตั้งใจเอาใจใส่ต่อการเรียน
<u>สื่อที่ใช้</u>	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ใฝ่เรียน ใฝ่รู้” 2. วัสดุที่ใช้ ประกอบการแสดง เช่น โตะ แก้ว
<u>วิธีดำเนินการ</u>	<u>ขั้นเตรียม</u> ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ใฝ่เรียน ใฝ่รู้” ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาท <u>ขั้นดำเนินกิจกรรม</u> นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที <u>ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล</u> เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรม <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากการร่วมกิจกรรมแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง การทดลองครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง แรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้นเกี่ยวกับ การ ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง

ชื่อกิจกรรม ดินพอกหางหมู

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้นเกี่ยวกับการไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง

สื่อที่ใช้ 1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ดินพอกหางหมู”
2. วัสดุที่ใช้ ประกอบการแสดง เช่น โด๊ยะ แก้ว

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียม

ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ดินพอกหางหมู”
ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาท

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ
10 – 15 นาที

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์
ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรม

4. ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการ
ใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการร่วมกิจกรรมแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม
การอภิปราย และการสรุป

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง เกี่ยวกับการตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และส่งงานตามกำหนดเวลา

ชื่อกิจกรรม ขอไปที

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง เกี่ยวกับการตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และส่งงานตามกำหนดเวลา

สื่อที่ใช้ 1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ขอไปที”
2. วัสดุที่ใช้ ประกอบการแสดง เช่น โตะ แก้ว

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียม

ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ขอไปที”

ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาท

2. ขั้นดำเนินการกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ

10 – 15 นาที

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรม

4. ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

สังเกตจากการร่วมกิจกรรมแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม
การอภิปราย และการสรุป

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ ๘

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง เกี่ยวกับการเก็บรักษาหนังสือ และอุปกรณ์การเรียนของตนเอง
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	วินัย สร้างคน
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง เกี่ยวกับการเก็บรักษาหนังสือ และอุปกรณ์การเรียนของตนเอง
<u>สื่อที่ใช้</u>	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “วินัย สร้างคน” 2. วัสดุที่ใช้ ประกอบการแสดง เช่น โຕะ เก้าอี้
<u>วิธีดำเนินการ</u>	1. <u>ขั้นเตรียม</u> ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “วินัยสร้างคน”ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาท 2. <u>ขั้นดำเนินกิจกรรม</u> นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที 3. <u>ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล</u> เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรม 4. <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากการร่วมกิจกรรมแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง การทดลองครั้งที่ 7

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองเกี่ยวกับการติดตามแก้ ผลการเรียนของตนเอง
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ยังไม่สายเกินแก้
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง เกี่ยวกับการติดตาม แก้ผลการเรียนของตนเอง
<u>สื่อที่ใช้</u>	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ยังไม่สายเกินแก้” 2. วัสดุที่ใช้ ประกอบการแสดง เช่น โต้ะ แก้ว
<u>วิธีดำเนินการ</u>	<u>ขั้นเตรียม</u> ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ยังไม่สายเกินแก้” ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาท <u>ขั้นดำเนินกิจกรรม</u> นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที <u>ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล</u> เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรม <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการ ใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากการร่วมกิจกรรมแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง การทดลองครั้งที่ 8

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองเกี่ยวกับการวางแผนเป้าหมายในการเรียน
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ฝันให้ไกล ไปให้ถึง
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองเกี่ยวกับการวางแผนเป้าหมายในการเรียน
<u>สื่อที่ใช้</u>	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ฝันให้ไกล ไปให้ถึง” 2. วัสดุที่ใช้ ประกอบการแสดง เช่น โตะ แก้ว
<u>วิธีดำเนินการ</u>	<u>ขั้นเตรียม</u> ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ฝันให้ไกล ไปให้ถึง” ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาท <u>ขั้นดำเนินกิจกรรม</u> นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที <u>ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล</u> เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรม <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากการร่วมกิจกรรมแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง การทดลองครั้งที่ 9

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	นำเสนอ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม
<u>สื่อที่ใช้</u>	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “นำเสนอ” 2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง เช่น โคะ เก้าอี้
<u>วิธีดำเนินการ</u>	<u>ขั้นเตรียม</u> ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “นำเสนอ” ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาท <u>ขั้นดำเนินการกิจกรรม</u> นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที <u>ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล</u> เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรม <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากการร่วมกิจกรรมแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ 10

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการจัดแบ่งเวลา ได้อย่างเหมาะสม และวางแผนในการอ่านหนังสือสอบล่วงหน้า
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	สายน้ำไม่ไหลกลับ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการจัดแบ่งเวลา ได้อย่างเหมาะสม และวางแผนในการอ่านหนังสือสอบล่วงหน้า
<u>สื่อที่ใช้</u>	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “สายน้ำไม่ไหลกลับ” 2. วัสดุที่ใช้ ประกอบการแสดง เช่น โต้ะ แก้ว
<u>วิธีดำเนินการ</u>	<u>ขั้นเตรียม</u> ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “สายน้ำไม่ไหลกลับ” ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาท <u>ขั้นดำเนินกิจกรรม</u> นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที <u>ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล</u> เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรม <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการ ใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากการร่วมกิจกรรมแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง การทดลองครั้งที่ 11

<u>ชื่อเรื่อง</u>	แรงงูใจไฟสัณฤทธิ์
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ทางสู่ความสำเร็จ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อพัฒนาแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้น ด้านความรับผิดชอบ ต่อตนเองและการคาดการณ์ล่วงหน้า
<u>สื่อที่ใช้</u>	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ทางสู่ความสำเร็จ” 2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง เช่น โด๊ส แก้ว
<u>วิธีดำเนินการ</u>	<u>ขั้นเตรียม</u> ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ทางสู่ความสำเร็จ” ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาท <u>ขั้นดำเนินกิจกรรม</u> นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที <u>ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล</u> เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรม <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการ ใช้สถานการณ์จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากการร่วมกิจกรรมแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
การทดลองครั้งที่ 12

ชื่อเรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้สถานการณ์จำลอง
2. เพื่อให้นักเรียนสรุป ทบทวนถึงวิธีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อที่ใช้ กระดาษ ปากกา

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนถึงประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้สถานการณ์จำลอง
2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนช่วยกันสรุปการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้ประสบความสำเร็จ
3. ให้ตัวแทนทั้ง 2 กลุ่ม ออกมารายงานสรุปผลให้สมาชิกทุกคนทราบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
4. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนและกล่าวปิดกิจกรรม

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม การแสดงความรู้สึก การอภิปราย และการสรุป

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวพวงพันธ์ ยศสระ
วันเดือนปีเกิด	4 พฤศจิกายน 2504
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	9 ซอยอินทามระ 22 ถนนสุขุมวิทวินิจัย แขวงดินแดง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10320 โทรศัพท์ 691-8062 ต่อ 18
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ ถนนดินแดง แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ 245-0448

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2523	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสา จังหวัดน่าน
พ.ศ. 2525	ป.ศ.สูง วิชาเอกสังคมศึกษา สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์
พ.ศ. 2532	ค.บ. วิชาเอกจิตวิทยาและการแนะแนว สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
พ.ศ. 2542	กศ.ม. วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบกับการใช้สถานการณ์จำลอง
ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
พวงพันธ์ ยศสระ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2542

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบกับการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เขาว้นปัญญาระดับปานกลางและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ลงมา จำนวน 30 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ และกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ t - test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้นหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

157

A COMPARISON OF THE EFFECTS OF MODELING TECHNIQUE AND
SIMULATION ON ACHIEVEMENT MOTIVATION OF MATHAYOM
SUKSA II STUDENTS OF PIBOONPRACHASAN SCHOOL
IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
POUNGPUN YODSRA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master of
Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
May 1999

The purposes of this experiment research were to compare the effects of the modeling techniques and simulation on achievement motivation of Mathayom Suksa II students of Piboonprachasan School in Bangkok in academic year 1998. The 30 Subjects were randomly selected from population with low on academic achievement, average intelligence, and achievement motivation were lower than percentile rank of 50. Then they were divided into experimental group I and experimental group II. The experimental Group I was exposed to modeling techniques and the experimental group II was exposed to simulation. The instrument was achievement motivation questionnaires. The data were analysed by t - test.

The results were as follows :

1. The achievement motivation of the students who were exposed to modeling techniques were significantly increased than before the experiment at .01 level.
2. The achievement motivation of the students who were exposed to simulation were significantly increased than before the experiment at .01 level.
3. There was significantly difference of the achievement motivation between the students who were exposed to modeling techniques and the other students who were exposed to the simulation at .01 level.